

๗๑๖.๗๕

๗ ๑๖๖๓

๘.๙

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาและนักเรียนเกี่ยวกับกระบวนการสอนพลศึกษาที่มีผลต่อ
การส่งเสริมความมีคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

จรินทร์ นพรัตน์

24 พ.ธ. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา

มีนาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(ผศ.ผาณิต บิลมาศ)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร.สุปราณี ขวัญบุญจันทร์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ผศ.ผาณิต บิลมาศ)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร.สุปราณี ขวัญบุญจันทร์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รศ.เทพเวศร์ พิริยะพูนทรัพย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 4 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผาณิต บิลมาศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ขวัญบุญจันทร์ ประธานและกรรมการควบคุมการวิจัย ตลอดจน รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพจน์ที่ กรรมการสอบเพิ่มเติม ที่ได้สละเวลาเป็นอย่างมาก ในการให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่าง ๆ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ สมบูรณ์ลงได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ อย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดที่กรุณาตรวจสอบแบบสอบถามและให้คำแนะนำ ในการทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัด กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ครูผู้สอนพลศึกษา ตลอดจนนักเรียนที่ให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถาม

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอโน้มราลึกถึงพระคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรม สั่งสอนและถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยให้มีความรู้และสามารถนำความรู้มาใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และผู้มีพระคุณอีกหลายท่าน ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ หากงานวิจัย ในครั้งนี้สามารถถวายประโยชน์แก่สังคมได้ ก็นับว่าผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้ทุกท่านทำ ประโยชน์ให้กับสังคมด้วย

จรินทร์ นพรัตน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความหมายของคชธรรมและจริยธรรม	6
คุณลักษณะของหลักสำคัญของความมีจริยธรรม	7
ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก	10
การปลูกฝังคชธรรมและจริยธรรมกับการสอนพลศึกษา	13
หลักและวิธีสอนพลศึกษา	19
การวิจัยในต่างประเทศ	32
การวิจัยในประเทศไทย	34
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	37
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	38
ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม	39

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
วิธีการจัดกระทำกับข้อมูล	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	40
ผลการศึกษาค้นคว้า	40
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	92
บทย่อ	92
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	92
วิธีดำเนินการวิจัย	92
การวิเคราะห์ข้อมูล	93
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	93
อภิปรายผล	97
ข้อเสนอแนะ :	102
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	102
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	106
ประวัติย่อของผู้วิจัย	151

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	37
2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูพลศึกษา	41
3 แสดงขบวนการสอนที่ครูทำมากตามลำดับ 1 - 6 ตามความคิดเห็นของ ครูพลศึกษา	43
4 แสดงขบวนการสอนที่ครูทำปานกลางตามลำดับ 1 - 6 ตามความคิดเห็นของ ครูพลศึกษา	44
5 แสดงสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน	45
6 แสดงจริยธรรมด้านเมตตากรุณาของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	47
7 แสดงจริยธรรมด้านกามสังวรของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ...	49
8 แสดงจริยธรรมด้านสัจจะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	51
9 แสดงจริยธรรมด้านสติสัมปชัญญะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	53
10 แสดงจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1...	55
11 แสดงจริยธรรมด้านเมตตากรุณาของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	57
12 แสดงจริยธรรมด้านกามสังวรของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ...	59
13 แสดงจริยธรรมด้านสัจจะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	61
14 แสดงจริยธรรมด้านสติสัมปชัญญะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	63
15 แสดงจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	65
16 แสดงจริยธรรมด้านเมตตากรุณาของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	67
17 แสดงจริยธรรมด้านกามสังวรของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ...	69
18 แสดงจริยธรรมด้านสัจจะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	71
19 แสดงจริยธรรมด้านสติสัมปชัญญะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	73

20	แสดงจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	75
21	แสดงจริยธรรมด้านเมตตากรุณาของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	77
22	แสดงจริยธรรมด้านกามสังวรของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ...	79
23	แสดงจริยธรรมด้านสัจจะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	81
24	แสดงจริยธรรมด้านสติสัมปชัญญะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	83
25	แสดงจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	85
26	แสดงขบวนการสอนที่ครูพลศึกษาทำมากและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักเบญจธรรม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	87
27	แสดงขบวนการสอนที่ครูพลศึกษาทำปานกลางและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักเบญจธรรม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	89
28	แสดงขบวนการสอนของครูพลศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านต่าง ๆ จากแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ	131

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 ต้นไม้จริยธรรมแสดงลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตใจที่จะนำไปสู่
พฤติกรรมทางจริยธรรม 9

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 7 ในระดับมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในทักษะวิชาชีพและวิชาการอย่างมีคุณภาพและพัฒนาให้ผู้เรียน ระดับนี้มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีสุขภาพ พลานามัยที่สมบูรณ์เห็นความสำคัญและคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม โดยเน้นการปฏิบัติผ่านกระบวนการทางพลศึกษา ลูกเสือ ยุวกาชาด ให้มีการ เล่นกีฬา เพื่อความสามัคคีและยกย่องนักกีฬาที่มีความประพฤติดีเด่น (คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 47 - 51) สังคมปัจจุบันต้องการบุคคลที่เป็นทั้งคนเก่งและคนดี เพื่อช่วยจรรโลงสร้างเสริมคุณภาพชีวิตในสังคมให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามปรัชญาการศึกษาไทยนั้น ต้องสร้างคนให้เก่งและดีควบคู่กัน แต่ถ้าสร้างให้เก่งไม่ได้ก็ต้องให้เป็นคนดีไว้ก่อน เพราะยังสามารถ ช่วยเหลือเกื้อกูลสังคมได้

การพัฒนาคุณภาพของประชากรด้านจิตใจนั้น กล่าวได้ว่าเป็นการปลูกฝังลักษณะ ความเป็นพลเมืองดีให้เกิดในประชากรส่วนใหญ่ ลักษณะความเป็นพลเมืองดี (ดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก. 2520 : 1) คือการเป็นผู้มีจริยธรรมสูง ซึ่งได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีระเบียบวินัย มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็น ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว เป็นต้น

จากการประมวลผลการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับจิตใจและพฤติกรรมของคนไทย พบว่า การปลูกฝังจริยธรรมด้วยการให้ความรู้ด้านคุณธรรม ค่านิยม และการสร้างทัศนคตินั้นไม่เพียงพอ ที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมความต้องการได้ แต่ยังมีคุณลักษณะของจิตใจที่สำคัญอีก 3 ประการ ที่ขณะนี้ ประชาชนไทยยังได้รับการปลูกฝังไม่เพียงพอ ได้แก่

1. การมีเหตุผลเชิงจริยธรรมให้เห็นแก่ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว
2. ความสามารถควบคุมบังคับตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งการควบคุมจากภายนอก

3. ความเชื่อในผลแห่งการกระทำของคน ถ้าทำดีจะได้ดี ถ้าทำชั่วจะได้ชั่วรับโทษตอบแทน เชื่อว่าตนสามารถจะทำนายผลที่เกิดกับตนได้ และสามารถควบคุมผลนั้นได้และองค์ประกอบพื้นฐานทางจิตใจคือการมีสุขภาพจิตดี ซึ่งเป็นลักษณะความพร้อมทางจิตใจที่บุคคลจะต้องมีก่อนจะบรรลุถึงจริยธรรมขั้นสูง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2526 : 13 - 15)

การสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาก็เช่นกัน นอกจากจะสอนให้นักเรียนมีความสามารถด้านทักษะกีฬา มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ มีการเคลื่อนไหวที่ถูกต้องแล้ว จะต้องสอนจริยธรรม คุณธรรมสอดแทรกเข้าไปด้วย เช่น การสอนให้รู้จักการให้อภัย เสียสละ ตรงต่อเวลา รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น การขาดความเคารพในกฎเกณฑ์ กติกา ขาดการให้เกียรติซึ่งกันและกัน จะนำไปสู่ความรุนแรงได้ ซึ่งการเคารพในกฎเกณฑ์นี้ถือว่าเป็นวัฒนธรรม เป็นจริยธรรมทางสังคม การเรียนการสอนพลศึกษาในชั้นเรียนสามารถสร้างเสริมสิ่งเหล่านี้ได้ กล่าวคือจะทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ เคารพกฎเกณฑ์กติกา รู้จักหน้าที่ มีระเบียบวินัย นั้นหมายถึงการมีจริยธรรม มีคุณธรรมในตนเอง

ในบรรดาครูสาขาวิชาต่าง ๆ ครูพลศึกษานับได้ว่าเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากกว่าครูสาขาวิชาอื่น ๆ เพราะต้องสอนทั้งในห้องเรียน และฝึกทักษะนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ เช่น ทางด้านร่างกาย และอวัยวะต่าง ๆ ทางจิตใจ ทางอารมณ์ ทางสังคม ทางสติปัญญา และยังมุ่งให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา มีความสามัคคี มีคุณธรรม ตลอดจนให้เป็นพลเมืองดีของชาติ (เจริญ กระบวนรัตน์. 2526 : 3)

การสอนวิชาพลศึกษานั้น มีความแตกต่างจากวิชาอื่น กล่าวคือ มีวิธีการและขั้นตอน ที่แตกต่างจากวิชาอื่น ทั้งครูและนักเรียนต้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายในชุดฝึก นอกจากนั้น ยังเป็นการสอนที่บุคคลอื่นสามารถมองเห็นได้ชัดเจนถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ฉะนั้นวิธีการสอนของครูพลศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอย่างมาก แผนเนอร์ ความจำเป็นที่ต้องศึกษาพฤติกรรม การสอนของครูว่า พฤติกรรมของครูเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาการสอนของครู ช่วยให้ครูควบคุมพฤติกรรมการสอนของตนให้เป็นไปในแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่กำหนดไว้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาว่า ในการเรียนการสอนของครูพลศึกษา แต่ละคาบ มีวิธีการสอดแทรก หรือปรับปรุงพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้วยวิธี และทางด้านใดบ้าง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

เพื่อทราบขบวนการสอนพลศึกษาที่มีผลต่อการสร้างเสริมความมีคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงขบวนการสอนพลศึกษาที่มีผลต่อการส่งเสริมความมีคุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบขบวนการวิธีการและกระบวนการเรียนการสอน เทคนิคที่จะปรับปรุง คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
3. เป็นแนวทางในการทำวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับด้านคุณธรรมและจริยธรรมต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจากครูผู้สอน วิชาพลศึกษาและนักเรียนชาย หญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2535 ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ตัวแปรที่จะศึกษา ได้แก่

2.1 ตัวแปรต้น คือขบวนการที่ใช้ในการสอนพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เช่น การเข้าแถวก่อน-หลังเรียน การเช็คชื่อ การตรวจเครื่องแต่งกาย การทำโทษ การให้รางวัล การตรวจสอบลักษณะทั่ว ๆ ไปของร่างกาย การดูแลกวดขันมารยาท การใช้วาจา เป็นต้น

2.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับพฤติกรรมของคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น เช่น การตรงต่อเวลา การช่วยเหลือผู้อื่น การเป็นผู้นำผู้ตาม การรู้จักแพ้ ชนะ รู้จักถอย ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ เป็นต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรมจริยธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามหลักเบญจธรรมของ พุทธศาสนา ได้แก่

1. ลักษณะด้านเมตตากรุณา หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข สงสารคิดช่วยเหลือผู้อื่นพ้นทุกข์และเสียสละ
2. ลักษณะด้านสัมมาอาชีวะ หมายถึง การประกอบอาชีพโดยสุจริต มีความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียร ละเอียดยรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการ ปฏิบัติหน้าที่
3. ลักษณะด้านกามสังวร หมายถึง การสำรวมระมัดระวัง รู้จักยับยั้งควบคุมในทาง กามารมณ์ ไม่ลุ่มหลงในรูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส ไม่ประพฤติเสียหายเรื่องชู้สาว
4. ลักษณะด้านสัจจะ หมายถึง การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา และตรงต่อความ เป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง และผู้อื่น รวมถึงความยุติธรรม ปฏิบัติตนต่อตนเอง และผู้อื่นด้วยความเที่ยงตรง สอดคล้องกับความเป็นจริงและเหตุผล ไม่มีความลำเอียง
5. ลักษณะด้านสติสัมปชัญญะ หมายถึง การระลึกได้และรู้ตัวอยู่เสมอว่า สิ่งใดควรทำ และสิ่งใดไม่ควรทำ ไม่ประมาท ไม่มัวเมาต่อการพนัน เครื่องดองของเมา และสิ่งเสพติด ให้โทษต่าง ๆ
6. คุณธรรม หมายถึง ความเชื่อของบุคคลส่วนใหญ่ที่เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม ซึ่งเป็น ความปรารถนาที่ส่งผลให้เกิดการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
7. จริยธรรม หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมของเด็กที่แสดงออก และเป็นที่ยอมรับ ของสังคมและเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นถูกต้องเหมาะสม

8. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ แบบสหศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีนักเรียนตั้งแต่ 2, 500 คนขึ้นไป

9. ขบวนการสอนพลศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่จัดทำในการเรียนการสอน ได้แก่
การเข้าแถวก่อน - หลังเรียน การเช็คชื่อ การแบ่งกลุ่ม เป็นต้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของจริยธรรม
2. คุณลักษณะของหลักสำคัญของความมีจริยธรรม
3. การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมกับการสอนพลศึกษา
4. หลักและวิธีสอนพลศึกษา
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมและจริยธรรม

ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม

นักจิตวิทยา นักการศึกษาและนักปฏิบัติทางจริยธรรม ได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยทางด้านจริยธรรมมากขึ้น ได้มีนักจิตวิทยาหลายท่านให้ความหมายของจริยธรรมไว้แตกต่างกันตามทรรศนะ เช่น

ไฮแกน (Hogan. 1973 : 217 - 232) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นสิ่งที่มีพื้นฐานมาจากกระบวนของกฎในการประพฤติปฏิบัติ

ลิโคนา (Lickona. 1976) ให้ทรรศนะว่าจริยธรรมเป็นสิ่งที่มีพื้นฐานมาจากหลักหรือกฎเกณฑ์แห่งความยุติธรรมเป็นเกณฑ์

เปียเจต์ (Piaget. 1977) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นสิ่งที่ตั้งอยู่บนสัจแสงหา มาจากกฎต่าง ๆ และตั้งขึ้นเพื่อเป็นแนวทางของสังคมหรือพฤติกรรมระหว่างบุคคล

กล่าวโดยสรุป จริยธรรมหมายถึง ความเข้าใจในแนวทางของการประพฤติปฏิบัติชอบทั้งทางกาย วาจาและใจ เพื่อประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม

เป้าหมายสูงสุดของจริยธรรม คือ การแสดงออกในรูปของพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลของการกระทำในปัจจุบัน และเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางปัญญาเป็นตัวกำหนดทางพฤติกรรม ฉะนั้น

จึงเป็นการยากที่จะหยั่งรู้วัดได้ถึงจิตใจภายในบุคคลว่ามีลักษณะนิสัยในค่านิยมจริยธรรมต่าง ๆ สูงต่ำเพียงใด การที่จะรู้ระดับค่านิยมในจิตใจของบุคคล จำเป็นต้องอาศัยการอนุมานจากพฤติกรรมที่เขาปฏิบัติ เช่น ถ้าชอบช่วยเหลือผู้อื่น ก็อนุมานได้ว่าเขามีจริยธรรม เมตตา กรุณา เป็นต้น

คุณลักษณะของหลักสำคัญของความมีจริยธรรม

นักจิตวิทยาได้มีแนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีทางจริยธรรมที่แตกต่างกัน บางกลุ่มเชื่อว่ามนุษย์สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนได้ด้วยตนเอง บางกลุ่มเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมคือตัวควบคุม แนวความคิดทฤษฎีทางจริยธรรมมีแนวคิดแตกต่างกัน 3 ทฤษฎีดังนี้ (นิตย์ บุษงามงคล. 2529 : 22 - 24)

1. ทฤษฎีกระจ่างค่านิยม (Value Clarification Theory)

หลักสำคัญของทฤษฎีกระจ่างค่านิยมคือ การช่วยให้บุคคลเกิดความกระจ่างในค่านิยมที่ตนยึดถือหรือมีความเชื่อว่าดี ถูกต้องหรือควรจดจำ เป็นกระบวนการที่จะทำให้บุคคลเกิดความกระจ่างในจริยธรรมของตนเอง รู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นวิธีการที่จะทำให้บุคคลยอมรับความรู้สึกและความคิดด้วยตนเองภายใต้สถานการณ์ที่กำหนด ผลที่จะได้จากกระบวนการนี้จะเอื้อให้ความคิดกับการกระทำสัมพันธ์กัน

เทคนิคที่ใช้ในการทำค่านิยมให้กระจ่างคือ การให้คำถามหรือกิจกรรมกระตุ้นให้แต่ละคนบอกความคิดหรือความรู้สึกของตนเองออกมา และการวิเคราะห์ผลของพฤติกรรมที่แสดงออก บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังจริยธรรมตามแนวคิดทฤษฎีนี้คือครู เพราะครูจะช่วยให้นักเรียนเกิดความกระจ่างในความเชื่อ เจตคติ และค่านิยมของตนเอง

2. ทฤษฎีปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (Behavior Modification Theory)

หลักสำคัญของทฤษฎีปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคือพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นในอนาคต พฤติกรรมที่แสดงออกแล้วได้รับผลเป็นที่พึงพอใจ จะมีแนวโน้มให้เกิดพฤติกรรมนั้นอีกโดยเงื่อนไขของการเสริมแรง (Reinforcement) แต่ถ้าหากพฤติกรรมใดที่แสดงออกแล้วได้รับผลไม่พึงพอใจพฤติกรรมนั้นแนวโน้มว่าจะไม่เกิดซ้ำ การลงโทษ (Punishment) จึงเป็นการให้สิ่งที่ไม่พึงพอใจ เพื่อยุติหรือระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

การเสริมแรงและการลงโทษเป็นวิธีการปรับพฤติกรรมถ้าต้องการให้เกิดพฤติกรรมใดก็ใช้การเสริมแรง ถ้าไม่ต้องการให้เกิดพฤติกรรมใดก็ใช้วิธีลงโทษ ฉะนั้นการปลูกฝังจริยธรรมตามทฤษฎีนี้ ครู จะต้องกำหนดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาหรือพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาและประเมินผลเพื่อปรับปรุงเงื่อนไขการเสริมแรงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

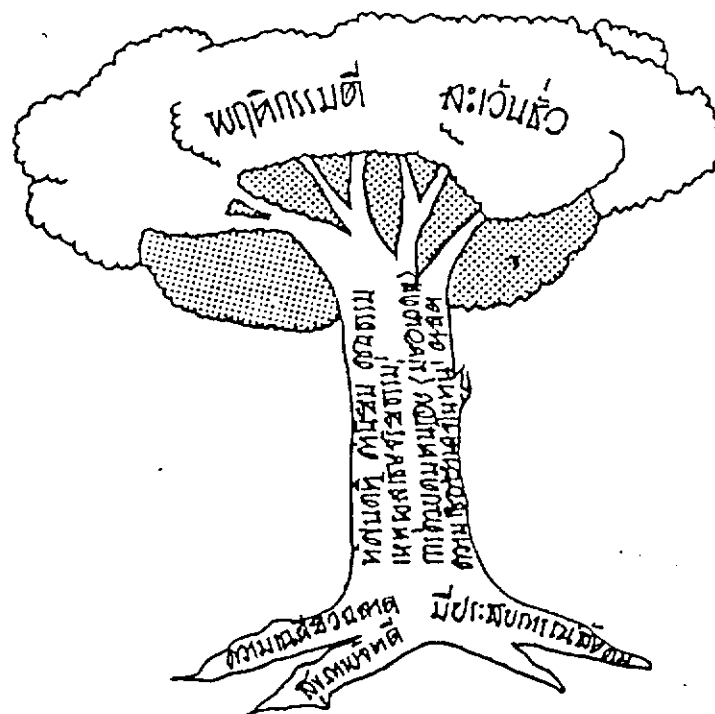
หลักการสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เน้นที่ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ที่เกิดจากการเรียนรู้สำหรับการประเมินความผิดถูกของพฤติกรรม ทฤษฎีนี้เชื่อว่า มนุษย์เรียนรู้โดยการสังเกตสิ่งแวดล้อมซึ่งเกิดจากประสบการณ์จากคำบอกเล่าและข้อบันทึกจากเอกสาร ความรู้ที่มนุษย์ได้เรียนรู้เหล่านี้สามารถใช้เป็นตัวควบคุมพฤติกรรมของตนได้

วิธีการปลูกฝังตามแนวคิดของทฤษฎีนี้ก็คือ การจัดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในรูปแบบของตัวอย่างและคำบอกเล่า การที่มนุษย์ได้มีโอกาสสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น และผลของพฤติกรรมนั้น เขาจะสามารถคาดหมายเหตุการณ์อื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นใหม่ได้ ฉะนั้นอิทธิพลสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก คือ ครู ครอบครัว เพื่อน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง คำบอกเล่าและสื่อมวลชนอื่น ๆ ตัวแบบที่ดีและกระตุ้นความสนใจจะช่วยให้เด็กเลียนแบบ ได้ดี หากครูจะพูดว่า "จงทำอย่างที่ดีจนพูด แต่อย่าทำอย่างที่ดีจนเทา" คงไม่ได้ประโยชน์แต่อย่างใด

การปลูกฝังจริยธรรมแต่ละทฤษฎีที่กล่าวนี้มีความแตกต่างกันไปตามความเชื่อพื้นฐาน แต่ละทฤษฎีมีจุดเด่น และจุดอ่อนที่แตกต่างกันอีกด้วย ฉะนั้นครูในฐานะผู้ที่ทำหน้าที่ปลูกฝังจริยธรรม ให้แก่เด็กจะต้องปฏิบัติตามครรลองของคำว่า ครู 6 ประการคือ เป็นผู้สอน เป็นผู้นำ ประชาธิปไตย เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะแนว เป็นตัวแทนบิดามารดา เป็นผู้ควบคุมกฎระเบียบ และเป็นตัวอย่างที่ดี

จากการที่นักวิชาการพบว่า การจะพัฒนาพฤติกรรมที่พึงปรารถนาโดยตรงนั้นมีข้อบกพร่อง จึงได้พยายามแสวงหาแนวทางที่ลัดและประหยัดที่สุดในการพัฒนาจิตใจและพบว่าพฤติกรรม 3 ประเภท คือ พฤติกรรมที่เป็นพลเมืองดี พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศและพฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ต่างมีจุดร่วมกันที่พฤติกรรม ทางจริยธรรม ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมการทำงานดี ละเว้นความชั่วในกาละเทศะต่าง ๆ พฤติกรรมทางจริยธรรมนี้จะเกิดในผู้มีพื้นฐานทางจิตใจที่

ตรงกัน และจากการวิเคราะห์พฤติกรรมทางจริยธรรมโดยทั่วไปพบว่า มีลักษณะทางจิตใจที่เป็นแกนกลางของพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ อยู่อย่างน้อย 8 ลักษณะ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524 : 17) ซึ่งถ้าพัฒนาทางจิตใจให้เป็นแกนกลางหรือแก่นของพฤติกรรมซึ่งเปรียบเสมือนราก ลำต้นของต้นไม้ ดังในภาพแล้วจะเป็นแนวทางที่ลัดและประหยัดที่สุด เพราะเมื่อพัฒนาทางจิตใจ หรือจิตลักษณะที่เป็นแกนกลางให้สมบูรณ์แล้วจะทำให้นักเรียนสามารถกระทำพฤติกรรมที่น่าปรารถนาอย่างถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบทบาทที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ภาพประกอบ 1 ต้นไม้จริยธรรมแสดงลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตใจที่จะนำไปสู่
พฤติกรรมทางจริยธรรม

จิตลักษณะ 8 ประการนั้น เป็นลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการ

1. สติปัญญา (เจตียวฉลาด รับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ รู้จักคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ คิดแบบนามธรรม แบบเอกนัยและเอนกนัย)
2. สุขภาพจิตดี (มีความวิตกกังวลที่มีปริมาณเหมาะสมกับเหตุการณ์)
3. ประสบการณ์ทางสังคมสูง (รู้ถึงสถานการณ์ค่าเนนชีวิต ปัญหา อุปสรรค ความต้องการของคนในสังคม ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งทางดีและไม่ดีแก่ผู้อื่น อย่างไรก็ตาม)

ส่วนจิตลักษณะที่เป็นองค์ประกอบของพฤติกรรมทางจริยธรรม 5 ประการนั้นได้แก่

4. เหตุผลเชิงจริยธรรม (การเห็นแก่ส่วนรวม ประเทศชาติและมนุษยชาติ)
5. ความเชื่อในอำนาจตน (เชื่อว่าผลที่เกิดกับตนเป็นเพราะการกระทำของตนเองมากกว่าเกิดจากความบังเอิญ โชคเคราะห์ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์)
6. ความมุ่งมั่นอดทนและควบคุมตน (รู้จักคาดการณ์ไกล สามารถอดได้ รอได้ มีจิตใจแกร่ง)
7. ทศนคติที่ต่อพฤติกรรมที่สังคมปรารถนา (มองเห็นคุณประโยชน์ของพฤติกรรมหรือคุณธรรมนั้น เกิดความพอใจและมีความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมหรือยึดคุณธรรมเป็นหลัก)
8. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (ยอมรับที่จะแก้ปัญหา มานะบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรค ทำงานหรือแก้ปัญหาจนประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน)

จากผลการวิจัยต่าง ๆ ได้ยืนยันว่าลักษณะทางจิตใจเหล่านั้นเป็นลักษณะที่สำคัญต่อพฤติกรรมคนไทยโดยทั่วไป และอาจสำคัญต่อชนชาติอื่นด้วย

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

โคลเบอร์ก นักจิตวิทยาพัฒนาการชาวอเมริกัน มีความเชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรม จะมีเป็นลำดับขั้นที่จะเกิดเป็นปกติวิสัยกับบุคคลทุกชาติทุกภาษา และจะต้องเกิดเป็นอนุกรมจากขั้นแรกไปก่อนเสมอ แต่ระยะเวลาในการอยู่ขั้นใดขั้นหนึ่งจะต่างกันแล้วแต่บุคคล หรือบางคนใน

บางขณะอาจจะอยู่ในขั้นที่คาบเกี่ยวกันได้ การพัฒนาทางจริยธรรมนี้ก็เช่นเดียวกับพัฒนาการทางด้านการคิด และการใช้เหตุผลจะค่อย ๆ มีการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าไปตลอดเวลา ทั้งนี้เนื่องจากบทเรียนของประสบการณ์ในอดีต ก่อให้เกิดความสามารถในการแยกแยะถึงผลดีผลเสีย ซึ่งจะก่อให้เกิดการจัดระบบใหม่ ที่จะนำไปสู่ชนวนการสมคูลย์ของโครงสร้างในที่สุด นอกจากนี้ทุกคนไม่จำเป็นต้องพัฒนาทางจริยธรรมไปถึงขั้นท้ายคือขั้นที่ 6 แต่อาจหยุดชะงักอยู่ในขั้นใดขั้นหนึ่งที่ต่ำกว่าก็ได้ และโคลเบอร์กพบว่าผู้ใหญ่ส่วนมากจะมีพัฒนาการถึงขั้นที่ 4 เท่านั้น (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2518 : 129)

โคลเบอร์ก (จินตนา บิลมาศ และคนอื่น ๆ. 2529) ได้แบ่งขั้นพัฒนาการทางจริยธรรม ออกเป็น 3 ระดับ ระดับละ 2 ขั้น รวมทั้งหมด 6 ขั้นคือ

ระดับที่ 1 คือ ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (2 - 10 ปี) หมายถึง การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้อื่น แบ่งออกเป็น 2 ขั้นคือ

ขั้นที่ 1 หลักการหลบหลีกการลงโทษ (2 - 7 ปี) (Obedience and Punishment Orientation) เป็นขั้นการพัฒนาการทางจริยธรรมขั้นแรกสุด เด็กช่วงนี้มีแรงกระตุ้นทำให้เกิดพฤติกรรมหรือการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหลีกเลี่ยงการลงโทษทางกาย เพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับ และยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เพราะว่าเป็นผู้มีอำนาจทางกายเหนือตน

ขั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล (7 - 10 ปี) (Naviely Egoistic Orientation) เด็กขั้นนี้จะเลือกทำในสิ่งที่นำความพอใจมาให้ตนเอง และเพื่อต้องการรางวัลการชมเชยจากผู้อื่น คือทำอะไรก็ตามเพื่อมุ่งหวังรางวัลหรือสิ่งตอบแทน ต่อต้านการลงโทษ เด็กวัยนี้เริ่มตระหนักถึงความสำคัญของความต้องการ และความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นบ้างในเรื่องเกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์กัน มีการแลกเปลี่ยนการกระทำต่อผู้อื่นบ้างแล้ว

ระดับที่ 2 คือระดับตามกฎเกณฑ์ (10 - 16 ปี) หมายถึง การกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของบุคคล หรือทำตามกฎหมายและศาสนา บุคคลระดับนี้ยังต้องการ การควบคุม

จากภายนอก แต่มีความสามารถในการเอาใจใส่เรา และสามารถแสดงบทบาททางสังคมได้
ระดับนี้แบ่งเป็น 2 ชั้น

ชั้นที่ 3 หลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ (10 - 13 ปี) (Good Boy Orientation)
ในขั้นนี้เด็กจะมีพฤติกรรมคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลส่วนมาก รู้จักเอาใจผู้อื่น รู้จักคล้อยตาม
ในสิ่งที่ผู้อื่นเห็นว่าดี โดยเฉพาะเพื่อน

ชั้นที่ 4 หลักการทำหน้าที่ตามสังคม (13 - 16 ปี) (Authority and Social
Order Maintaining Orientation) เป็นขั้นที่บุคคลมีความรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะ
ที่เป็นหน่วยหนึ่งในสังคมของตน จึงถือว่าตนเองมีหน้าที่ทำตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมของตนกำหนด
หรือคาดหวัง

ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (16 ปีขึ้นไป) หมายถึง การตัดสินใจขัดแย้งต่าง ๆ
ด้วยการนำมาคิดตรองซึ่งใจโดยตนเอง และตัดสินใจไปตามความคิดว่าสิ่งใดสำคัญมากกว่ากัน
ระดับนี้แบ่งเป็นชั้นตอนย่อย 2 ชั้น

ชั้นที่ 5 หลักการทำตามค่านิยมสัญญา (16 ปีขึ้นไป) (Contractual Legalistic
Orientation) เป็นขั้นของการเห็นความสำคัญของคนหมู่มาก มีการกระทำที่เห็นแก่ประโยชน์
ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว สามารถบังคับใจตนเองได้

ชั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล (ผู้ใหญ่) (Conscience or Principle
Orientation) เป็นขั้นของการกระทำที่มีหลักเกณฑ์ กระทำตามหลักตรรกศาสตร์ มีหลักเกณฑ์
อย่างกว้าง ๆ ที่จะยึดถือในการกระทำของตน ตระหนักในการกระทำของตนที่มีผลต่อบุคคลอื่นทั้ง
ทางตรงและทางอ้อม ไม่กลัวผู้อื่นลงโทษแต่กลัวตนเองเกิดความละอายใจตนเอง

ครูพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่มีหน้าที่ในการยกระดับวิถียุทธศาสตร์ของมนุษย์อื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก
ฉะนั้นครูพลศึกษา ควรจะประพฤติและปฏิบัติตนอย่างดีที่สุด หลักการประการหนึ่งที่ควรใช้ยึดเป็น
แนวทางในการปฏิบัติและเตือนใจคือ หลักการทางศาสนา สำหรับสังคมไทยมีความผูกพันข้อง
เกี่ยวกับหลักการของพุทธศาสนา เป็นเวลาช้านาน เสมือนกับเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย แต่
บางครั้งความใกล้ชิด อย่างมากนี้อาจจะทำให้บุคคลบางคนมองข้ามไปไม่ถือปฏิบัติ หลักการพื้นฐาน
ที่ทำให้คนประพฤติดีประการหนึ่งที่พระพุทธองค์ ทรงบัญญัติไว้เป็นแบบแผนแห่งความประพฤติคือ

เบญจศีลและเบญจธรรม (กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. 2497 : 2 - 3) ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ทำให้โลกเกิดความสงบเป็นธรรมที่เหมาะสมกับชาวาสผู้ครองเรือนหรือบุณชน ซึ่งทามาหากินตามปกติคือ ปฏิบัติ (คิกฤทธิ ปราโมช. 2514 : 29) และเป็นธรรมสำหรับทุกคนเพื่อส่งเสริมความเป็นมนุษย์เบญจศีลคือ ลักษณะที่ควรงดเว้น ไม่ควรประพฤติ ส่วนเบญจธรรมคือลักษณะดังต่อไปนี้

1. เมตตากรุณา คือ ความรักใคร่ปรารภนาให้ความสุขความเจริญ และความสงสารคิดช่วยให้พ้นทุกข์
2. สัมมาอาชีวะ คือ การหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต
3. กามสังวร คือ ความสังวรในกาม ความสำรวมระมัดระวัง รู้จักยับยั้งควบคุมตนเองในทางกามารมณ์
4. สัจจะคือ ความสัตย์ ความซื่อตรง
5. สติสัมปชัญญะ คือ ฝึกตนให้เป็นคนที่มีสติรู้คิด รู้สึกตัวเสมอว่าสิ่งใดควรทำ และสิ่งใดไม่ควรทำ ระวังมิให้เป็นคนมัวเมาประมาท

การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมกับการสอนพลศึกษา

ในการสอนวิชาพลศึกษา ครูพลศึกษาสามารถสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมเข้าไปได้ในทุกขั้นตอนการสอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเทคนิคของครู ลักษณะของนักเรียนและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ตามความเป็นจริงแล้วการสอนพลศึกษาเองก็มีจุดมุ่งหมายที่เป็นผลพลอยได้ตามมา จากการพัฒนาด้านร่างกายอยู่แล้ว นั่นก็คือพัฒนาการด้านสังคมวิสัย (Social Development) ซึ่งหมายถึงการทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านบุคลิกภาพต่าง ๆ คือความมีคุณธรรม ความเป็นพลเมืองดี มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบ เคารพกฎกติกา มีความคิดสร้างสรรค์ มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ดี สิ่งเหล่านี้สามารถปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนที่มีคุณธรรมประจำใจจนเกิดเป็นการปฏิบัติที่ดี (Conduct and Value Complex) ขึ้นมาได้โดยใช้กิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ

การดำเนินการสอนพลศึกษา 5 ขั้นตอน ในชั้นเรียนประจำวันสามารถสอดแทรกคุณธรรม และจริยธรรมเข้าไปได้ดังนี้

ขั้นเตรียม

1. อบรมและตั้งเงื่อนไขให้นักเรียนมีระเบียบในเรื่องต่าง ๆ เช่น ระเบียบแถว การแต่งกาย การใช้วาจาทำทาง การใช้อุปกรณ์ ฯลฯ เป็นต้น
2. อบรมให้นักเรียนเป็นคนซื่อสัตย์ ยุติธรรม รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีมีมารยาท เช่น ต้องตรงต่อเวลา บอกครูตามความเป็นจริงเมื่อเกิดมีอาการเจ็บป่วยไม่ใช่บอกด้วยความขี้เกียจเรียน เมื่อเพื่อนออกไปนากายบริหารทุกคนก็ปฏิบัติตาม ยกมือขึ้นเมื่อมีข้อสงสัยหรือมีปัญหาจะถามครู เคารพและเชื่อฟังครู ทำการบริหารร่างกายครบตามจำนวนครั้งที่ตกลงกัน เป็นต้น
3. อบรมให้นักเรียนระมัดระวังรักษาสุขภาพตนให้แข็งแรงอยู่เสมอ เช่น เมื่อรู้สึกไม่สบายก็หยุดเล่นและบอกครูให้ทราบ แนะนำนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพและสมรรถภาพทางกาย กำหนดท่ากายบริหารที่ช่วยเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายเพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ บอกนักเรียนให้ทราบถึงประโยชน์ของการบริหารร่างกายก่อนการเรียนทักษะใด ๆ ต่อไป เป็นต้น
4. ให้นักเรียนได้ใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เช่น การคิดท่ากายบริหารของตนเองหรือของกลุ่มขึ้นมา กล้าที่จะออกมาเป็นผู้นำกายบริหาร เป็นต้น

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เช่น ให้คิดหาวิธีการปฏิบัติการยิงประตูบาสเกตบอลว่าจะทำให้ลูกบอลลงห่วงด้วยวิธีใดได้บ้าง ให้มีโอกาสเสนอปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนพร้อมทั้งข้อแก้ไขและข้อเสนอแนะ เป็นต้น
2. ให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีเหตุผล เช่น ครูกำหนดให้นักเรียนอยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมต่อการที่จะได้เห็นและได้ยินครูสาธิตและอธิบายอย่างชัดเจน ให้นักเรียนได้ซักถามปัญหาต่าง ๆ และครูก็ตอบด้วยความเต็มใจ เป็นต้น

3. ให้นักเรียนได้เข้าใจและเห็นจริงในประโยชน์ของการออกกำลังกายที่จะช่วยส่งเสริมให้มีสุขภาพแข็งแรงและสมบูรณ์ต่อไป เช่น ให้นักเรียนอภิปรายถึงประโยชน์ของการออกกำลังกาย บอกนักเรียนถึงความสำคัญของการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาต่าง ๆ ให้นักเรียนลองออกกำลังกายแล้วบันทึกอัตราการเต้นของชีพจรว่าเพิ่มขึ้นภายหลังการออกกำลังกายจริงหรือไม่ เป็นต้น

4. ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและเห็นในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของชาติ เช่น ให้นักเรียนเข้าใจว่ากระบี่กระบองและตะกร้อเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ให้นักเรียนใช้กิริยา วาจาที่ถูกต้องตามค่านิยมของไทย คือมีค่านิยมการพูด ออกเสียงควบกล้ำต่าง ๆ ให้นักเรียนปฏิบัติตาม เป็นต้น

ขั้นฝึกหัด

1. อบรมให้มีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต เช่น ให้นักเรียนฝึกหัดอย่างมีระบบ ระเบียบ ดูแลให้นักเรียนฝึกหัดตามจำนวนครั้งหรือตามเวลาที่กำหนด เป็นต้น

2. ให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เช่น ให้นักเรียนฝึกหัดจนเกิดความเหนื่อย ให้นักเรียนฝึกหัดด้วยกิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ให้เพียงพอและครบถ้วน ให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานพร้อม ๆ กับการฝึกหัด เป็นต้น

3. ให้นักเรียนรู้จักพึ่งตนเองและมีอุดมคติ เช่น ให้นักเรียนได้พยายามฝึกหัดด้วยตนเองโดยครูเป็นเพียงผู้แนะนำให้น้อยที่สุด ให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการฝึกและเกิดความคิดที่ว่าต้องพยายามฝึกฝนทักษะเพื่อสุขภาพของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นต้น

4. ให้ความสามัคคี เมตตาอารี เสียสละ ขยัน เช่น ให้นักเรียนเห็นว่าการฝึกหัดพร้อม ๆ กันทำให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย การฝึกพร้อม ๆ กันทำให้นักเรียนสนใจที่จะฝึกโดยไม่ละความสนใจไปที่คนอื่น ๆ ช่วยเหลือเพื่อนที่มีทักษะไม่ดี ฝึกซ้อมมากกว่าที่ครูกำหนด เพื่อนบางคนมีทักษะบกพร่องก็เสียสละให้เพื่อนฝึกหัดมากกว่าบ่อยครั้งกว่า เป็นต้น

5. อบรมให้นักเรียนเป็นคนกล้าหาญ กล้าตัดสินใจ รู้จักการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล เช่น กล้าที่จะฝึกหัดตามรูปแบบการฝึกหัดที่ครูกำหนดให้ อธิบายได้ว่าตนเองหรือเพื่อนมีการเคลื่อนไหวทักษะที่บกพร่องหรือไม่ หรืออย่างไร แล้ไหน เป็นต้น

6. อบรมให้มีความสํานึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ เช่น มอบหมายงานและหน้าที่ให้นักเรียนรับผิดชอบเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ให้รู้จักยอมรับเมื่อตนเองกระทำผิดหรือบกพร่องต่อหน้าที่ แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มให้ช่วยเหลือเพื่อนในการฝึกหัดทักษะ เป็นต้น

7. ครูจะเดินดูแลตรวจตราพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ชั้นเรียน ถ้าเห็นพฤติกรรมทางลบต้องรีบแก้ไขไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมทางความรู้ ทัศนคติ สมรรถภาพ หรือบุคลิกภาพ หลีกเลี่ยงการเสริมแรงทางลบ เช่น การดุด่า ติเยนตี ทำให้เจ็บบใจ หรือทำให้อาย เป็นต้น

ขั้นใช้

ในขั้นนี้มีโอกาสสอปรมจริยธรรมได้มากกว่าขั้นอื่น ๆ ตามปกติ ครูพลศึกษาจะกวดขันการปฏิบัติตนของนักเรียนอยู่แล้วเพราะเป็นขั้นตอนที่ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านสังคมวิสัยตามจุดมุ่งหมายของการสอนพลศึกษาโดยตรง สิ่งทีครูพลศึกษาควรกระทำคือ

1. ให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกาของการแข่งขันประเภทผลัด (Relay) และเกมส์อย่างเคร่งครัด เรื่องนี้เป็นหน้าที่ประจำของครูเพราะการแข่งขันต่าง ๆ จะมีกฎกติกาบังคับอยู่และนักเรียนต้องปฏิบัติตามจึงจะถือว่าเป็นผู้ชนะ
2. กาทนระเบียบของการแข่งขันให้สอดคล้องกับกิจกรรมและพฤติกรรมโดยส่วนรวมของนักเรียน และไม่ควรจะมีกฎกติกามากมายหลายข้อเกินไปนัก เพราะอาจเป็นการจำกัดความคิดและพฤติกรรมอิสระของนักเรียนทำให้นักเรียนเกิดความไม่กล้าและไม่มั่นใจ
3. ครูต้องตัดสินใจการเล่นและการแข่งขันด้วยความยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง ยกย่องผู้ที่เคารพในกฎกติกาและระเบียบ นักเรียนจะได้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการตัดสินที่ยุติธรรม ครูจะได้รับความเชื่อถือจากนักเรียน และในบางครั้งอาจให้นักเรียนช่วยกันเป็นผู้ตัดสินก็ได้ ทั้งนี้เพื่อฝึกนักเรียนให้เป็นคนซื่อสัตย์ยุติธรรม
4. อบรมให้มีความภูมิใจเป็นนักกีฬา ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย รับผิดชอบในหน้าที่กระตือรือร้นที่จะปฏิบัติตามผู้นำ เช่น ผู้นำจะไม่เยาะเย้ยผู้แพ้ ผู้แพ้ก็ยอมรับคำตัดสินใจด้วยความจริงใจ นักเรียนบอกครูเองว่าตนเองทำผิดกติกา ฟังคำสั่งสอนของครูและเพื่อนอย่างรวดเร็ว เป็นต้น

5. ส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความสามัคคี และอุดมคติ เช่น ให้นักเรียนช่วยกันคิด เกมการแข่งขันช่วยกันกำหนดระเบียบและการปฏิบัติในการแข่งขัน พยายามทำให้นักเรียนยึดถือ อุดมคติที่ว่าต้องทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด เน้นให้นักเรียนเข้าใจถึงประโยชน์ของการให้ความ ร่วมมือซึ่งกันและกันในการแข่งขันว่าสามารถทำให้ได้รับชัยชนะหรือประสบความสำเร็จในการ ทำงานเป็นอย่างดี เป็นต้น

6. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจและเห็นคุณค่าของการนำทักษะไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ต่อตนเองในเวลาว่าง ในชีวิตประจำวันและในอนาคตต่อไปทั้งนี้ เพื่อความเป็นผู้มีพลานามัย แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

7. ดูแลกวาดขันเรื่องกริยามารยาท การใช้วาจาทำทางที่ดีและเหมาะสมตาม กาลเทศะ เช่น เมื่อนักเรียนใช้คำพูดหยาบคายครูต้องรีบตักเตือน นักเรียนที่รังแกเพื่อน ครูต้องรีบห้ามปราม เป็นต้น

8. ให้นักเรียนสนุกสนานไปกับการแข่งขันเพื่อสุขภาพจิตและเป็นการจูงใจให้นักเรียน อยากเรียนต่อไป

ขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ

1. ส่งเสริมความกล้าหาญ ความกระตือรือร้น การวิเคราะห์วิจารณ์ เช่น ถาให้นักเรียนให้อธิบายและสรุปผลการเรียนหรือการปฏิบัติทักษะที่เรียนมาแล้ว ให้นักเรียนยกมือ แสดงเจตนาที่จะอภิปรายปัญหาและเสนอแนะสิ่งต่าง ๆ ให้นักเรียนวิเคราะห์การเรียนรู้ของ ตนเองในด้านต่าง ๆ ว่า ได้ผลดีหรือไม่อย่างไร ให้นักเรียนเปรียบเทียบการกระทำที่ดีและ ไม่ดี เป็นต้น

2. เน้นการปฏิบัติที่ถูกต้องตามระเบียบวินัย กฎกติกา ข้อตกลง ฯลฯ เช่น ชมเชย นักเรียนที่ปฏิบัติตามคำสั่งและระเบียบกติกาต่าง ๆ ไม่ลงโทษนักเรียนที่มีความประพฤติไม่ เหมาะสมอย่างรุนแรง แต่ใช้วิธีการตักเตือนแก้ไขอย่างนุ่มนวล เป็นต้น

3. ให้นักเรียนปฏิบัติสันทัดเพื่อสุขภาพอนามัยอันดี เช่น ให้นักเรียนล้างหน้าทำความสะอาดร่างกายหรืออาบน้ำ (ถ้าเป็นไปได้) ก่อนเข้าไปเรียนวิชาต่อไป ตักเตือนเมื่อนักเรียนเลื้บคำหรือร่างกายสกปรก ให้นักเรียนนำผ้าขนหนูผืนเล็กมาไว้ใช้เช็ดหน้าตาแขนขาหลังจากการเรียน เป็นต้น

4. อบรมและปลูกฝังสิ่งดีงามต่าง ๆ เช่น การใช้คำพูดที่ดี การแต่งกายสะอาด เป็นระเบียบการใช้ภาษาที่ต้องตามวัฒนธรรม การปฏิบัติตามข้อตกลงของชั้นเรียน ความเสียสละเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตากรุณา ความมีน้ำใจดี ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความอดทนอดกลั้น ฯลฯ

5. ให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบในหน้าที่ เช่น สั่งให้ทำการบ้านต่าง ๆ เช่น รายงานการฝึกหัดเพิ่มเติมที่บ้าน ให้นักเรียนเข้าเรียนวิชาพลศึกษาและวิชาอื่น ๆ ตรงตามเวลาถ้าเป็นไปได้

นอกจากนี้การปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมแล้ว ตัวครูเองก็ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในทางจริยธรรมให้แก่แก่นักเรียนด้วย นั่นคือ การปฏิบัติตนตามระเบียบวินัย ข้าราชการพลเรือน การปฏิบัติตนตามจรรยาครูทั่ว ๆ ไป และการปฏิบัติตนเป็นครูพลศึกษาที่ดี เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน รักษาสมรรถภาพร่างกายให้ดียู่เสมอ มีสุขภาพจิตดีมีประสิทธิภาพในการสอบ เต็มใจให้บริการและช่วยเหลือแก่นักเรียนและบุคคลอื่น ๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือ รู้จักสังเกตและวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล สร้างความพอใจในการเรียนให้แก่แก่นักเรียน มีบุคลิกภาพที่ดีมีลักษณะของความเป็นผู้นำ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีอุดมคติในการทำงานและปฏิบัติตามอุดมคติของตนในศาสนิกชนที่ดี เป็นต้น ฉะนั้นก่อนที่จะสอนแก่นักเรียนครูก็ควรปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนให้ได้เสียก่อน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีและให้การยอมรับครูต่อไป เพราะถ้าครูเป็นเสียเองแล้วจะบอกแก่นักเรียนเชื่อเป็นเรื่องยากเนื่องจากแก่นักเรียนไม่ศรัทธา

สิ่งที่ครูยึดถือเป็นแนวทางในการสร้างค่านิยมทางจริยธรรมที่ถูกต้องให้แก่แก่นักเรียน คือ

1. การสอนจริยธรรมต้องมุ่งที่จิตใจ เพราะจิตใจมีอิทธิพลต่อการกระทำ ต้องให้นักเรียนเกิดการพัฒนาจิตใจจนเกิดเป็นคุณธรรมนำไปสู่การปฏิบัติชอบ

2. พยายามให้นักเรียนจดจำ เข้าใจและพัฒนาความคิดเห็น ทักษะคิดและอารมณ์ ตลอดจนการกระทำต่าง ๆ ไปในทางที่ดีเสมอ
3. ครูต้องเข้าใจในเรื่องของศีลธรรมจริยธรรมให้อ่องแท้ (Insight) เพื่อเป็นพื้นฐานในการจูงใจนักเรียนให้สนใจที่จะปฏิบัติต่อไป
4. มีการเตรียมคำพูด ทบทวน และสรุปเพื่อให้นักเรียนเกิดความประทับใจ
5. ชี้แจงให้นักเรียนเห็นในประโยชน์และเกิดการกระทำที่เป็นจริยธรรม และป้องกันไม่ให้นักเรียนกระทำผิด

หลักและวิธีสอนพลศึกษา

วิธีการสอนนับว่าเป็นหัวใจสำคัญในการสอนของครูมาก เพราะเป็นตัวเชื่อมกลางระหว่างประสบการณ์และเนื้อหาในการสอน กับตัวนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้หรือมีพฤติกรรมตามจุดหมายปลายทางของการสอนที่ได้วางไว้ ครูที่ดีจะต้องสามารถเลือกวิธีการสอน เพื่อให้ใช้สอนได้เหมาะสมกับลักษณะความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนเนื้อหาวิชา ประสบการณ์ และสภาพการณ์ในการเรียนนั้น ๆ การเรียนรู้จึงจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและได้ผลดี (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2527 : 118 - 119) กล่าวว่า การสอนพลศึกษาจะให้ผลดี ควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การสอนแต่ละครั้งควรจะกำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่ชัด นักเรียนก็ควรจะได้ทราบว่า ครูต้องการให้เกิดอะไรขึ้น และในเวลาสอนควรระลึกถึงจุดหมายที่กำหนดไว้นั้นอยู่เสมอด้วย
2. ให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงกัน โดยที่นักเรียนไม่ต้องรอลำดับของตนเองนานเกินไป โดยการจัดกิจกรรมของการมีส่วนร่วมและมีอุปกรณ์อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน เช่น การเรียนทักษะการเลี้ยงลูกบาสเกตบอล ถ้านักเรียนทุกคนมีลูกบาสและได้ฝึกหัดเลี้ยงลูกพร้อม ๆ กันทั้งหมด นักเรียนจะมีโอกาสได้ฝึกและได้เรียนอย่างทั่วถึงกัน
3. ทบทวนเรียนให้มีความสนุกสนาน โดยครูจะต้องเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ให้พร้อม และเพียงพอกับจำนวนนักเรียนดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 2 แต่ทั้งนี้ครูจะต้องสามารถจัดกิจกรรมและบรรยากาศของการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างกันเอง และครูผู้สอนก็ควรจะมี ความสนุกสนานกับการเรียนการสอนนั้น ๆ ด้วย

4. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ ที่สอนนั้นได้เป็นอย่างดี แต่ควรจะเป็นผู้ที่สามารถสาธิตหรือวิเคราะห์ลักษณะท่าทางของการเคลื่อนไหวในส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในทักษะที่เราสอนนั้น ให้นักเรียนสามารถเข้าใจได้ตามลำดับขั้นตอน เช่น ตำแหน่งของศีรษะ ลำตัว แขน และขาในขณะที่เคลื่อนไหว โดยอาจจะสาธิตด้วยตนเองหรือให้นักเรียนประกอบในการสาธิตก็ได้

5. ครูควรเข้าใจในการมีเสียงดังของนักเรียนว่า เสียงดังแบบใดเป็นเสียงที่เกิดขึ้นจากความสนุกสนานหรือตื่นเต้นจากการเรียนวิชาพลศึกษา หรือเสียงดังแบบใดเป็นเสียงดังที่เกิดขึ้นจากเหตุอื่น ทำให้เกิดการรบกวนการเรียนการสอนตามปกติ การเรียนวิชาพลศึกษา ควรจะเต็มไปด้วยความสนุกสนานและตื่นเต้น และนักเรียนควรจะสามารถแสดงออกทางเสียงได้บ้างพอสมควรควบคู่กันไปด้วย

6. ถ้าหากว่าครูพลศึกษาใช้นกหวีด นักเรียนควรจะได้ทราบว่าสัญญาณนกหวีดอย่างไรหมายความว่าอะไร การใช้นกหวีดก็ควรจะให้เหมาะสมหรือเมื่อจำเป็นที่จะต้องใช้เท่านั้น ครูไม่ควรใช้นกหวีดพร่ำเพรื่อจนเกินไป เพราะจะก่อให้เกิดความรำคาญและไม่ได้ผลจากการใช้นกหวีดนั้น

7. ครูผู้สอนจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนทุกคน คือ จะต้องมีความรัก ความเอ็นดู เมตตาและหวังดีกับนักเรียนทุกคนด้วยความบริสุทธิ์ใจ จะทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปอย่างกันเอง และนักเรียนก็จะมีความจริงใจกับครูด้วยเช่นเดียวกัน

8. ครูควรเคารพและเชื่อในความสามารถของนักเรียนว่า นักเรียนทุกคนสามารถจะทำได้และเรียนได้ ถ้าได้รับการสอนหรือช่วยเหลือโดยถูกต้อง แต่ความสามารถมากหรือน้อยช้าหรือเร็วนี้เป็นอีกประเด็นหนึ่ง

9. นักเรียนที่เรียนวิชาพลศึกษา เป็นนักเรียนที่มีความพร้อมที่จะเล่นหรือออกกำลังกาย ฉะนั้นครูไม่ควรจะใช้เวลานี้พูดหรือบรรยายให้นักเรียนฟังมากเกินไป อะไรที่ไม่จำเป็นบางอย่างควรจะงดเว้นได้ก็ควรจะละเว้นไว้ก่อน เพื่อให้เขามีโอกาสได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาโดยทันที

10. ความสำเร็จในการเรียนเป็นหัวใจสำคัญ จะทำให้นักเรียนมีความรัก และพยายามเรียนวิชาพลศึกษาให้ได้ผลดีต่อไปอีก ฉะนั้นครูผู้สอนควรจะใช้วิธีการสอนหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้ นักเรียนแต่ละคนได้มีความสำเร็จในการเรียนตามความสามารถของตนเอง

11. การสอน ครูควรจะเน้นในท่าที่ถูกต้องมากกว่าในท่าที่ผิดและควรจะช่วยเหลือนักเรียนให้ทั่วถึงกัน

12. ถ้ามีการอธิบายกติกาการเล่น ควรจะเป็นไปอย่างสั้น ๆ และเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น ถ้าหากเป็นไปได้ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมอภิปรายในกติกาหรือปัญหาการเล่น หลังจากนักเรียนได้เล่นแล้วด้วย

13. การสอนวิชาพลศึกษาทุกครั้ง ครูควรจะได้ฉวยโอกาสจากสภาพการณ์จริง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นปลูกฝังคุณธรรมในตัวนักเรียนควบคู่กันไปด้วย เช่น ความสามัคคี ความร่วมมือกัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเป็นผู้นำใจนักกีฬา ฯลฯ

14. ในการสอนวิชาพลศึกษาทุกครั้ง ครูจะต้องระลึกอยู่เสมอว่า เราสอนนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนได้รับการศึกษาโดยวิธีการของการพลศึกษา ฉะนั้น ครูพลศึกษาจึงไม่ใช่ครูสอนฟุตบอล บาสเกตบอล หรือวอลเลย์บอล ให้แก่นักเรียนเท่านั้น หากแต่เราสอนหรือให้ การศึกษาแก่นักเรียน ให้นักเรียนเป็นคนดีที่เป็นคนที่ต้องการของสังคมโดยให้วิธีการของกีฬาฟุตบอล บาสเกตบอล หรือวอลเลย์บอลเหล่านั้น เป็นเครื่องมือ

15. ท้ายที่สุด ครูพลศึกษาจะต้องสอน จะช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนสามารถบรรลุผลได้ตามที่กำหนดไว้ ไม่ใช่ยืนคอยดูอยู่เฉย ๆ

นอกจากนั้น วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 126 - 131) ยังแบ่งการสอนออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

การสอนแบบใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Style)

การสอนแบบใช้นักเรียนเป็นหลักนั้น เป็นการสอนโดยอาศัยหลักประชาธิปไตยเป็นแนวทาง โดยเล็งเห็นปรัชญาของพลศึกษาว่า มีความสอดคล้องและความคู่กันไปกับการศึกษาทั้งหมดโดยส่วนรวม การกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนจะถือความสนใจและความต้องการของ

นักเรียนเป็นหลักสูตรตลอดทั้งการวัดและประเมินผล ในการสอนก็จะเน้นไปในทางองที่ว่า โปรแกรมการเรียนนั้นสามารถสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียนได้มากน้อยเพียงใด การสอนแบบนี้ อาจจะเป็นการสอนแบบมอบหมายงานให้นักเรียนได้เรียนหรือฝึก การสอนโดยแบ่งตามจุดต่าง ๆ การสอนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยหลาย ๆ กลุ่ม หรือ การสอนโดยให้นักเรียนจับคู่กันเป็นคู่ ๆ เพื่อช่วยเหลือกัน (Reciprocal Teaching) วิธี การสอนต่าง ๆ เหล่านี้ อาจจะกล่าวได้ดังต่อไปนี้

1. การสอนแบบมอบหมายงาน หรือการสอนแบบเป็นจุด (Teaching by Task or Station Teaching) คือ ครูร่วมมือกับนักเรียนในการเลือกทักษะที่จะเรียนรู้แบบที่จะต้องฝึก หรืออื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องในการเรียนรู้นั้น แล้วมอบหมายให้นักเรียนได้นำไป เรียนรู้ตามกลุ่มของตนเอง การมอบหมายงานนี้อาจจะมอบให้เป็นกลุ่มย่อยหลาย ๆ กลุ่ม หรือ อาจจะมอบงานไว้ตามจุดต่าง ๆ แล้วมอบให้นักเรียนหรือฝึกตามจุดต่าง ๆ ก็ได้ ครูอาจจะ ทำหน้าที่อธิบายและสาธิต เพื่อให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มหรือในแต่ละจุดนั้น เข้าใจในลักษณะของ ทักษะหรืองานที่ได้รับมอบหมายนั้น สำหรับการเรียนเพื่อให้บรรลุตามจุดหมายจริง ๆ เป็น ความรับผิดชอบของนักเรียนในแต่ละกลุ่มหรือในแต่ละจุดเอง

2. การสอนแบบกลุ่มย่อย (Small Group Instruction) คือ การสอนโดย แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม และมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ อย่างแท้จริง นักเรียนในแต่ละกลุ่มเหล่านี้อาจจะมีความสามารถเท่า ๆ กัน หรืออาจจะมีความสามารถ แตกต่างกันได้ ทั้งนี้แล้วแต่ลักษณะของกิจกรรมและวัตถุประสงค์ที่จะสอนนั้น นักเรียนแต่ละกลุ่ม ก็มีหน้าที่รับผิดชอบในงานหรือปัญหาเฉพาะของตนเอง เพื่อจะนำไปสู่จุดหมายของการเรียนต่อไป

3. การสอนแบบให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (Reciprocal Style) การสอน แบบนี้เป็นวิธีการสอนที่นับว่าใช้ได้ดีในวิชาพลศึกษาอย่างหนึ่ง คือ เป็นการสอนโดยแบ่งนักเรียน เป็นกลุ่มย่อย ๆ ให้เล็กลงอีก หรือบางทีก็แบ่งนักเรียนออกเป็นคู่ ๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาส ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ทั้งในด้านการเป็นผู้เรียนและ เป็นผู้สอนควบคู่กันไป ทำให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ดียิ่งขึ้น

หลักที่สำคัญในการสอนแบบใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

1. การเรียนแต่ละครั้งจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการเรียนที่ชัดเจน และควรจะเป็นวัตถุประสงค์ที่ได้มาจากความร่วมมือกันระหว่างครูกับนักเรียน ในบางครั้ง ครูอาจจะเป็นผู้ตั้งวัตถุประสงค์ให้นักเรียนและนักเรียนเป็นผู้เลือกวัตถุประสงค์ย่อยก็อาจจะทำได้ อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จและความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของนักเรียนควรจะเป็นหลักสำคัญ
2. วัตถุประสงค์ที่จะสอนนั้นควรเป็นวัตถุประสงค์ที่มีความชัดเจนและแจ่มแจ้ง และนักเรียนเองก็สามารถเข้าใจได้ว่า วัตถุประสงค์นั้นต้องการให้เกิดอะไรขึ้นในตัวนักเรียน
3. พยายามให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการกระทำให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ว่า ถ้านักเรียนไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ก็จะเท่ากับว่านักเรียนไม่ได้รับประโยชน์จากการเรียนนั้นเลยแม้แต่น้อย
4. นักเรียนอาจจะทำงานหรือฝึกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และมีนักเรียนคนหนึ่งคนใดในกลุ่มเป็นหัวหน้าทำหน้าที่คอยดูแลเพื่อให้การเรียนได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
5. บทบาทสำคัญของครูคือเป็นวิทยากรคอยให้คำปรึกษา มากกว่าที่จะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
6. นักเรียนจะพยายามสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ของตนเองขึ้นมา และพยายามหาข้อยุติของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
7. ในตอนท้ายของชั่วโมงเรียน ควรจะมีการรวมกลุ่มทั้งหมดเพื่อสรุปและประเมินผล การเรียนว่าได้บรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้หรือไม่
8. การแสดงความคิดเห็นต่อกันทั้งในระหว่างครูกับนักเรียน หรือระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง นับว่ามีความสำคัญมาก ครูควรจะเป็นโอกาสให้นักเรียนได้มีการแสดงออกให้มากที่สุด

การสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher - Centered Style)

การสอนแบบครูเป็นศูนย์กลางนี้บางทีอาจจะเรียกว่าเป็นการสอนแบบอิตาเลียน โดยเป็นการสอนที่ค่อนข้างขึ้นอยู่กับปรัชญาของการพลศึกษาเป็นสำคัญ วัตถุประสงค์ของการสอนนั้นก็มักจะเป็นไปตามความต้องการของครูที่ครูคิดว่าควรจะเป็น การวัดและประเมินผลก็มักจะเป็นไปใน

ลักษณะที่ว่า ครูได้ทำอะไรสำเร็จบ้างมาน้อยเพียงใด การสอนแบบนี้ครูจะคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของนักเรียนน้อยมาก ลักษณะที่สำคัญของการสอนแบบนี้มีดังต่อไปนี้

1. ครูที่ทำการสอนแบบนี้มักจะเป็นนักสมบูรณ์แบบนิยม (Perfectionist) คือมีความมุ่งหมายที่จะให้นักเรียนที่ตนสอนมีความสามารถในทักษะอย่างหนึ่งอย่างใดเหมือน ๆ กัน การสอนก็มักจะมุ่งความสนใจไปที่กลุ่มนักเรียนที่สามารถเรียนหรือทำได้ตามที่ครูได้ตั้งเกณฑ์ไว้ ทั้ง ๆ ที่นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถไม่เท่ากัน การสอนของครูในลักษณะนี้มักจะพยายามให้นักเรียนได้ทำหรือฝึกหัดเฉพาะในสิ่งที่ครูคิดว่าถูกต้องเท่านั้น ซึ่งบางครั้งนักเรียนอาจจะสามารถทำได้ แต่ก็อาจจะไม่เข้าใจว่าเพราะเหตุใดจึงต้องทำเช่นนั้น
2. ในการสอนแบบนี้ครูผู้สอนมักจะเป็นผู้ที่มีความเข้มงวด สภาพการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความเคร่งครัด เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนที่เรียนก็มักจะเรียนด้วยความเบื่อหน่าย หรือเรียนเพราะความเกรงกลัวที่จะสอบตก มากกว่าที่จะเรียนเพราะความอยากเรียน เพราะมีความสนุกสนาน ครูผู้สอนเองก็มีความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเองที่สามารถรักษาระดับชั้นเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย และอยู่ในความเรียบร้อย มากกว่าที่จะคำนึงถึงความสนใจหรือความสนุกสนานของนักเรียน
3. การสอนแบบนี้ครูผู้สอนมักจะมองนักเรียนเป็นชั้นหรือเป็นกลุ่มมากกว่าเป็นรายบุคคล ครูจึงมักจะรู้จักนักเรียนเป็นชั้นหรือเป็นกลุ่มมากกว่าที่จะรู้จักชื่อนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น ครูอาจจะสามารถบอกได้ว่านักเรียนคนที่หนึ่งในกลุ่มที่หนึ่งมีความสามารถในการเล่นมากน้อยเพียงใด แต่อาจจะไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนนั้นชื่ออะไร จากความรู้สึกที่ครูมีต่อนักเรียนในลักษณะนี้เองจะทำให้นักเรียนก็มีความรู้สึกได้ว่าตัวนักเรียนเองไม่มีความสำคัญต่อครู
4. การสอนของครูในแบบนี้มักจะมุ่งไปในด้านความรู้และทักษะที่นักเรียนสามารถแสดงให้เห็นได้หรือตอบได้ได้ในข้อสอบเป็นสำคัญ สำหรับความสามารถที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์กับชีวิตประจำวันหรือการเห็นคุณค่าและคุณค่าของสิ่งที่ได้เรียนและนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ไม่ค่อยคำนึงถึง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การเรียนการสอนแบบนี้จะคำนึงถึงทางด้านทัศนคติน้อยมาก

5. การเรียนการสอนแบบนี้ครูจะทดลองใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เป็นสำคัญมากกว่าอย่างอื่น และมีความเห็นว่า เฉพาะวิธีการสอนที่ได้ผ่านการทดลองแล้วเท่านั้นที่เป็นวิธีการสอนที่ดี มักจะไม่ค่อยยอมใช้แนวกรรมการสอนใหม่ ๆ และในขณะที่เดียวกันอาจจะมองเห็นว่านวัตกรรมใหม่เหล่านี้เป็นตัวการที่จะทำให้การสอนของเขา ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

6. การสอนแบบนี้มักจะเป็นการสอนที่ช่วยให้มีความเห็นว่า วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่ไม่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับวิชาสายอื่น ๆ ในโรงเรียน ความสนใจส่วนใหญ่จะอยู่ในวงจำกัดในสาขาวิชาของตนเองเท่านั้น มีความเห็นว่าความเปลี่ยนแปลงในวิชาการศึกษาใหม่ ๆ ไม่มีความเกี่ยวข้องกับวิชาพลศึกษา ซึ่งเป็นความคิดที่ค่อนข้างจะแคบ และทำให้ครูพลศึกษามีความล้าหลังกว่าคนอื่น ๆ

7. ครูที่ทำการสอนแบบนี้มักจะมี ความเชื่อในปรัชญา และปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนอย่างเคร่งครัดเมื่อครูมีความเชื่อในลักษณะนี้ ก็อยากจะให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎข้อบังคับ หรือปรัชญาของโรงเรียนอย่างเคร่งครัดด้วย แม้ว่าบางครั้งกฎและระเบียบเหล่านี้ อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนอย่างมากก็ตาม ครูเองก็มีความเชื่อว่ามีวิธีการสอนวิธีนี้วิธีเดียวเท่านั้นที่ดีที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการสอนในสนามหรือในห้องพลศึกษาก็ตาม ครูจะเป็นผู้สละสิทธิ์ที่จะใหม่ให้นักเรียนดู หน้าที่สำคัญของนักเรียนก็คือการเลียนแบบที่ครูได้สาธิตให้ดูแล้วนั้น ฉะนั้น การวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนก็จะวัดในแง่ที่ว่า นักเรียนมีความสามารถที่จะเลียนแบบครูได้มากน้อยเพียงใดเท่านั้น โดยไม่ได้คำนึงถึงความสามารถของนักเรียนหรือทัศนคติด้านอื่นที่เกิดขึ้นควบคู่กันไป

8. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน หรือโปรแกรมเกี่ยวกับชุมนุมกีฬาอย่างอื่น ๆ ก็จะมีผลกระทบกระเทือนเช่นเดียวกัน เนื่องจากการจัดและการดำเนินการของโปรแกรมเหล่านี้อาจไม่เป็นไปตามความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของนักเรียนเช่นเดียวกับการสอนในชั่วโมงเรียน เพราะครูจะเป็นผู้กำหนดให้ทั้งหมดตามที่ครูเห็นว่าจำเป็นและสำคัญแต่เพียงผู้เดียว

หลักการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง

1. กำหนดวัตถุประสงค์การสอนให้นักเรียนได้ทราบอย่างชัดเจน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ทราบว่าครูต้องการให้นักเรียนมีพฤติกรรมอย่างไร และนักเรียนจะได้มีความพยายามในการเรียนดีขึ้น

2. พยายามให้นักเรียนได้เห็นความสำคัญของวัตถุประสงค์ที่จะเรียนนั้นว่า เพราะเหตุใดจึงต้องมีวัตถุประสงค์เช่นนั้น

3. สอนสิ่งที่เป็นสาระให้นักเรียนทันที ถ้าสิ่งที่จะเรียนนั้นเกี่ยวกับทักษะพิสัย การสอนก็ควรจะเป็นการสาธิตควบคู่ไปกับการอธิบาย

4. ให้นักเรียนได้มีเวลาในการฝึกหัดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และทักษะนั้น ๆ สำหรับครูควรจะทำหน้าที่เป็นวิทยากรใหม่แก่นักเรียนทุก ๆ คนโดยทั่วถึงกัน

5. การสอนแบบนั้นแม้ว่าจะเป็นการสอนโดยครูเป็นศูนย์กลางก็ตาม แต่ครูควรจะเปิดโอกาสให้มีปฏิริยาโต้ตอบกันได้ด้วย ทั้งในระหว่างครูกับนักเรียนหรือระหว่างนักเรียนด้วยกัน และในขณะเดียวกันพยายามที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้ถามคำถามให้มากที่สุดด้วย

6. การใช้แรงเสริมของครูต่อผลการเรียนของนักเรียนนั้นควรมีความสำคัญมากต่อการสอนแบบนั้น เพราะจะเป็นการสร้างขวัญและแรงจูงใจให้แก่ นักเรียนได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ยังได้เสนอแนะการจัดระเบียบชั้นเรียนวิชาพลศึกษา (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2527 : 156 - 163) กล่าวคือ

การจัดระเบียบชั้นเรียนนี้ก็คือ การสร้างภาพการณ์ในการสอนเพื่อให้การสอนได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง โดยได้เตรียมการและทำความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นกิจกรรมประจำในการสอน เช่น การออกจากห้อง การเข้าแถว การเรียกชื่อ การทำความสะอาดร่างกาย การลา การขาดและอื่น ๆ เหล่านี้เป็นต้น ฉะนั้น การจัดระเบียบชั้นเรียนในความหมายของครูผู้สอนนั้นก็คือ เพื่อให้ได้มาซึ่งเวลาในการเรียนการสอนให้มากที่สุด สำหรับในความหมายของนักเรียนนั้นก็คือ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัยและเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในตนเอง เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและของชั้นโดยรวม

การจัดระเบียบชั้นเรียนวิชาพลศึกษานี้ ควรจะเป็นผลจากความเข้าใจและร่วมมือกันของครูและนักเรียนเป็นสำคัญ ระเบียบและวิธีการต่าง ๆ ที่ได้วางไว้แล้วนี้ ถ้าหากนักเรียนมีความเข้าใจ มีความเคารพ เห็นความสำคัญและเต็มใจปฏิบัติตามแล้ว การจัดระเบียบชั้นเรียนก็จะไม่มีปัญหาใดเกิดขึ้น การเรียนการสอนก็จะเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำหรับครูนั้นควรจะเป็นผู้นำและเป็นผู้สร้างบรรยากาศเพื่อให้ได้มาซึ่งความร่วมมือที่ดีอันนี้

การจัดระเบียบชั้นเรียนที่ดีนั้นจะได้รับประโยชน์ที่สำคัญดังนี้

1. ทำให้สามารถใช้เวลาของแต่ละคาบหรือแต่ละชั่วโมงได้เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะในการสอนคาบหนึ่ง ๆ นั้นมีเวลาเพียง 50 นาทีเท่านั้น ในการออกจากห้องเรียนเพื่อไปเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวในครั้งหนึ่ง ๆ อาจจะต้องใช้เวลาประมาณ 5 นาที และในการสอนนั้นครูจะต้องบอกเลิกชั้นก่อนหมดเวลาสอนอีกอย่างน้อย 7 - 10 นาที เพื่อให้ นักเรียนได้ทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวเพื่อเข้าเรียนวิชาอื่นต่อไป ฉะนั้น เมื่อรวมเวลาทั้งหมดที่จะต้องเสียไปโดยที่นักเรียนไม่ต้องเรียนแล้วมีประมาณ 15 นาที เป็นอย่างน้อย ที่เหลืออีกเพียง 35 นาทีเท่านั้นเป็นเวลาสำหรับการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ซึ่งเห็นเวลาน้อยมาก การจัดระเบียบชั้นเรียนที่ดีเท่านั้น จะทำให้การเรียนการสอนได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของการประหยัดเวลาเพื่อการเรียนการสอน

2. เพื่อเป็นการประกันความปลอดภัยให้แก่ นักเรียนทุก ๆ คน นักเรียนทุกคนควรปฏิบัติตามระเบียบที่วางไว้เป็นประจำ เช่น การเข้าแถว เดินขึ้นลงบันไดเป็นแถว การเข้าห้อง เปลี่ยนเครื่องแต่งตัวตามลำดับก่อนหลัง เหล่านี้เป็นต้น

3. เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศและสภาพการณ์ให้พร้อมที่จะให้การเรียนการสอน เกิดขึ้นทันทีทันใด นักเรียนควรจะได้ทราบว่า เมื่อเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวเสร็จเรียบร้อยแล้วทุกคนจะเข้าแถวหรือพร้อมกันที่จุดใด อย่างไร

4. ควรให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบที่ได้วางไว้เป็นประจำวัน เพื่อส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง และมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น

5. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น นักเรียนจะเห็นว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน ถ้าไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่วางไว้ ผลที่เกิดขึ้นไม่เพียงกระทบกระเทือนแต่เฉพาะต่อตนเองคนเดียวเท่านั้น หากแต่จะเกิดขึ้นกับทุกคนในชั้นเรียน ฉะนั้น นักเรียนแต่ละคน ควรจะได้รับความรับผิดชอบร่วมกัน

6. เพื่อเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียนซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีในชั้นเรียนต่อไป

7. เพื่อเป็นการสร้างความสามัคคีในชั้นเรียน นักเรียนทุกคนมีความสบายใจและมีความรู้สึกเป็นกันเองภายในชั้นเรียน

8. เพื่อเป็นการเล็งเห็นความต้องการและความสนใจของนักเรียนแต่ละคนในชั้นเรียน ตลอดจนการสนองความต้องการและความสนใจให้แก่นักเรียนแต่ละคนในชั้นเรียนนั้น ๆ

9. เป็นการส่งเสริมให้ครูสามารถใช้เวลาและความสามารถเพื่อช่วยเหลือการเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

10. เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ครูสามารถจัดชั้นเรียนเพื่อให้ได้มาซึ่งการเรียนรู้ที่ดีที่สุด

การแต่งตัวในเวลาเรียนวิชาพลศึกษา

โรงเรียนของไทยในปัจจุบันนี้ มีนโยบายในการเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวในการเรียนวิชาพลศึกษาแตกต่างกัน บางโรงเรียนมีนโยบายที่จะให้นักเรียนมีชุดสำหรับการเรียนวิชาพลศึกษาโดยเฉพาะไว้ชุดหนึ่ง เมื่อถึงเวลาเรียนก็ให้นักเรียนเปลี่ยนจากชุดนักเรียนเป็นชุดการเรียนพลศึกษาทั้งเสื้อและกางเกง แต่โรงเรียนหลายบางโรงเรียนให้นักเรียนเปลี่ยนเฉพาะเสื้อเท่านั้น หรือโรงเรียนหญิงบางโรงเรียนให้นักเรียนเปลี่ยนเฉพาะกระโปรงเป็นกางเกงขาสั้นหรือขายาวเท่านั้น ส่วนเสื้อยังคงให้ใช้เสื้อนักเรียนอยู่ เหล่านี้เป็นต้น ตามหลักการที่ถูกต้องแล้ว การเรียนวิชาพลศึกษาจะได้รับผลดีเต็มที่นั้น ควรจะมีชุดพลศึกษาโดยเฉพาะที่ใช้ในการเรียนวิชาพลศึกษา ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลดังนี้

1. การที่นักเรียนมีชุดพลศึกษาโดยเฉพาะนั้น ทำให้สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างเต็มที่ สามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เรียนได้อย่างปกติ โดยไม่มีความจำกัดในการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

2. ทำให้มีความปลอดภัยและป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรม พลศึกษากิจกรรมบางอย่างมีข้อบ่งชี้ในการเคลื่อนไหวของส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่าง กว้างขวางและรวดเร็ว ถ้าเครื่องแต่งกายไม่อำนวยให้ร่างกายมีการเคลื่อนไหวสะดวกแล้ว อาจจะเป็นสาเหตุของการเกิดอันตรายได้ง่าย

3. ช่วยส่งเสริมในทางสุขภาพของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักทำความสะอาด ร่างกาย และแต่งตัวด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด หลังจากเลิกเรียนวิชาพลศึกษาแล้ว

4. ทำให้มองดูสวยงาม กะทัดรัดและเป็นระเบียบเรียบร้อยในเวลาเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้านักเรียนได้แต่งตัวให้เหมาะสมกับกิจกรรมหรือกีฬาที่จะเล่น ก็จะเป็นการสร้างขวัญ ที่ดีในตัวนักเรียน

5. เพื่อเป็นการประหยัดเครื่องแบบนักเรียน ถ้าหากว่าใช้เครื่องแบบนักเรียนเพื่อ เรียนวิชาพลศึกษาทุกครั้งแล้ว นอกจากจะไม่ได้ส่งเสริมทางด้านสุขภาพของนักเรียนแล้ว ยัง อาจจะทำให้เครื่องแบบนักเรียนนั้นเกิดการฉีกขาดได้ง่ายโดยไม่จำเป็นอีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว จึงเห็นว่าในการเรียนวิชาพลศึกษาควรจะมีชุดสำหรับเรียน โดยเฉพาะอีกชุดหนึ่งต่างหาก และชุดที่จะนำมาใช้นั้นโรงเรียนควรจะมีงบประมาณประหยัด ในการซื้อหรือจัดหาในครั้งแรก การซักล้าง ทำความสะอาด ความคล่องตัวในการเคลื่อนไหว ความปลอดภัยและความเรียบร้อยเป็นประการสำคัญ สำหรับนักเรียนชายอาจจะเป็นเสื้อยืด คอกลม กางเกงที่มียางรัดเอว สำหรับนักเรียนหญิงควรใช้เสื้อยืดหรือเสื้อมีปกธรรมดา กับกางเกงที่มียางรัดเอวและรัดที่โคนขา ไม่ควรจะใช้กางเกงขายาว เพราะนอกจากจะทำให้ การเคลื่อนไหวไม่ได้คล่องตัวเท่าที่ควรแล้ว อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

การเรียกชื่อในเวลาเรียนพลศึกษา

การเรียนวิชาพลศึกษาครูจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบนักเรียนทั้งในด้านความเป็นระเบียบ ร้อย และในด้านความปลอดภัย เมื่อนักเรียนได้เรียนวิชาพลศึกษาแล้ว ครูจะต้องแน่ใจว่า ได้ส่งนักเรียนกลับเข้าห้องเรียนเต็มตามจำนวนที่นักเรียนมาในครั้งแรก หรือสำรวจว่ามีนักเรียน ที่เจ็บไข้ไม่สามารถเรียนวิชาพลศึกษาได้กี่คน ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาควรสำรวจจำนวนนักเรียน

ประจำชั่วโมงก่อนสอนทุกครั้งด้วยการเรียกชื่อ ครูจะต้องวางระเบียบหรือหาวิธีเรียกชื่อนักเรียนที่สามารถจะประหยัดเวลาให้ได้มากที่สุด วิธีการเรียกชื่อในการเรียนวิชาพลศึกษานิยมใช้กันหลายแบบ และแต่ละแบบก็อาจจะมีข้อดี ข้อเสียแตกต่างกันไป วิธีการเรียกชื่อนิยมใช้ได้ดีในเวลาเรียนวิชาพลศึกษามิดังนี้

1. การเรียกชื่อโดยให้นักเรียนขานเลขที่หรือยืนตามเลขที่ของตนเองที่มีอยู่ในสมุดเรียกชื่อ นักเรียนแต่ละคนจะต้องจำเลขที่ของตนเองไว้ เมื่อมาเรียนวิชาพลศึกษา นักเรียนแต่ละคนก็อาจจะขานหรือเข้าประจำเลขที่ของตนเอง เลขที่ใดที่ไม่ได้ขานหรือว่างอยู่ก็ถือว่าขาดเรียนในครั้งนั้นไป วิธีการนี้อาจจะเป็นวิธีการที่รวดเร็วแต่ค่อนข้างจะไม่เป็นกันเองเท่าที่ควร คือ ครูรู้จักนักเรียนในฐานะที่เป็นเลขที่เท่านั้น
2. วิธีการที่ให้นักเรียนเข้าแถวตามกลุ่มของตนเอง โดยครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ และแต่ละกลุ่มก็มีหัวหน้ากลุ่มประจำ ทุกครั้งที่นักเรียนมาเรียนวิชาพลศึกษา ครูให้นักเรียนเข้าแถวตามกลุ่มที่ตัวเองสังกัดนั้น และหัวหน้ากลุ่มจะเป็นผู้สำรวจว่ามีผู้ใดขาดก็คน วิธีนี้เป็นวิธีที่รวดเร็วอีกวิธีหนึ่ง และในขณะเดียวกันก็จะเป็นการสร้างคุณสมบัติในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน และเป็นการฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบควบคู่กันไปด้วย
3. วิธีการเรียกชื่อทีละคน โดยครูเป็นผู้เรียกจากสมุดเรียกชื่อทีละคน ๆ จนครบทุกคน ว่าใครมาหรือใครขาด ก็คน วิธีนี้ทำให้ครูรู้จักชื่อนักเรียนและมีความเป็นกันเองในระหว่างนักเรียนกับครู แต่มีข้อเสียว่า ครูอาจจะต้องใช้เวลาเพื่อการเรียกชื่อนี้มากเกินไปจนความจำเป็น

การทำความสะอาดร่างกายหลังจากเรียนวิชาพลศึกษา

ความมุ่งหมายของการเรียนวิชาพลศึกษาอย่างหนึ่ง นอกเหนือจากผลที่ได้โดยตรงจากการเรียนรู้แล้วก็คือ การที่นักเรียนได้มีสุขนิสัยที่ดีควบคู่กันไปด้วย การที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีสุขนิสัยที่ดีได้วิธีหนึ่งนั้น ก็ด้วยการให้นักเรียนได้ทำความสะอาดร่างกาย และแต่งตัวให้เรียบร้อยด้วยชุดนักเรียนหลังจากเรียนวิชาพลศึกษาแล้ว เพื่อไปเรียนวิชาอื่นต่อไป การที่จะทำได้เช่นนี้ โรงเรียนควรมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทางด้านนี้ให้พร้อม เช่น ในโรงเรียนของประเทศที่

เจริญแล้ว จะจัดสถานที่อาบน้ำ สถานที่สำหรับเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว สำหรับในประเทศไทย การเศรษฐกิจของโรงเรียนยังไม่อำนวยที่จะทำได้เช่นนั้น จึงจำเป็นต้องดัดแปลงวิธีการง่าย และประหยัดมาใช้ เช่น ในเวลาเรียนวิชาพลศึกษาทุกครั้ง นอกจากนักเรียนจะได้เตรียมชุดเรียนวิชาพลศึกษาแล้ว ก็ควรจะได้เตรียมผ้าขนหนูผืนเล็ก ๆ มาคนละผืน ทางโรงเรียนเองก็ควรจะได้มีก๊อกน้ำหรือคุ่มน้ำให้ได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียนที่จะใช้ เช่น ในครั้งหนึ่งนักเรียนใช้ประมาณ 100 คน ก็ควรมีประมาณ 10 - 15 ที่ อยู่ใกล้กับสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว และสำหรับเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ผ้าขนหนูชุบน้ำเช็ดเหงื่อโคลให้สะอาดเสียก่อน แล้วจึงค่อยเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวชุดนักเรียนต่อไป ครูจะต้องเข้มงวดกวดขันในเรื่องนี้ โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนวิชาพลศึกษาและนักเรียนจะต้องทำความสะอาดร่างกายจริง ๆ ทุกคน เพื่อเป็นการติดตามดูการทำความสะอาดร่างกายของนักเรียนนี้ ครูอาจจะกำหนดไว้เป็นระเบียบการเรียนเลยว่า เมื่อนักเรียนทำความสะอาดร่างกายและแต่งตัวเรียบร้อยแล้ว ให้มาเข้าแถวอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจะเดินกลับเข้าห้องเรียนพร้อม ๆ กันก็ได้

สมคิด ชิตประสงค์ (2517 : 102 - 103) ได้เสนอแนะโปรแกรมการจัดกิจกรรมประจำวัน สำหรับครูพลศึกษา กล่าวคือ

หากครูพลศึกษาจะต้องจัดห้องเรียน และบริหารห้องเรียนตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้ว ในข้างต้น ครูพลศึกษายังจำเป็นต้องคำนึงถึงการปลูกฝังนิสัยการปฏิบัติตน และการปฏิบัติการในช่วง 15 นาทีแรกของนักเรียนที่จะได้เป็นไปในรูปใดอีกด้วย การปฏิบัติตนและการปฏิบัติการใด ๆ เป็นประจำหรือเป็นกิจวัตรนั้น นอกจากจะทำให้การเรียนการฝึกของนักเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในแง่ของการประหยัดเวลา การกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ตลอดจนสภาวะอื่น ๆ ตามความมุ่งหมายของการเรียนการสอนแล้วยังช่วยปลูกฝังจิตใจของนักเรียนให้เกิดความเคยชินต่อการฝึก และบริหารตนของนักเรียนในกิจกรรมพลศึกษา สร้างอุปนิสัยที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของเขาให้เจริญงอกงาม ตามความมุ่งหมายขั้นสูงสุดของการพลศึกษานั้น คือ การพัฒนาทางร่างกาย การพัฒนาทางจิตใจ การพัฒนาทางอารมณ์ และการพัฒนาทางสังคม อีกด้วย

สิ่งที่ควรจัดเป็นกิจวัตรประจำ

กิจวัตรประจำที่จะก่อให้เกิดผลตามประโยชน์ของกิจวัตรประจำที่กล่าวแล้วข้างต้น มีอะไรบ้างขอนามานี้แจงไว้พอสังเขปดังต่อไปนี้คือ

1. กรรมวิธีเกี่ยวกับการแต่งกาย และการทำความสะอาดร่างกาย
2. ชุมนุมฝึกพลศึกษา และผ้าเช็ดตัว
3. การเรียกชื่อ หรือสำรวจชื่อนักเรียนที่เข้าเรียนและขาดเรียนด้วยสาเหตุใด ๆ
4. วิธีการอนุญาตให้นักเรียนงดการเรียนกิจกรรมพลศึกษาชั่วคราว
5. การเตรียมสถานที่สอนไว้ให้เรียบร้อยก่อนลงมือสอน
6. การจัดแจกจ่ายอุปกรณ์การเรียนแก่นักเรียน
7. ปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัย
8. การทำบัญชีและเก็บหลักฐานต่าง ๆ

ปัญหาอาจเกิดขึ้นสำหรับครูที่เริ่มอาชีพการสอนใหม่ ๆ ว่าจะทำอย่างไร จึงจะสามารถวางหลักเกณฑ์ และควบคุมความประพฤติของนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรการที่วางไว้ ใครจะเป็นผู้จัดมาตรการหรือหลักการง่าย ๆ ก็คือว่า ครูพลศึกษาจะต้องเป็นผู้วางมาตรการและควบคุมดูแลอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสองสัปดาห์แรกของต้นปีการศึกษา ว่าบทเรียนต้องปฏิบัติตามมาตรการที่ครูตั้งขึ้น

การวิจัยในต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศซึ่งก็นับว่ามีอยู่น้อย เท่าที่ปรากฏ ได้แก่ โบวีเยอร์ (Boveyer. 1963) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดรวบยอดของเด็กนักเรียนระดับชั้น 4, 5 และ 6 ที่มีต่อน้ำใจนักกีฬา โดยการเล่านิทานสั้น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับน้ำใจนักกีฬาจำนวน 12 เรื่อง ที่เด็กยังไม่เคยฟังมาก่อนให้เด็กฟัง และให้เด็กสรุปออกมาว่า น้ำใจนักกีฬามีความหมายต่อตัวเด็กอย่างไร ผลปรากฏว่าการเล่านิทานที่เกี่ยวข้องกับน้ำใจนักกีฬา อาจจะช่วยให้หรือไม่ช่วยให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก็ได้ แต่ถ้าจะช่วยให้ได้ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ก็น้อยจนแทบจะวัดไม่ได้ และการอ่านนิทานให้เด็กฟังเพียงครั้งเดียว ไม่เพียงพอที่จะช่วยให้เด็กดังกล่าว เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคำว่าน้ำใจนักกีฬาได้

แมสเซนเกล (Massengle, 1969) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการปลูกฝังน้ำใจ นักกีฬาที่มีต่อนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อจะทำการศึกษว่าการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬา อย่างเป็นทางการมีระบบระเบียบ กับการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาอย่างไม่เป็นทางการ ไม่มีระบบ ระเบียบ ให้นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะมีความแตกต่างกันหรือไม่ และถ้าใช้ ครูคนละคนในการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาจะให้ผลแตกต่างกันหรือไม่ ตัวอย่างประชากรที่ใช้ทำการ ศึกษาจากนักเรียน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มระดับชั้นที่ 9 และกลุ่มระดับชั้นที่ 7 ในแต่ละกลุ่มจะแบ่ง นักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นที่ 9 ครูพลศึกษาประจำชั้นจะเป็นผู้ทำการควบคุมกลุ่มทดลอง และครูฝึกสอนจะเป็นผู้ทำการควบคุม กลุ่มควบคุม ในกลุ่มนักเรียนระดับชั้นที่ 7 ครูฝึกสอนจะเป็นผู้ทำการควบคุมกลุ่มทดลอง และครู พลศึกษาประจำชั้นจะเป็นผู้ทำการควบคุมกลุ่มควบคุม เมื่อดำเนินการทดลองเป็นระยะเวลาหนึ่ง เด็กนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะเข้ามาเรียนวิชาพลศึกษารวมกันตามปกติหลังจาก ครบระยะที่กำหนด เด็กจะต้องทำแบบสอบเพื่อประเมินค่าเพื่อนในกลุ่มจากแบบสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากนั้นอีกระยะเวลาหนึ่ง การเรียนวิชาพลศึกษาจะเป็นการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาอย่างไม่เป็น ทางการ ไม่มีระบบระเบียบ และกลุ่มตัวอย่างจะต้องทำการประเมินค่าเพื่อนในกลุ่มอีกครั้ง ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างคะแนน ของทั้งกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม และยังพบว่าแม้จะใช้ครูคนละคน ผลการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬา ให้นักเรียนก็ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สมิธ (Smith, 1978) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินค่าความมีน้ำใจนักกีฬา หญิงและชาย และผู้ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตัวอย่างประชากรได้แก่นักเรียน ระดับชั้น 7 - 12 โดยใช้แบบทดสอบชุดเอ ของ ฮาสกินส์ (Haskins Action Choice Test) กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักกีฬาชาย กลุ่มผู้ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา กลุ่มนักกีฬาหญิง และกลุ่มผู้หญิงที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา จำนวนกลุ่มละ 120 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้หญิงมีระดับความ มีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่าผู้ชาย ผู้ที่เป็นนักกีฬาและไม่ได้เป็นนักกีฬามีระดับความ มีน้ำใจนักกีฬาไม่แตกต่างกัน นักกีฬาหญิงมีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่านักกีฬาชาย ผู้หญิงที่ไม่ ได้เป็นนักกีฬามีระดับความมีน้ำใจนักกีฬาสูงกว่าผู้ชาย และประสบการณ์ในการแข่งขันกีฬาไม่มีผล ต่อการพัฒนาความมีน้ำใจนักกีฬาในแต่ละเพศ

แมคมาน (McMahon. 1979) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้สำหรับการประเมินทัศนคติเกี่ยวกับน้ำใจนักกีฬา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาเครื่องมือที่ใช้สำหรับการประเมินทัศนคติเกี่ยวกับน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ให้ความแม่นยำและเชื่อถือได้กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชายหญิงระดับชั้น 10 11 และ 12 จำนวน 667 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประเมินทัศนคติเกี่ยวกับน้ำใจนักกีฬา มีจำนวนข้อความ 48 ข้อ ซึ่งรวมพฤติกรรมทั้งทางบวกและทางลบที่เกิดขึ้นจากการเล่นกีฬา 5 ประเภท ได้แก่ เบสบอล บาสเกตบอล ฟุตบอล กอล์ฟ เทนนิส และพฤติกรรมที่ไม่เฉพาะเจาะจงที่จะต้องเป็นการเข้าร่วมในกิจกรรมกีฬา ผลการศึกษาพบว่า ควรจะมีการลดแบบสอบถามลงจาก 48 ข้อความ เหลือเพียง 27 ข้อความ ก็เพียงพอที่จะใช้วัดได้อย่างมีความแม่นยำและเชื่อถือได้ในระดับสูง ในจำนวน 27 ข้อความนี้ 10 ข้อความ ควรจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ 9 ข้อความ ควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเล่นอย่างยุติธรรม 8 ข้อความ ควรเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความอ่อนน้อมถ่อมตัว และการรู้จักควบคุมตนเอง

การวิจัยในประเทศไทย

เสงี่ยม อินภิรมย์ (2505 : 35) ได้สำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาล กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 โรงเรียน และได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่า ปัญหาทางวินัยที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การทุจริต การหนีโรงเรียน ไม่สนใจเรียน การคบคิด การทะเลาะวิวาท การลักขโมย การก้าวร้าว การสูบบุหรี่ และยังพบว่าปัญหาที่ควบคุมยากที่สุดในโรงเรียนรัฐบาลชายได้แก่ การทุจริต การหนีโรงเรียน ไม่สนใจเรียน การคบคิด การทะเลาะวิวาท การลักขโมย การก้าวร้าว การสูบบุหรี่ และยังพบว่าปัญหาที่ควบคุมยากที่สุดในโรงเรียนรัฐบาลชายได้แก่ การหนีโรงเรียน การทุจริต การลักขโมย และการทะเลาะวิวาทตามลำดับ ส่วนในโรงเรียนรัฐบาลหญิง ได้แก่ การคบคิด ไม่สนใจเรียน หนีโรงเรียน การลักขโมย ตามลำดับ

กรุณา กิจยยัน (2517 : 79 - 80) ได้ศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองต่างอาชีพมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่ผู้ปกครองต่างอาชีพกันมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และอื่น ๆ อาชีพค้าขาย และอาชีพรับราชการ มีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพกสิกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างและอื่น ๆ อาชีพค้าขาย และอาชีพรับราชการ มีวินัยในตนเองไม่แตกต่างกัน ทางด้านเพศพบว่า เพศหญิง มีวินัยในตนเองสูงกว่าเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชนินทร์ชัย อินทรารมณ์ (2523 : 60 - 66) ได้ทำการศึกษาลักษณะที่เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 125 คน พบว่า ลักษณะของน้ำใจนักกีฬาที่สำคัญประกอบด้วย การรู้แพ้ การรู้ชนะ การรู้ภัย นอกจากนั้นยังรวมถึงลักษณะดังนี้คือ พยายามศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและกติกา การเล่นและข้อตกลงต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด เคารพและเชื่อฟังคำตัดสินและกรรมการในการตัดสินรวมทั้งผู้ฝึกสอนตลอดเวลา ยอมรับกฎกติกาและหน้าที่ของเพื่อนร่วมเล่นด้วยกันตลอดจนความสามารถของเพื่อนร่วมทีม มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ยอมรับในข้อบกพร่องของตนเองและพยายามแก้ไขให้ดีขึ้น มีน้ำใจหนักแน่น มีความอดกลั้น ไม่แสดงอาการโมโห โทโสหรือโกรธแค้นต่อเพื่อนร่วมเล่นและบุคคลอื่น มีความสามัคคีแสดงความเป็นมิตรและให้เกียรติต่อเพื่อนร่วมเล่นด้วยกัน ที่อสังค์สุจริต เห็นอกเห็นใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมเล่นด้วยกัน ไม่เห็นแก่ตัว ใจคอกว้างขวาง เสียสละเพื่อส่วนรวม มีความสุภาพเรียบร้อยไม่แสดงอาการเย่อหยิ่งและโอ้อวดต่อผู้อื่น ร่าเริง สนุกสนานเป็นกันเอง มีความกล้าในสิ่งที่ควร มีความจงรักภักดี รู้จักคุณค่าและคุณประโยชน์ของเพื่อนร่วมหมู่คณะ ไม่แบ่งชั้นวรรณะ เชื่อชาติหรือศาสนามีความเลื่อมใสในอุดมคติของการกีฬา โดยไม่หวังผลอื่นใดนอกจากผลประโยชน์จากการเล่นกีฬาอย่างแท้จริง ไม่ถือผลประโยชน์เป็นสำคัญ โดยยอมรับสภาพและผลของการเล่นด้วยความเต็มใจและบริสุทธิ์ใจ เล่นด้วยขันแข็ง และยุทธวิธีของการเล่นกีฬานั้น ๆ อย่างเต็มความสามารถ และในขณะที่รู้จักประมาณตนในความสามารถนั้น ๆ ด้วย ไม่ยั่วยุก่อแค้นหรือกลั่นแกล้งเพื่อนร่วมเล่นด้วยกัน

ทัชชัย โกมารทัต และคนอื่น ๆ (2524 : 40 - 45) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของครูอาจารย์พลศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้แก่นักเรียน ผลปรากฏว่า ครูอาจารย์พลศึกษาเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ว่า พลศึกษาช่วยปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้แก่นักเรียนได้ การปลูกฝังสามารถทำได้จนถึงระดับอุดมศึกษาและทำได้กับนักเรียนทุกเพศทุกวัยคนที่จะทำให้การปลูกฝังควรมีน้ำใจนักกีฬาคือ คนที่รู้จักแพ้รู้จักชนะและรู้จักถอยเรียกว่า เป็นคนที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา และมีความเห็นด้วยที่ว่า กีฬาประเภททีมเป็นกีฬาที่ปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาได้ดีที่สุด ครู อาจารย์วิชาการทั่วไปก็สามารถช่วยปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาให้แก่ นักเรียนได้ การเปิดโอกาสให้เด็กมีประสบการณ์ในการแข่งขันย่อย ๆ จะช่วยสร้างเสริมให้เด็กมีน้ำใจนักกีฬาได้ การปลูกฝังให้เด็กมีความรับผิดชอบก็ถือว่าเป็นการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาได้ เหมือนกัน

การสอนนักเรียนให้เป็นผู้มีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรมไม่ใช่เรื่องยาก ไม่ใช่เรื่องของคน ๆ เดียว ไม่ใช่ความรับผิดชอบของคนบางกลุ่ม แต่เป็นเรื่องง่ายที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลทุกฝ่ายไม่เฉพาะแต่ครู และก็ไม่เฉพาะแต่ครูจริยศึกษาเท่านั้นเช่นกัน บุคคลอื่น ๆ และครูอื่น ๆ ก็สามารถเข้าไปมีบทบาทในการอบรมคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ นักเรียนได้ เนื่องจากในวันหนึ่ง ๆ นักเรียนจะใช้เวลาอยู่กับครูที่โรงเรียนถึงเกือบ 9 ชั่วโมง ครูจึงมีโอกาสอบรมสิ่งที่ต่างต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนได้มากและครูก็สามารถทำได้ง่ายเพราะเหตุว่ามีนักเรียนมีความเชื่อถือครูเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ครูจึงควรถือโอกาสทองปลูกฝังจริยธรรมให้แก่ นักเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูพลศึกษา เป็นครูที่สอนวิชาปฏิบัติการสอนพลศึกษา ก็เปรียบเทียบเสมือนการสอนในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ (Laboratory) นั่นคือ นักเรียนจะแสดงพฤติกรรมที่แท้จริงออกมาให้เห็น ในชั้นเรียนวิชาพลศึกษาครูจึงเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียน และเห็นในพฤติกรรมที่แท้จริงของนักเรียนอย่างลึกซึ้งมากกว่าครูวิชาอื่น ๆ นอกจากนั้นจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาและลักษณะของวิชาพลศึกษาก็เอื้ออำนวยอยู่แล้ว ครูพลศึกษาจึงไม่น่าละเลยบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ นักเรียนเป็นอย่างยิ่ง พร้อมกันนี้ควรดำรงบทบาทของการ เป็นครูที่มีศีลธรรมและจริยธรรมเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนควบคู่ไปด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนพลศึกษาและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษแบบสหศึกษาในกรุงเทพมหานคร ในเขตที่มีโรงเรียนดังกล่าวมากกว่า 1 โรงเรียน ได้ 11 เขต ในแต่ละเขตจะใช้โรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างเขตละ 50 เปอร์เซ็นต์ จะได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 12 โรงเรียน ใช้นักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง 5 เปอร์เซ็นต์ ของโรงเรียนทั้งหมด 12 โรงเรียน และใช้ครูพลศึกษาทั้งหมดใน 12 โรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้านี้ ตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เขต	โรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ม.1	ม.2	ม.3	รวม	ม.1	ม.2	ม.3	รวม
บางกอกน้อย	ชีโนรสวิทยาลัย	657	632	618	1,907	33	31	31	95
บางกะปิ	บางกะปิ	845	891	652	2,388	42	44	33	119
บางเขน	รัตนโกสินทร์สมโภช								
	บางเขน	750	715	678	2,143	37	36	34	107
พระโขนง	วชิรธรรมสาธิต	735	730	687	2,152	37	37	34	108
ลาดกระบัง	พรตพิทยพยัต	844	859	751	2,454	42	43	38	123
ห้วยขวาง	กุนนทีรุทธาราม	750	619	591	1,960	37	31	30	98
	สุรศักดิ์มนตรี	944	992	871	2,807	47	49	44	140
ปทุมธานี	เตรียมอุดมศึกษา								
	น้อมเกล้า	660	659	657	1,976	33	33	33	99

ตาราง 1 (ต่อ)

เขต	โรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ม.1	ม.2	ม.3	รวม	ม.1	ม.2	ม.3	รวม
จอมทอง	สิงหราชพิทยาคม	770	738	681	2,189	39	37	34	110
คอนเมือง	คอนเมือง								
	(ทหารอากาศบำรุง)	783	770	747	2,300	39	39	37	115
จตุจักร	สารวิทยา	720	747	735	2,202	36	37	37	110
ประเวศ	เตรียมอุดมศึกษา								
	พัฒนาการ	720	747	804	2,271	36	38	40	114
รวม					26,749	458	455	425	1,338

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนวิชาพลศึกษา แบบตรวจคำตอบ (Check List)

แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับขบวนการสอนที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของ

นักเรียน

2. แบบสอบถามสำหรับนักเรียน เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) แบ่งเป็น

2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับด้านคุณธรรม

จริยธรรม

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของวิธีการสอนพลศึกษา คุณธรรมและจริยธรรม ทางด้านต่าง ๆ จากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ
2. สรุปการศึกษาในข้อ 1 เป็นขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม
3. นำขอบเขตจากข้อ 2 มาสร้างเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบคำตอบ
4. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญทางพลศึกษา 3 ท่าน คือ

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์वासนา คุณากลิทธิ

4.2 รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ พิริยะพจน์

4.3 อาจารย์ ดร.สืบสาย บุญวิระบุตร

โดยผู้เชี่ยวชาญทางจริยธรรม 2 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน พันธุมนาวิน และผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา ผู้เชี่ยวชาญทางการวัดผลคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์ และผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทย คือ อาจารย์สำราญ สารสุวรรณ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทบทวนหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังกรมสามัญศึกษา
2. นำหนังสือจากกรมสามัญศึกษาไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่โรงเรียนแต่ละแห่ง
3. ติดต่อผู้บริหารโรงเรียน ครูพลศึกษา เพื่อเก็บข้อมูล
4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามแล้วรับกลับคืนด้วยตนเอง

วิธีการจัดกระทำกับข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. แจกแจงแบบสอบถามแยกตามตัวแปรที่จะศึกษา
3. แจกแจงความถี่ของข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบ ขบวนการสอน คุณธรรมและจริยธรรมทางด้านต่าง ๆ แล้วเปลี่ยนเป็นคำร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- f แทน ความถี่
- P แทน ค่าร้อยละ
- R แทน ระดับจริยธรรม
- r แทน ลำดับของขบวนการที่ครูทำ

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

1. แจกแจงแบบสอบถามแยกตามตัวแปรที่จะศึกษา
2. แจกแจงความถี่ของข้อมูล สถานภาพของผู้ตอบ ขบวนการสอน คุณธรรมและจริยธรรมด้านต่าง ๆ
3. หาค่าร้อยละของตัวแปรแต่ละข้อ

ผลการศึกษาค้นคว้า จะเสนอ ดังนี้

- ตอนที่ 1 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูพลศึกษา
 - ตอนที่ 2 แสดงขบวนการที่ครูทำมากและทำปานกลาง
 - ตอนที่ 3 3.1 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน
3.2 แสดงระดับจริยธรรมด้านต่าง ๆ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
 - ตอนที่ 4 แสดงขบวนการสอนที่ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านต่าง ๆ
- จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ตอนที่ 1 แสดงสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู

ตาราง 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูพลศึกษา

สภาพ	รายการ	f	P
เพศ	ชาย	50	62.5
	หญิง	30	37.5
อายุ	20 - 29	5	6.25
	30 - 39	45	56.25
	40 - 49	25	31.25
	50 - 59	5	6.25
วุฒิ	ปริญญาโท	5	6.25
	ปริญญาตรี	72	90.00
	ยกศ.สูง	2	2.50
	อื่น ๆ	1	1.25
ประสบการณ์	1 - 5	5	6.25
	6 - 10	8	10.00
	11 - 15	40	50.00
	16 - 20	22	27.50

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามในระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียน
สหศึกษานาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นครูพลศึกษาส่วนใหญ่
เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 62.50 มีอายุในช่วง 30 - 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.25 มีวุฒิ
ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 90.00 ประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี ค่าคิดเป็น
ร้อยละ 56.25

ตอนที่ 2 แสดงขบวนการสอนที่ครูพลศึกษาทำมากและปานกลาง

ตาราง 3 แสดงขบวนการสอนที่ครูพลศึกษาทำมากตามลำดับ 1 - 6 ตามความคิดเห็นของครูพลศึกษา

ข้อ	รายการ	r	f	P
1.	ให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน	1	52	65.00
8.	จัดเวรเบ็ก - เก็บอุปกรณ์	2	45	56.25
17.	ยกย่องผู้ปฏิบัติตามกฎกติกา	2	45	56.25
14.	ปรบมือ 3 ครั้งก่อนเลิกแถว	4	44	55.00
16.	ให้ปฏิบัติตามกฎกติกา	4	44	55.00
21.	ชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก	6	42	52.50

จากตาราง 3 แสดงว่า ขบวนการที่ครูพลศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใช้มากที่สุด ตามลำดับ 1 - 6 ได้แก่ ให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน จัดเวรเก็บอุปกรณ์ ยกย่องปฏิบัติตามกฎกติกา ปรบมือ 3 ครั้งก่อนเลิกแถว ให้ปฏิบัติตามกฎกติกา และชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก โดยมีความถี่ 52, 45, 45, 44, 44 และ 42 คิดเป็นร้อยละ 65.00, 56.25, 56.25, 55.00, 55.00 และ 52.50 ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงขบวนการสอนที่ครูทำปานกลาง ตามลำดับ 1 - 6

ข้อ	รายการ	r	f	P
2.	- ใช้ชื่อก่อนเรียน	1	42	52.50
12.	- ตรวจและดูแลให้นักเรียนฝึกหัด ตามจำนวนครั้งที่กำหนด	2	41	51.25
3.	- ทำโทษถ้ามาสาย	3	36	45.00
4.	- ตรวจเครื่องแต่งกาย	3	36	45.00
5.	- ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม	3	36	45.00
19.	- ให้ความสะอาดร่างกายก่อน เข้าเรียนวิชาอื่นต่อไป	6	32	40.00

จากตาราง 4 แสดงว่า ขบวนการที่ครูพลศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใช้ปานกลางตามลำดับ 1 - 6 ได้แก่ ใช้ชื่อก่อนเรียน, ตรวจและดูแลให้นักเรียนฝึกหัดตามจำนวนครั้งที่กำหนด, ทำโทษถ้ามาสาย, ตรวจเครื่องแต่งกาย, ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม และให้ความสะอาดร่างกายก่อนเข้าเรียนวิชาอื่นต่อไป โดยมีความถี่ 42, 41, 36, 36, 33 และ 32 คิดเป็นร้อยละ 52.50, 51.25, 45.00, 45.00, 45.00 และ 40.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 3

3.1 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน

ตาราง 5 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน

สถานภาพ	รายการ	f	P		
เพศ	ชาย	668	49.93		
	หญิง	670	50.07		
ชั้น	ม.1 ชาย	229	17.12		
	ม.1 หญิง	229	17.12		
	ม.2 ชาย	227	16.96		
	ม.2 หญิง	228	17.04		
	ม.3 ชาย	212	15.84		
	ม.3 หญิง	213	15.92		
ชั้น อายุ	12	13	14	15	รวม
ม.1 ชาย	66	133*	30	-	229
ม.1 หญิง	51	163*	15	-	229
ม.2 ชาย	3	51	143*	30	227
ม.2 หญิง	1	51	166*	10	227

ตาราง 5 (ต่อ)

สถานภาพ	รายการ	f	P
ม.3 ชาย	-	3	64
ม.3 หญิง	-	3	65

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน เป็นเพศชาย ร้อยละ 49.93 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 50.07 มีอายุ 13 - 15 ปี

3.2 แสดงระดับจริยธรรมด้านต่าง ๆ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 6 แสดงจริยธรรมด้านเมตตากรุณาของนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.1			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
เมตตากรุณา (1)	ก	1	-	-	1	-	-
	ข	4	66	28.82	4	83	36.24
	ค	2	11	4.80	2	10	4.37
	ง	3	1	0.44	3	11	4.80
	จ	5	100	43.67	5	96	41.92
	ฉ	6	51	22.27	6	29	12.66
เมตตากรุณา (5)	ก	3	7	3.06	3	5	2.18
	ข	1	6	2.62	1	3	1.31
	ค	2	10	4.37	2	4	1.75
	ง	4	99	43.23	4	115	50.22
	จ	6	66	28.82	6	60	26.20
	ฉ	5	41	17.90	5	42	18.34

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.1 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
เมตตากรรุณา (9)	ก	5	65	28.38	5	80	34.93
	ข	4	31	13.54	4	14	6.11
	ค	1	12	5.24	1	10	4.37
	ง	6	89	38.86	6	105	45.85
	จ	3	23	10.04	3	10	4.37
	ฉ	2	9	3.93	2	10	4.37

จากตาราง 6 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.1 มีจริยธรรมด้านเมตตากรรุณา ในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 99, 100 และ 89 คิดเป็นร้อยละ 43.23, 43.67 และ 38.86 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.1 มีจริยธรรมด้านเมตตากรรุณา ในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 115, 96 และ 105 คิดเป็นร้อยละ 50.22, 41.92 และ 45.85 ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงจริยธรรมด้านกามสังวร ของนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.1			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
กามสังวร (2)	ก	2	3	1.31	2	3	1.31
	ข	1	5	2.18	1	3	1.31
	ค	3	5	2.18	3	10	4.37
	ง	5	108	47.16	5	103	44.37
	จ	4	18	7.86	4	20	8.73
	ฉ	6	90	39.30	6	90	39.30
กามสังวร (8)	ก	4	24	10.48	4	15	6.55
	ข	2	6	2.62	2	9	3.93
	ค	1	16	6.99	1	10	4.37
	ง	3	20	8.73	3	10	4.37
	จ	5	28	12.23	5	42	18.34
	ฉ	6	135	58.95	6	143	62.45
กามสังวร (11)	ก	5	42	18.34	6	51	22.27
	ข	3	24	10.48	3	15	6.55
	ค	4	75	32.75	4	64	27.95
	ง	6	60	26.20	6	74	32.31
	จ	2	18	7.86	2	15	6.55
	ฉ	1	10	4.37	1	10	4.37

จากตาราง 7 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.1 มีจริยธรรมด้านกามสังวร ในระดับ 4, 5 และ 6
มีความถี่มากที่สุด 75, 108 และ 135 คิดเป็นร้อยละ 32.75, 47.16 และ 58.95 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.1 มีจริยธรรมด้านกามสังวร ในระดับ 5, 5 และ 6
มีความถี่มากที่สุด 103, 143 และ 74 คิดเป็นร้อยละ 44.98, 62.45 และ 32.31 ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงจริยธรรมด้านสัจจะ ของนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.1			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สัจจะ (3)	ก	1	6	2.62	1	3	1.31
	ข	5	40	17.47	5	37	16.16
	ค	3	13	5.68	3	10	4.37
	ง	2	12	5.24	2	3	1.31
	จ	6	58	25.33	6	80	34.93
	ฉ	4	100	43.67	4	96	41.92
สัจจะ (6)	ก	2	5	2.18	2	2	0.87
	ข	3	18	7.86	3	7	3.06
	ค	4	9	3.93	4	10	4.37
	ง	1	11	4.80	1	8	3.49
	จ	5	37	16.16	5	15	6.55
	ฉ	6	149	65.07	6	187	81.66

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.1 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สัจจะ (12)	ก	1	10	4.37	1	7	3.06
	ข	2	11	4.80	2	5	2.18
	ค	5	28	12.23	5	29	12.66
	ง	3	23	10.04	3	21	9.17
	จ	4	58	25.33	4	79	34.50
	ฉ	6	99	43.23	6	88	38.43

จากตาราง 8 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.1 มีจริยธรรมด้านสัจจะ ในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 100, 149 และ 99 คิดเป็นร้อยละ 43.67, 65.07 และ 43.23 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.1 มีจริยธรรมด้านสัจจะ ในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 96, 187 และ 88 คิดเป็นร้อยละ 41.92, 81.66 และ 38.43 ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงจริยธรรมด้านสถิติสัมพัทธ์ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.1 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สถิติสัมพัทธ์ (4)	ก	1	11	4.80	1	3	1.31
	ข	5	5	2.18	2	3	1.31
	ค	3	20	8.73	3	4	1.75
	ง	4	26	11.35	4	13	5.68
	จ	5	18	7.86	5	11	4.80
	ฉ	6	149	65.07	6	195	85.15
สถิติสัมพัทธ์ (13)	ก	1	10	4.37	1	8	3.49
	ข	2	9	3.93	2	5	2.18
	ค	3	14	6.11	3	27	11.79
	ง	4	16	6.99	4	21	9.17
	จ	5	40	17.47	5	18	7.86
	ฉ	6	140	61.14	6	150	65.50

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.1			ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P	R	f	P
สถิติสัมพัทธ์ (15)	ก	6	43	18.78	1	21	9.17			
	ข	1	9	3.93	2	5	2.18			
	ค	2	13	5.68	3	5	2.18			
	ง	3	15	6.55	4	10	4.37			
	จ	4	19	8.29	5	10	4.37			
	ฉ	5	130	56.77	6	178	77.73			

จากตาราง 9 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.1 มีจริยธรรมด้านสถิติสัมพัทธ์ ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 130, 149 และ 140 คิดเป็นร้อยละ 56.77, 65.07 และ 61.14 ตามลำดับ

2. นักเรียนหญิงชั้น ม.1 มีจริยธรรมด้านสถิติสัมพัทธ์ ในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 195, 150 และ 178 คิดเป็นร้อยละ 85.15, 65.50 และ 77.73 ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะ ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.1			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สัมมาอาชีวะ (7)	ก	1	8	3.49	1	6	2.62
	ข	2	6	2.62	2	4	1.75
	ค	3	16	6.99	3	8	3.49
	ง	4	73	31.88	4	75	32.75
	จ	5	37	16.16	5	39	17.03
	ฉ	6	89	38.86	6	97	42.36
สัมมาอาชีวะ (10)	ก	1	13	5.68	1	17	7.42
	ข	3	22	9.60	3	12	5.24
	ค	2	12	5.24	2	10	4.37
	ง	5	79	34.50	5	70	30.57
	จ	4	46	20.09	4	50	21.83
	ฉ	6	57	24.89	6	70	30.57

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.1 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สัมมาอาชีวะ (14)	ก	2	9	3.93	2	10	4.37
	ข	4	60	26.20	4	60	26.20
	ค	1	14	6.11	1	10	4.37
	ง	3	19	8.30	3	7	3.06
	จ	5	59	25.76	5	59	25.76
	ฉ	6	68	29.69	6	83	36.24

จากตาราง 10 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.1 มีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะ ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 79, 89 และ 68 คิดเป็นร้อยละ 34.50, 38.86 และ 29.69 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.1 มีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะ ในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 97, 70 และ 83 คิดเป็นร้อยละ 42.36, 30.57 และ 36.24 ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงจริยธรรมด้านเมตตากรรณา ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
เมตตากรรณา (1)	ก	1	6	2.64	1	5	2.19
	ข	4	92	40.53	4	70	30.70
	ค	2	16	7.05	2	10	4.39
	ง	3	6	2.64	3	3	1.32
	จ	5	67	29.52	5	100	43.86
	ฉ	6	40	17.62	6	40	17.54
เมตตากรรณา (5)	ก	3	5	2.20	3	2	0.88
	ข	4	4	1.76	1	11	4.82
	ค	2	7	3.08	2	5	2.19
	ง	4	101	44.49	4	85	37.28
	จ	6	52	22.90	6	92	40.35
	ฉ	5	58	25.55	5	33	14.47

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.2 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
เมตตากรรฐา (9)	ก	5	60	26.43	5	43	18.86
	ข	4	27	11.89	4	16	7.02
	ค	1	10	4.41	1	8	3.51
	ง	6	83	36.56	6	128	56.14
	จ	3	20	8.81	3	16	7.02
	ฉ	2	27	11.89	2	17	7.46

จากตาราง 11 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.2 มีจริยธรรมด้านเมตตากรรฐา ในระดับ 4, 4 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 92, 101 และ 83 คิดเป็นร้อยละ 40.53, 44.49 และ 36.56 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.2 มีจริยธรรมด้านเมตตากรรฐา ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 100, 92 และ 128 คิดเป็นร้อยละ 43.86, 40.35 และ 56.14 ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงจริยธรรมด้านกามสังวร ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
กามสังวร (2)	ก	2	2	0.87	1	2	0.88
	ข	6	6	2.64	2	5	2.19
	ค	3	7	3.08	3	6	2.63
	ง	5	121	53.30	5	120	52.63
	จ	4	22	9.69	4	20	8.77
	ฉ	6	69	30.40	6	75	32.89
กามสังวร (8)	ก	4	21	9.25	4	8	3.51
	ข	2	7	3.08	2	1	0.44
	ค	1	10	4.41	1	9	3.95
	ง	3	22	9.69	3	15	6.58
	จ	5	53	23.35	5	40	17.54
	ฉ	6	114	50.22	6	155	67.98

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.2 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
กามสังวร (11)	ก	5	58	25.55	5	61	26.75
	ข	3	23	10.13	3	21	9.21
	ค	4	56	24.67	4	38	16.67
	ง	6	65	28.63	6	76	33.33
	จ	2	12	5.29	2	16	7.02
	ฉ	1	13	5.73	1	16	7.02

จากตาราง 12 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.2 มีจริยธรรมด้านกามสังวร ในระดับ 5, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 121, 114 และ 65 คิดเป็นร้อยละ 53.30, 50.22 และ 28.63 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.2 มีจริยธรรมด้านกามสังวร ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 120, 155 และ 76 คิดเป็นร้อยละ 52.63, 67.98 และ 33.33 ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงจริยธรรมด้านสัจจะ ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.2			ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P	R	f	P
สัจจะ (3)	ก	1	8	3.52	1	4	1.75			
	ข	5	49	21.59	5	25	10.96			
	ค	3	12	5.29	3	4	1.75			
	ง	2	12	5.29	2	4	1.75			
	จ	6	61	26.87	6	85	37.28			
	ฉ	4	85	37.44	4	106	46.49			
สัจจะ (6)	ก	2	7	3.08	2	-	-			
	ข	3	15	6.61	3	8	3.51			
	ค	4	13	5.73	4	11	4.82			
	ง	1	16	7.05	1	10	4.39			
	จ	5	39	17.18	5	39	17.11			
	ฉ	6	137	60.35	6	160	70.18			

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.2			ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P	R	f	P
สัจจะ (12)	ก	1	10	4.41	1	7	3.07			
	ข	2	7	3.08	2	3	1.32			
	ค	5	28	12.33	5	29	12.72			
	ง	3	14	6.17	3	25	10.96			
	จ	4	99	43.61	4	51	22.37			
	ฉ	6	69	30.40	6	113	49.56			

จากตาราง 13 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.2 มีจริยธรรมด้านสัจจะ ในระดับ 4, 4 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 85, 99 และ 137 คิดเป็นร้อยละ 37.44, 43.61 และ 60.35 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.2 มีจริยธรรมด้านสัจจะ ในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 106, 160 และ 113 คิดเป็นร้อยละ 46.49, 70.18 และ 49.56 ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงจริยธรรมด้านสถิติสัมพัทธ์ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.2			ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P	R	f	P
สถิติสัมพัทธ์ (4)	ก	1	5	2.20	1	2	0.88			
	ข	2	8	3.52	2	2	0.88			
	ค	3	9	3.96	3	4	1.75			
	ง	4	28	12.33	4	17	7.46			
	จ	5	20	8.81	5	12	5.26			
	ฉ	6	157	69.16	6	191	83.77			
สถิติสัมพัทธ์ (3)	ก	1	9	3.96	1	3	1.32			
	ข	2	15	6.61	2	5	2.19			
	ค	3	24	10.57	3	29	12.72			
	ง	4	19	8.37	4	8	3.51			
	จ	5	27	11.89	5	15	6.58			
	ฉ	6	133	58.59	6	168	73.68			

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.2			ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P	R	f	P
สถิติสัมพัทธ์ (15)	ก	6	19	8.37	6	20	8.77			
	ข	1	16	7.05	1	15	6.58			
	ค	2	10	4.40	2	3	1.32			
	ง	3	14	6.17	3	6	2.63			
	จ	4	20	8.81	4	10	4.39			
	ฉ	5	148	65.20	5	174	76.32			

จากตาราง 14 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.2 มีจริยธรรมด้านสถิติสัมพัทธ์ ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 148, 157 และ 133 คิดเป็นร้อยละ 65.20, 69.16 และ 58.59 ตามลำดับ

2. นักเรียนหญิงชั้น ม.2 มีจริยธรรมด้านสถิติสัมพัทธ์ ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 174, 191 และ 168 คิดเป็นร้อยละ 76.32, 83.77 และ 73.68 ตามลำดับ

ตาราง 15 แสดงจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะ ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.2			ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P	R	f	P
สัมมาอาชีวะ (7)	ก	1	8	3.52	1	5	2.19			
	ข	2	13	5.73	2	1	0.44			
	ค	3	20	8.81	3	6	2.63			
	ง	4	81	35.68	4	68	29.82			
	จ	5	48	21.15	5	30	13.16			
	ฉ	6	57	25.11	6	118	51.75			
สัมมาอาชีวะ (10)	ก	1	23	10.13	1	7	3.07			
	ข	3	28	12.33	3	19	8.33			
	ค	2	8	3.52	2	8	3.51			
	ง	5	77	33.92	5	73	32.02			
	จ	4	34	14.98	4	35	15.35			
	ฉ	6	57	25.11	6	86	37.72			

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	ค่าตอบ (ข้อ)	ม.2 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
	ก	2	7	3.08	2	6	2.63
	ข	4	54	23.79	4	62	27.19
สัมมาอาชีวะ (14)	ค	1	20	8.81	1	11	4.82
	ง	3	17	7.49	3	10	4.39
	จ	5	54	23.79	5	55	24.12
	ฉ	6	75	33.04	6	84	36.84

จากตาราง 15 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.2 มีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะ ในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 81, 77 และ 75 คิดเป็นร้อยละ 35.68, 33.92 และ 33.04 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.2 มีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะ ในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 118, 86 และ 84 คิดเป็นร้อยละ 51.75, 37.72 และ 36.84 ตามลำดับ

ตาราง 16 แสดงจริยธรรมด้านเมตตากฎา ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.3			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
เมตตากฎา (1)	ก	1	14	6.60	1	8	3.76
	ข	4	60	25.30	4	70	32.86
	ค	2	11	5.19	2	11	5.16
	ง	3	13	6.13	3	6	2.82
	จ	5	66	31.13	5	53	24.88
	ฉ	6	48	22.64	6	65	30.52
เมตตากฎา (5)	ก	3	14	6.60	3	14	6.57
	ข	1	20	9.43	1	4	1.88
	ค	2	20	9.43	2	16	7.51
	ง	4	58	27.36	4	78	36.62
	จ	6	54	25.47	6	57	26.76
	ฉ	5	46	21.70	5	44	20.66

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.3 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
เมตตากรุณา (9)	ก	5	24	11.32	5	33	15.49
	ข	4	23	10.85	4	21	9.86
	ค	1	20	9.43	1	12	5.63
	ง	6	78	36.79	6	97	45.54
	จ	3	40	18.87	3	29	13.62
	ฉ	2	27	12.74	2	21	9.86

จากตาราง 16 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.3 มีจริยธรรมด้านเมตตากรุณา ในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 58, 66 และ 78 คิดเป็นร้อยละ 27.36, 31.13 และ 36.79 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.3 มีจริยธรรมด้านเมตตากรุณา ในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 78, 65 และ 97 คิดเป็นร้อยละ 36.62, 30.52 และ 45.54 ตามลำดับ

ตาราง 17 แสดงจริยธรรมด้านกามสังวร ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.3 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
กามสังวร (2)	ก	2	7	3.30	2	4	1.88
	ข	1	20	9.43	1	13	6.10
	ค	3	11	5.19	3	9	4.23
	ง	5	77	36.32	5	81	38.03
	จ	4	30	14.15	4	14	6.57
	ฉ	6	67	31.60	6	92	43.19
กามสังวร (8)	ก	4	13	6.13	4	16	7.51
	ข	2	18	8.49	2	8	3.76
	ค	1	18	8.49	1	13	6.10
	ง	3	34	16.04	3	16	7.51
	จ	5	44	20.75	5	30	14.08
	ฉ	6	85	40.09	6	130	61.03

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.3 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
กามสังวร (11)	ก	5	30	14.15	5	42	19.72
	ข	3	11	5.19	3	9	4.23
	ค	4	30	14.15	4	41	19.25
	ง	6	56	26.42	6	70	32.86
	จ	2	35	16.51	2	21	9.86
	ฉ	1	50	23.58	1	30	14.08

จากตาราง 17 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.3 มีจริยธรรมด้านกามสังวร ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 77, 85 และ 56 คิดเป็นร้อยละ 36.32, 40.09 และ 26.42 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.3 มีจริยธรรมด้านกามสังวร ในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 92, 130 และ 70 คิดเป็นร้อยละ 43.19, 61.03 และ 32.86 ตามลำดับ

ตาราง 18 แสดงจริยธรรมด้านสัจจะ ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.3			ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P	R	f	P
สัจจะ (3)	ก	1	15	7.08	1	6	2.82			
	ข	5	13	6.13	5	24	11.27			
	ค	3	15	7.08	3	10	4.69			
	ง	2	31	14.62	2	12	5.63			
	จ	6	83	39.15	6	86	40.38			
	ฉ	4	55	25.94	4	75	35.21			
สัจจะ (6)	ก	2	7	3.30	2	2	0.94			
	ข	3	16	7.55	3	14	6.57			
	ค	4	33	15.57	4	15	7.04			
	ง	1	35	16.51	1	20	9.39			
	จ	5	50	23.58	5	29	13.62			
	ฉ	6	71	33.49	6	133	62.44			

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.3 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สัจจะ (12)	ก	1	14	6.60	1	3	1.41
	ข	2	20	9.43	2	4	1.88
	ค	5	39	18.40	5	24	11.27
	ง	3	38	17.92	3	21	9.86
	จ	4	45	21.23	4	72	33.80
	ฉ	6	56	26.42	6	89	41.78

จากตาราง 18 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.3 มีจริยธรรมด้านสัจจะ ในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 83, 71 และ 56 คิดเป็นร้อยละ 39.15, 33.49 และ 26.42 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.3 มีจริยธรรมด้านสัจจะ ในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 86, 133 และ 89 คิดเป็นร้อยละ 40.38, 62.44 และ 41.78 ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงจริยธรรมด้านสถิติสัมพันธของนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม. 3 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สถิติสัมพันธ (4)	ก	1	13	6.13	1	9	9.23
	ข	2	12	5.66	2	3	1.41
	ค	3	9	4.25	3	9	4.23
	ง	4	50	23.58	4	29	13.62
	จ	5	35	16.51	5	19	8.92
	ฉ	6	93	43.87	6	144	67.61
สถิติสัมพันธ (13)	ก	1	14	6.60	1	11	5.16
	ข	2	25	11.32	2	3	1.41
	ค	3	30	14.15	3	26	12.21
	ง	4	29	13.68	4	17	7.98
	จ	5	39	18.40	5	30	14.08
	ฉ	6	75	35.38	6	126	59.15

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.3 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สถิติสัมพัทธ์ (15)	ก	6	42	19.81	1	20	9.39
	ข	1	19	8.96	2	3	1.41
	ค	2	25	11.32	5	8	3.76
	ง	3	29	13.68	3	14	6.57
	จ	4	32	15.09	4	24	11.27
	ฉ	5	65	30.66	6	144	67.61

จากตาราง 19 แสดงว่า

1. นักเรียนชายชั้น ม.3 มีจริยธรรมด้านสถิติสัมพัทธ์ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 65, 93 และ 75 คิดเป็นร้อยละ 30.66, 43.87 และ 35.38
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.3 มีจริยธรรมด้านสถิติสัมพัทธ์ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 144, 144, และ 126 คิดเป็นร้อยละ 67.61, 67.61 และ 95.15

ตาราง 20 แสดงจริยธรรมสัมมาอาชีวะของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	ม.3 ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สัมมาอาชีวะ (7)	ก	1	6	2.83	1	5	2.35
	ข	2	17	8.02	2	12	5.63
	ค	3	20	9.43	3	12	5.66
	ง	4	56	26.42	4	80	37.56
	จ	5	56	26.42	5	44	20.66
	ฉ	6	57	29.89	6	60	18.17
สัมมาอาชีวะ (10)	ก	1	15	7.08	1	12	5.63
	ข	3	30	14.15	2	18	8.45
	ค	2	15	7.08	3	13	6.10
	ง	5	62	29.25	4	61	28.64
	จ	4	45	21.23	5	45	21.13
	ฉ	6	45	21.23	6	64	30.05

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการ	ค่าตอบ (ข้อ)	ม.3			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สัมมาอาชีวะ (14)	ก	2	16	7.55	2	6	2.82
	ข	4	33	15.57	4	33	15.49
	ค	1	23	10.85	1	7	3.29
	ง	3	34	16.04	3	25	11.74
	จ	5	44	20.75	5	59	27.70
	ฉ	6	62	29.25	6	83	38.97

จากตาราง 20 แสดงว่า

1. นักเรียนชั้น ม. 3 มีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะ ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 62, 57 และ 62 คิดเป็นร้อยละ 29.25, 26.89 และ 29.25 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงชั้น ม.3 มีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะ ในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 80, 64 และ 83 คิดเป็นร้อยละ 37.56, 30.05 และ 38.97 ตามลำดับ

ตาราง 21 แสดงจริยธรรมด้านเมตตากฎของนักเรียนชายและหญิงในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	มัธยมตอนต้น ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
เมตตากฎ (1)	ก	1	20	2.99	1	13	1.94
	ข	4	218	32.63	4	223	33.28
	ค	2	38	5.69	2	31	4.63
	ง	3	20	2.99	3	20	2.99
	จ	5	233	34.88	5	249	37.16
	ฉ	6	139	20.81	6	134	20.00
เมตตากฎ (5)	ก	3	26	3.89	3	21	3.13
	ข	1	30	4.49	1	18	2.67
	ค	2	37	5.54	2	25	3.73
	ง	4	258	38.62	4	278	41.44
	จ	6	172	25.75	6	209	31.19
	ฉ	5	145	21.71	5	119	17.76

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	มัธยมศึกษาตอนต้น			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
เมตตากรุฑา (9)	ก	5	149	22.31	5	156	23.28
	ข	4	81	12.13	4	51	7.61
	ค	1	42	6.29	1	30	4.48
	ง	6	250	37.43	6	330	49.25
	จ	3	83	12.43	3	55	8.21
	ฉ	2	63	9.43	2	48	7.16

จากตาราง 21 แสดงว่า

1. นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจริยธรรมด้านเมตตากรุฑา ในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 258, 233 และ 250 คิดเป็นร้อยละ 38.62, 34.88 และ 37.43 ตามลำดับ

2. นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจริยธรรมด้านเมตตากรุฑา ในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 278, 249 และ 330 คิดเป็นร้อยละ 41.49, 37.16 และ 49.25 ตามลำดับ

ตาราง 22 แสดงจริยธรรมด้านกามสังวรของนักเรียนชายและหญิงในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	มัธยมตอนต้น ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
กามสังวร (2)	ก	2	12	1.80	2	9	1.34
	ข	1	31	4.64	1	21	3.13
	ค	3	23	3.44	3	25	3.73
	ง	5	306	45.81	5	304	45.37
	จ	4	70	10.48	4	54	8.06
	ฉ	6	226	33.83	6	257	38.36
กามสังวร (8)	ก	4	58	8.68	4	39	5.82
	ข	2	31	4.64	2	18	2.67
	ค	1	44	6.59	1	32	4.70
	ง	3	76	11.38	3	41	6.12
	จ	5	125	18.71	5	112	16.72
	ฉ	6	334	50.00	6	428	63.89

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		R	f	P	R	f	P
กามสังวร (11)	ก	5	130	19.46	5	154	22.99
	ข	3	58	8.68	3	45	6.72
	ค	4	161	24.10	4	143	21.34
	ง	6	181	27.10	6	220	32.84
	จ	2	65	9.73	2	52	7.76
	ฉ	1	73	10.93	1	56	8.36

จากตาราง 22 แสดงว่า

1. นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจริยธรรมด้านกามสังวร ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 306, 334 และ 181 คิดเป็นร้อยละ 45.81, 50.00 และ 27.10 ตามลำดับ

2. นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจริยธรรมด้านกามสังวร ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 304, 428 และ 220 คิดเป็นร้อยละ 45.37, 63.89 และ 32.84 ตามลำดับ

ตาราง 23 แสดงจริยธรรมด้านสัจจะของนักเรียนชายและหญิงในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	มัธยมตอนต้น ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สัจจะ (3)	ก	1	29	4.34	1	13	1.94
	ข	5	102	15.27	5	86	12.84
	ค	3	40	5.99	3	24	3.58
	ง	2	55	8.23	2	19	2.84
	จ	6	202	30.24	6	251	37.46
	ฉ	4	204	35.93	4	277	41.34
สัจจะ (6)	ก	2	19	2.84	2	4	0.60
	ข	3	49	7.34	3	29	4.33
	ค	4	55	8.23	4	36	5.37
	ง	1	62	9.28	1	38	5.67
	จ	5	126	18.86	5	83	12.39
	ฉ	6	357	53.49	6	480	71.64

ตาราง 23 (ต่อ)

รายการ	ค่าตอบ (ข้อ)	มัธยมตอนต้น ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สัจจะ (12)	ก	1	34	5.09	1	17	2.54
	ข	2	38	5.69	2	12	1.79
	ค	5	95	14.22	5	82	12.24
	ง	3	75	11.23	3	67	10.00
	จ	4	202	30.24	4	202	30.15
	ฉ	6	224	33.53	6	290	43.28

จากตาราง 23 แสดงว่า

1. นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจริยธรรมด้านสัจจะ ในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 204, 357 และ 224 คิดเป็นร้อยละ 35.93, 53.44 และ 33.53 ตามลำดับ

2. นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจริยธรรมด้านสัจจะ ในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 277, 480 และ 290 คิดเป็นร้อยละ 41.34, 71.64 และ 43.28 ตามลำดับ

ตาราง 24 แสดงจริยธรรมด้านสถิติสัมพัทธ์ของนักเรียนชายและหญิงในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	มัธยมตอนต้น			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สถิติสัมพัทธ์ (4)	ก	1	29	4.34	1	14	2.09
	ข	2	25	3.74	2	8	1.19
	ค	3	38	5.69	3	17	2.54
	ง	4	114	17.07	4	59	8.81
	จ	5	83	12.43	5	42	6.27
	ฉ	6	399	59.73	6	530	79.10
สถิติสัมพัทธ์ (13)	ก	1	33	4.94	1	22	3.28
	ข	2	49	7.34	2	13	1.94
	ค	3	68	10.18	3	82	12.24
	ง	4	64	9.58	4	46	6.87
	จ	5	106	15.87	5	63	9.40
	ฉ	6	348	52.10	6	444	66.27

ตาราง 24 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	มัธยมศึกษาตอนต้น			ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P	R	f	P
สถิติสัมพัทธ์ (15)	ก	6	104	15.57	6	61	9.10			
	ข	1	44	6.57	1	23	3.43			
	ค	2	48	7.19	2	16	2.39			
	ง	3	58	8.68	3	30	4.48			
	จ	4	71	10.63	4	44	6.57			
	ฉ	5	343	51.35	5	496	74.03			

จากตาราง 24 แสดงว่า

1. นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจริยธรรมด้านสถิติสัมพัทธ์ ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 343, 399 และ 348 คิดเป็นร้อยละ 51.35, 59.73 และ 52.10 ตามลำดับ
2. นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจริยธรรมด้านสถิติสัมพัทธ์ ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 496, 530 และ 444 คิดเป็นร้อยละ 74.03, 79.10 และ 66.27 ตามลำดับ

ตาราง 25 แสดงจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะของนักเรียนชายและหญิงในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	มัธยมตอนต้น ชาย			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สัมมาอาชีวะ (7)	ก	1	22	3.29	1	16	2.39
	ข	2	36	5.40	2	17	2.54
	ค	3	56	8.38	3	26	3.88
	ง	4	210	31.44	4	223	33.28
	จ	5	141	21.11	5	113	16.87
	ฉ	6	203	30.39	6	275	41.04
สัมมาอาชีวะ (10)	ก	1	51	7.63	1	36	5.37
	ข	3	80	11.98	3	49	7.31
	ค	2	35	5.24	2	31	4.63
	ง	5	218	32.63	5	204	30.45
	จ	4	125	18.71	4	130	19.40
	ฉ	6	159	23.80	6	220	32.84

ตาราง 25 (ต่อ)

รายการ	คำตอบ (ข้อ)	มัธยมตอนต้น			หญิง		
		R	f	P	R	f	P
สัมมาอาชีวะ (14)	ก	2	32	4.79	2	22	3.28
	ข	4	147	22.01	4	155	23.13
	ค	1	57	8.53	1	28	4.18
	ง	3	70	10.48	3	42	6.27
	จ	5	157	23.50	5	173	25.82
	ฉ	6	205	30.69	6	250	27.31

จากตาราง 25 แสดงว่า

1. นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะ ในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 210, 218 และ 205 คิดเป็นร้อยละ 31.44, 32.63 และ 30.69 ตามลำดับ

2. นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะ ในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 275, 220 และ 250 คิดเป็นร้อยละ 41.04, 32.84 และ 27.31 ตามลำดับ

ตอนที่ 4

ตาราง 26 แสดงขบวนการสอนที่ครูพลศึกษาทำมากและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ตามหลัก
เบญจธรรมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ขบวนการสอนของครู	คุณธรรมจริยธรรม	เบญจธรรม
ให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเข้าเรียน	ความมีระเบียบวินัย	- สติสัมปชัญญะ
	การตรงเวลา	- สัจจะ
	ตรวจความเรียบร้อย	- สติสัมปชัญญะ
	ความรับผิดชอบ	สมาธิ
	ให้ความร่วมมือ	- สติสัมปชัญญะ
จัดเวรเบิกเก็บอุปกรณ์	ความมีระเบียบวินัย	- สติสัมปชัญญะ
	ความรับผิดชอบ	- สมาธิ
	ให้รู้จักความร่วมมือกับผู้อื่น	- เมตตากรุณา
	รู้จักเสียสละ	- เมตตากรุณา
ปรบมือ 3 ครั้ง ก่อนเลิก		
แถวหลังเลิกเรียน	ความมีระเบียบวินัย	- สติสัมปชัญญะ
	ให้ความรับผิดชอบ	- สมาธิ
ให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกา		
อย่างเคร่งครัด	ความมีระเบียบวินัย	- สติสัมปชัญญะ
	ความรับผิดชอบ	- สมาธิ
	ให้รู้จักความยุติธรรม	- สัจจะ
	เป็นผู้มีความซื่อสัตย์	- สัจจะ
	เป็นผู้มีเหตุผล	- สัจจะ

ตาราง 26 (ต่อ)

ขบวนการสอนของครู	คุณธรรมจริยธรรม	เบญจธรรม
ยกย่องผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย	เป็นผู้มีเหตุผล	- สัจจะ
ชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก	ให้รู้จักความยุติธรรม	- สัจจะ
	เป็นผู้มีเหตุผล	- สัจจะ
	ให้ความยุติธรรม	- สัมมาอาชีวะ

จากตาราง 26 แสดงว่าขบวนการสอนที่ครูพลศึกษาทำมากตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นว่า

1. การให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน จะช่วยส่งเสริมความมีระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา ตรวจความเรียบร้อย ความรับผิดชอบ และให้ความพร้อม
2. การจัดการเบิก-เก็บอุปกรณ์ จะช่วยส่งเสริมความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ รู้จักเสียสละ และให้รู้จักการร่วมมือกับผู้อื่น
3. การปรบมือ 3 ครั้งก่อนเลิกแถว จะช่วยส่งเสริมความมีระเบียบวินัย ให้ความพร้อม
4. ให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด จะช่วยส่งเสริมความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ให้รู้จักความยุติธรรม เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ และเป็นผู้มีเหตุผล
5. ยกย่องผู้ปฏิบัติตามกฎกติกา จะช่วยส่งเสริมความเป็นผู้มีเหตุผล และชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก จะช่วยส่งเสริมความเป็นผู้มีเหตุผล และชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก จะช่วยส่งเสริมให้รู้จักความยุติธรรม เป็นผู้มีเหตุผล และให้ความยุติธรรม

ตาราง 27 แสดงขบวนการสอนที่ครูพลศึกษาที่บ้านกลางและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
ตามหลักเบญจธรรมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ขบวนการสอนของครู	คุณธรรมจริยธรรม	เบญจธรรม
เช็คชื่อก่อนเรียน	ความมีระเบียบวินัย	- สติสัมปชัญญะ
	การตรงต่อเวลา	- สัจจะ
	ตรวจความเรียบร้อย	- สติสัมปชัญญะ
	ความรับผิดชอบ	- สัมมาอาชีวะ
	ให้ความร่วมมือ	- สติสัมปชัญญะ
ตรวจและดูแลให้นักเรียน	ความรับผิดชอบ	- สัมมาอาชีวะ
ฝึกหัดตามจำนวนครั้งที่กำหนด	ให้เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์	- สัจจะ
ทำโทษถ้ามาสาย	การตรงต่อเวลา	- สัจจะ
	ความรับผิดชอบ	- สัมมาอาชีวะ
	เป็นผู้มีเหตุผล	- สัจจะ
ตรวจเครื่องแต่งกาย	ความมีระเบียบวินัย	- สติสัมปชัญญะ
	ตรวจความเรียบร้อย	- สติสัมปชัญญะ
	มารยาทการแต่งกาย	- สติสัมปชัญญะ
	ความรับผิดชอบ	- สัมมาอาชีวะ
	ให้ความร่วมมือ	- สติสัมปชัญญะ

ตาราง 27 (ต่อ)

ขบวนการสอนของครู	คุณธรรมจริยธรรม	เบญจธรรม
ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม	มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	- สัมมาอาชีวะ
	ความรับผิดชอบ	- สัมมาอาชีวะ
	ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	- เมตตากรุณา
	ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น	- เมตตากรุณา
	รู้จักเสียสละ	- เมตตากรุณา
	ให้มีความสามัคคี	- สติสัมปชัญญะ
ให้ทำความสะอาดก่อนเข้าเรียน	ความมีระเบียบวินัย	- สติสัมปชัญญะ
วิชาต่อไป	ตรวจความเรียบร้อย	- สติสัมปชัญญะ

จากตาราง 27 แสดงว่าขบวนการสอนที่ครูพลศึกษาทำปานกลาง ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นว่า

1. การเช็คชื่อก่อนเรียน จะช่วยส่งเสริมความมีระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา ตรวจความเรียบร้อยให้มีความรับผิดชอบและให้มีความพร้อม
2. ตรวจและดูแลให้นักเรียนฝึกหัดตามจำนวนครั้งที่กำหนด จะช่วยส่งเสริมความรับผิดชอบ และให้เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์
3. ทำโทษถ้ามาสาย จะช่วยส่งเสริม การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ และการเป็นผู้มีเหตุผล
4. ตรวจเครื่องแต่งกาย จะช่วยส่งเสริมความมีระเบียบวินัย มารยาทการแต่งกาย ความรับผิดชอบ และให้มีความพร้อม

5. ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม จะช่วยส่งเสริมมารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น ความรับผิดชอบ การรู้จักร่วมมือและช่วยเหลือผู้อื่น ตลอดจนรู้จักเสียสละ
6. ให้ความสำคัญสะอาดร่างกายก่อนเข้าเรียนวิชาอื่นต่อไป จะช่วยส่งเสริมความมีระเบียบวินัย และตรวจความเรียบร้อย

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อทราบขบวนการสอนพลศึกษาที่มีผลต่อการสร้างเสริมความมีคุณธรรมและจริยธรรม
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นครูพลศึกษาและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษแบบสหศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบหลาย
ขั้นตอน จำนวนทั้งสิ้น 1,418 คน เป็นครูพลศึกษา 80 คน เป็นนักเรียนชาย 668 คน และเป็น
นักเรียนหญิง 670 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนพลศึกษา แบบตรวจคำตอบ (Check List) แบ่งเป็น
2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับขบวนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

2. แบบสอบถามสำหรับนักเรียน เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) แบ่งเป็น
2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับด้านคุณธรรม

จริยธรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แจกแจงแบบสอบถามแยกตามตัวแปรที่จะศึกษา
2. แจกแจงความถี่ของข้อมูล สถานภาพของผู้ตอบ ขบวนการสอน คุณธรรมและจริยธรรมด้านต่าง ๆ
3. หาค่าร้อยละของตัวแปรแต่ละตัว

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1

ผลการศึกษาสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสหศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 62.50 มีอายุในช่วง 30 - 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.25 มีวุฒิตะดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 90.00 ประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.25

ตอนที่ 2

2.1 ขบวนการที่ครูพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใช้มากที่สุดลำดับ 1 - 6 ได้แก่ ให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน, จัดเวรเก็บอุปกรณ์, ยกย่องผู้ปฏิบัติตามกฎกติกา, พรบมือ 3 ครั้งก่อนเลิกแถว, ให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกาและชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก โดยมีความถี่ 52, 45, 45, 44, 44, และ 42 คิดเป็นร้อยละ 65.00, 56.25, 56.25, 55.00, 55.00 และ 52.50 ตามลำดับ

2.2 ขบวนการที่ครูพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใช้ปานกลางลำดับ 1 - 6 ได้แก่ เช็ชชื่อก่อนเรียน, ตรวจและดูแลให้นักเรียนฝึกหัดตามจำนวนครั้งที่กำหนด ท่าโพสเข้ามาสาย, ตรวจเครื่องแต่งกาย, ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มและให้ทำความสะอาดร่างกายก่อนเข้าเรียนวิชาอื่นต่อไป โดยมีความถี่ 42, 41, 36, 36, 36 และ 32 คิดเป็นร้อยละ 52.50, 51.25, 45.00, 45.00, 45.00 และ 40.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 3

3.1 ผลการศึกษาสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสหศึกษานาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีอายุอยู่ในระหว่าง 12 - 15 ปี โดยชั้น ม.1 มีอายุ 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.63, ม.2 มีอายุ 14 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.91 และม.3 มีอายุ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.88

3.2 ผลการศึกษาริยธรรมด้านเมตตากรุณาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น พบว่า

ก. นักเรียนชั้นม.1 ชาย มีจริยธรรมด้านเมตตากรุณาในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 99, 100 และ 89 คิดเป็นร้อยละ 43.23, 43.67 และ 38.86 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 115, 96 และ 105 คิดเป็นร้อยละ 50.22, 41.52 และ 45.85 ตามลำดับ

ข. นักเรียนชั้นม.2 ชาย มีจริยธรรมด้านเมตตากรุณาในระดับ 4, 4 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 92, 101 และ 83 คิดเป็นร้อยละ 40.53, 44.49 และ 36.56 ตามลำดับ และนักเรียน ม.2 หญิง ในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 100, 92 และ 128 คิดเป็นร้อยละ 43.86, 40.35 และ 56.14 ตามลำดับ

ค. นักเรียนชั้นม.3 ชาย มีจริยธรรมด้านเมตตากรุณาในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 58, 66 และ 78 คิดเป็นร้อยละ 27.36, 31.13 และ 36.79 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 78, 65 และ 97 คิดเป็นร้อยละ 36.62, 30.52 และ 45.54 ตามลำดับ

ง. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชายมีจริยธรรมด้านเมตตากรุณาในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 258, 233 และ 250 คิดเป็นร้อยละ 38.62, 34.88 และ 37.43 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 278, 249 และ 330 คิดเป็นร้อยละ 41.49, 37.16 และ 49.25 ตามลำดับ

3.3 ผลของการศึกษาริยธรรมด้านกามสังวรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น พบว่า

ก. นักเรียนชั้นม.1 ชายมีจริยธรรมด้านกามสังวรในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 75, 108 และ 135 คิดเป็นร้อยละ 32.75, 47.16 และ 58.95 ตามลำดับและนักเรียนหญิงในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 103, 143 และ 74 คิดเป็นร้อยละ 44.98, 62.45 และ 32.31 ตามลำดับ

ข. นักเรียนชั้นม.2 ชายมีจริยธรรมด้านกามสังวรในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 121, 114 และ 65 คิดเป็นร้อยละ 53.30, 50.22 และ 28.63 ตามลำดับและนักเรียนหญิงในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 120, 155 และ 76 คิดเป็นร้อยละ 52.63, 67.98 และ 33.33 ตามลำดับ

ค. นักเรียนชั้นม.3 ชายมีจริยธรรมด้านกามสังวรในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 77, 85 และ 56 คิดเป็นร้อยละ 36.32, 40.09 และ 26.42 ตามลำดับและนักเรียนหญิงในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 92, 130 และ 70 คิดเป็นร้อยละ 61.03, 61.03 และ 32.86 ตามลำดับ

ง. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชายมีจริยธรรมด้านกามสังวรในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 306, 334 และ 181 คิดเป็นร้อยละ 45.81, 50.00 และ 27.10 ตามลำดับและนักเรียนหญิงในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 304, 428 และ 220 คิดเป็นร้อยละ 45.37, 63.89 และ 32.84 ตามลำดับ

3.4 ผลของการศึกษาจริยธรรมด้านสัจจะ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า

ก. นักเรียนชั้นม.1 ชาย มีจริยธรรมด้านสัจจะในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 100, 149 และ 99 คิดเป็นร้อยละ 43.67, 65.07 และ 43.23 ตามลำดับและนักเรียนหญิงในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 96, 187 และ 88 คิดเป็นร้อยละ 41.92, 81.66 และ 38.43 ตามลำดับ

ข. นักเรียนชั้นม.2 ชาย มีจริยธรรมด้านสัจจะในระดับ 4, 4 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 85, 99 และ 137 คิดเป็นร้อยละ 37.44, 43.61 และ 60.35 ตามลำดับและนักเรียนหญิงในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 106, 160 และ 133 คิดเป็นร้อยละ 46.49, 70.18 และ 49.56 ตามลำดับ

ค. นักเรียนชั้นม.3 ชาย มีจริยธรรมด้านสังคมในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 83, 71 และ 56 คิดเป็นร้อยละ 39.15, 33.49 และ 26.42 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 86, 133 และ 89 คิดเป็นร้อยละ 40.38, 62.44 และ 41.78 ตามลำดับ

ง. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชายมีจริยธรรมด้านสังคมในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 204, 357 และ 224 คิดเป็นร้อยละ 35.93, 53.44 และ 33.53 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 277, 480 และ 290 คิดเป็นร้อยละ 41.34, 71.64 และ 43.28 ตามลำดับ

3.5 ผลของการศึกษาจริยธรรมด้านสติสัมปชัญญะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า

ก. นักเรียนชั้นม.1 ชายมีจริยธรรมด้านสติสัมปชัญญะในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 130, 149 และ 140 คิดเป็นร้อยละ 56.77, 65.07 และ 61.14 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 195, 150 และ 178 คิดเป็นร้อยละ 85.15, 65.50 และ 77.73 ตามลำดับ

ข. นักเรียนชั้นม.2 ชายมีจริยธรรมด้านสติสัมปชัญญะในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 148, 157 และ 133 คิดเป็นร้อยละ 65.20, 69.16 และ 58.59 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 174, 191 และ 168 คิดเป็นร้อยละ 76.32, 83.77 และ 73.68 ตามลำดับ

ค. นักเรียนชั้นม.3 ชายมีจริยธรรมด้านสติสัมปชัญญะในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 65, 93 และ 75 คิดเป็นร้อยละ 30.66, 43.87 และ 35.38 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 144, 144 และ 126 คิดเป็นร้อยละ 67.61, 67.61 และ 59.15 ตามลำดับ

ง. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นชายมีจริยธรรมด้านสติสัมปชัญญะในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 343, 399 และ 348 คิดเป็นร้อยละ 51.53, 59.73 และ 52.10 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 496, 530 และ 444 คิดเป็นร้อยละ 74.03, 79.10 และ 66.27 ตามลำดับ

3.6 ผลของการศึกษาจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น พบว่า

ก. นักเรียนชั้นม.1 ชายมีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 79, 89 และ 68 คิดเป็นร้อยละ 34.50, 38.86 และ 29.69 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 97, 70 และ 83 คิดเป็นร้อยละ 42.36, 30.57 และ 36.24 ตามลำดับ

ข. นักเรียนชั้นม.2 ชายมีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 81, 77 และ 75 คิดเป็นร้อยละ 35.68, 33.92 และ 33.04 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 118, 86 และ 84 คิดเป็นร้อยละ 51.75, 37.72 และ 36.84 ตามลำดับ

ค. นักเรียนชั้นม.3 ชายมีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะในระดับ 5, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 62, 57 และ 62 คิดเป็นร้อยละ 29.25, 26.89 และ 29.25 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 4, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 80, 64 และ 83 คิดเป็นร้อยละ 37.56, 30.05 และ 38.97 ตามลำดับ

ง. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นชายมีจริยธรรมด้านสัมมาอาชีวะในระดับ 4, 5 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 210, 218 และ 205 คิดเป็นร้อยละ 31.44, 32.63 และ 30.69 ตามลำดับ และนักเรียนหญิงในระดับ 6, 6 และ 6 มีความถี่มากที่สุด 275, 220 และ 250 คิดเป็นร้อยละ 41.04, 32.84 และ 27.31 ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน ซึ่งการใช้ขบวนการนี้ผู้เกี่ยวข้องได้ให้ความคิดเห็นว่า ช่วยส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย เป็นการตรวจความเรียบร้อย และเพื่อให้นักเรียนมีความพร้อม ซึ่งตรงกับเบญจธรรมด้านสติสัมปชัญญะ แสดงว่าการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอน โดยให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน ทำให้นักเรียนมีการระลึกได้ และรู้ตัวอยู่เสมอว่า สิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ ไม่ประมาท

การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอน โดยให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความคิดเห็นว่าช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเกี่ยวกับการตรงต่อเวลา ซึ่งตรงกับพฤติกรรมด้านกามสังวร แสดงว่า การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียนทำให้นักเรียนมีการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา และตรงต่อความเป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง และผู้อื่น รวมถึงความยุติธรรม ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นด้วยความเที่ยงตรง

และการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความคิดเห็นว่า ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเกี่ยวกับให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซึ่งตรงกับพฤติกรรมด้านสัมมาอาชีวะ แสดงว่าการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียนทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียร ละเอียดยรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งพฤติกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อายุ 12 - 15 ปี ตามผลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับขั้นการพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอรูอยู่ในระดับที่ 2 คือ การทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของบุคคล บุคคลระดับนี้ยังต้องการควบคุมจากภายนอก สามารถแสดงบทบาททางสังคมได้ มีพฤติกรรมคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลส่วนมาก นอกจากนี้ยังรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน

2. ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยจัดเวรเบิก-เก็บอุปกรณ์ ซึ่งการใช้ขบวนการนี้ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นว่า ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ซึ่งตรงกับพฤติกรรมด้านสติสัมปชัญญะ แสดงว่าการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอน โดยจัดเวรเบิก-เก็บอุปกรณ์ ทำให้นักเรียนมีการระลึกได้และรู้ตัวอยู่เสมอว่าสิ่งใดควรทำ และสิ่งใดไม่ควรทำ ไม่ประมาท

การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้จัดเวรเบิก-เก็บอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความคิดเห็นว่าช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งตรงกับพฤติกรรมด้านสัมมาอาชีวะ แสดงว่า การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยจัดเวรเบิก-เก็บอุปกรณ์ ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่

และการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้จัดเวรเบิก-เก็บอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความคิดเห็นว่า ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น และรู้จักเสียสละ ซึ่งตรงกับเบญจธรรมด้านเมตตากรุณาแสดงว่า การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยจัดเวรเบิก-เก็บอุปกรณ์ ทำให้นักเรียนมีลักษณะที่แสดงถึงความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข ส่งสารคิดช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ และเสียสละเพื่อส่วนรวม

ซึ่งเบญจธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอายุ 12 - 15 ปี ตามผลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบร์ อยู่ในระดับที่ 2 คือ การทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของบุคคล บุคคลระดับนี้ยังต้องการการควบคุมจากภายนอก สามารถแสดงบทบาททางสังคมได้ มีพฤติกรรมคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลส่วนมาก นอกจากนี้ยังรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน

3. ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนปรบมือ 3 ครั้ง ก่อนเลิกแถวหลังเลิกเรียน ซึ่งการใช้ขบวนการนี้ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความคิดเห็นว่า ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีระเบียบวินัย ซึ่งตรงกับเบญจธรรมด้านสติสัมปชัญญะ แสดงว่าการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนปรบมือ 3 ครั้ง ก่อนเลิกแถวหลังเลิกเรียน ทำให้นักเรียนมีการระลึกได้และรู้ตัวอยู่เสมอว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำ

การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนปรบมือ 3 ครั้งก่อนเลิกแถวหลังเลิกเรียน ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความคิดเห็นว่า ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ซึ่งตรงกับเบญจธรรมด้านสัมมาอาชีวะ แสดงว่า การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนปรบมือ 3 ครั้งก่อนเลิกแถวหลังเลิกเรียน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียร ละเอียดยรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่

ซึ่งเบญจธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อายุ 12 - 15 ตามขบวนการวิจัยครั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบร์ อยู่ในระดับที่ 2 คือ การทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของบุคคล บุคคลระดับนี้ยังต้องการการควบคุมจากภายนอก สามารถแสดงบทบาททางสังคมได้ มีพฤติกรรมคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลส่วนมาก นอกจากนี้ยังรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน คล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลส่วนมาก

4. การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด ซึ่งการใช้ขบวนการนี้ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นว่า ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ซึ่งตรงกับหลักเบญจธรรมด้านสติสัมปชัญญะ แสดงว่าการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด ทำให้นักเรียนมีการระลึกได้ และรู้ตัวอยู่เสมอว่า สิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ

การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความคิดเห็นว่าช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เกี่ยวกับความรับผิดชอบ ซึ่งตรงกับเบญจธรรมด้านสมาธิจะ แสดงว่าการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลในการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่

และการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัดนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความคิดเห็นว่า ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านให้รู้จักความยุติธรรม เป็นผู้มีเมตตาต่อสัตว์ และเป็นผู้มีเหตุผล ซึ่งตรงกับเบญจธรรมด้านสัจจะ แสดงว่าการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกาอย่างเคร่งครัด ทำให้นักเรียนมีการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา และตรงต่อความเป็นจริงทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง และผู้อื่น รวมถึงมีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อตนเอง และผู้อื่นด้วยความเที่ยงตรง

ซึ่งเบญจธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอายุ 12 - 15 ปี ตามผลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับขั้นการพัฒนาทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก อยู่ในระดับที่ 2 คือ การทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของบุคคล บุคคลระดับนี้ยังต้องการการควบคุมจากภายนอก สามารถแสดงบทบาททางสังคมได้ มีพฤติกรรมคล้อยตามสังคม นอกจากนี้ยังรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน

5. การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยยกย่องผู้ปฏิบัติตามกฎกติกา ซึ่งขบวนการนี้ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นว่า ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านให้เป็นผู้มีเหตุผล ซึ่งตรงกับหลักเบญจธรรมด้านสัจจะ แสดงว่า การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยยกย่องผู้ปฏิบัติตามกฎกติกาทำให้นักเรียนมีการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา และตรงต่อความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงมีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อตนเอง และผู้อื่นด้วยความเที่ยงตรง

ซึ่งพฤติกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอายุ 12 - 15 ปี ตามผลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับขั้นการพัฒนาทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก อยู่ในระดับที่ 2 คือ การทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของบุคคล บุคคลระดับนี้ยังต้องการการควบคุมจากภายนอก สามารถแสดงบทบาททางสังคมได้ มีพฤติกรรมคล้อยตามสังคม นอกจากนี้ยังรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน

6. การที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก ซึ่งขบวนการนี้ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นว่าช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านให้รู้จักความยุติธรรม และให้เป็นคนมีเหตุผล ซึ่งตรงกับหลักพฤติกรรมด้านสังคม แสดงว่าการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก ทำให้นักเรียนมีการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา และตรงต่อความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง และผู้อื่น รวมถึงมีความยุติธรรมปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นด้วยความเที่ยงตรง

และการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความคิดเห็นว่า ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านให้มีความอดุสาหะ ซึ่งตรงกับหลักพฤติกรรมด้านสัมมาอาชีวะ แสดงว่าการที่ครูพลศึกษาใช้ขบวนการสอนโดยชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียร ละเอียดยรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่

ซึ่งพฤติกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอายุ 12 - 15 ปี ตามผลการวิจัยครั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับขั้นการพัฒนาทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก อยู่ในระดับที่ 2 คือ การทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของบุคคล บุคคลระดับนี้ยังต้องการการควบคุมจากภายนอก สามารถแสดงบทบาททางสังคมได้ มีพฤติกรรมคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลส่วนมาก นอกจากนี้ยังรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

ควรนำขั้นตอนการสอนพลศึกษาที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมไปใช้ในการเรียนการสอน โดยให้ครูพลศึกษาเน้นหนักขบวนการที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมมาก ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยกับนักเรียนอาชีวะ หรือนักเรียนระดับมัธยมปลาย
2. ควรเปรียบเทียบคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมต้นและมัธยมปลาย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรุณา กิจชัยัน. ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่อในอำนาจภายใน-ภายนอกตนและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ม.ป.ป.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช. "พุทธศาสนากับสังคมไทย (ภาคที่ 2)," คำบรรยายวิชาพื้นฐานการยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514.
- จินตนา บิลมาศ และคนอื่น ๆ. คุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ., 2529.
- เจริญ กระบวนรัตน์. "บทบาทของครูพลศึกษาในโรงเรียน," จุลสารสมาคมผู้ศึกษาพลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทย. ตุลาคม 2526.
- ชนินทร์ชัย อินทรารณ. ลักษณะสำคัญของน้ำใจนักกีฬา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- ชัยชัย ไกมารัตต์ และคนอื่น ๆ. ความคิดเห็นของครูอาจารย์พลศึกษาต่อการปลูกฝังน้ำใจนักกีฬานักเรียน. รายงานการวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. การวัดทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรม กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- _____. "ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน," จุลสารฉบับที่ 4. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์จันท์. จริยธรรมเยาวชนไทย. รายงานการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518.
- นิตย บุษงามงคล. แนวคิดทฤษฎีทางจริยธรรม. ขอนแก่น : ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2529.

- พงษ์พันธ์ สุนทรสิทธิ์. เกณฑ์ปกติทางพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา
ในภาคใต้. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- วชิรญาวนวโรส, กรมพระยา. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า. เบญจศีลและเบญจธรรม.
 พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, 2497.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. หลักและวิธีการสอนพลศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
 ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- วาสนา คุณากสิทธิ์. "คุณสมบัติสำคัญของครูพลศึกษา," สารสมาคมอาจารย์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา ปีที่ 2. เล่ม 2. มกราคม 2528.
- สมคิด ชิตประสงค์. หลักการสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
- เสงี่ยม อินภิรมย์. การสำรวจความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาทางพฤติกรรมของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จังหวัดพระนครศรี
อยุธยา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2505.
 อัดสำเนา.
- Boveyer, George. "Children's Concept of Sportsmanship in the Fourth
 Fifth and Sixth Grades," Research Quarterly. 34 : 282 - 287 ;
 October, 1963.
- Hogan, Robert. "Moral Conduct and Moral Character : A Psychological
 Perspective," Psychological Bulletin 79. 217 - 232;
 April, 1973.
- Kohlberg, L. "Development of Moral Character and Moral Ideology,"
 in Review of Child Development Research. V.1. p. 383 - 432 ed.
 by M.L. Hoffmann and L.W. Hoffman, New York : Connecticut
 Printers, Inc., 1964.
- Lickona, Thomas. "Critical Issues in the Study of Moral Development
 and Behavior," A Moral Development and Behavior Theory Research
and Social Issues. New York : Holt Rinehart and Winston, 1976.
- Massengle, John D. "The Effects of Sportsmanship Instruction on
 Junior High School Boys," Unpublished Doctor's Dissertation.
 University of New Mexico, 1969.
- McMahan, Rosemary. "The Development of an Instrucment for Assessing
 Sportmanship Attitudes," Dissertation Abstracts International.
 1979.
- Ned, Flanders A. Analyzing Teaching Behavior. London : Addison
 Wesley Publishing., 1970.
- Piaget, Jean. The Moral Judgement of the Child. New York : Pegeuin
 Education Books, 1977.
- Smith, Essie Dell. "Sportsmanship Evaluation of Athletes and Non-
 Athletes in Junior and Senior High Schools," Dissertation
Abstracts International. 1978.

ภาคผนวก

ที่ ศธ 0806/05625

ครุฑ

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

21 ธันวาคม 2535

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน

ด้วยนายจรินทร์ นพรัตน์ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูพลศึกษาและนักเรียนเกี่ยวกับขบวนการสอนพลศึกษาที่มีผลต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขอส่งแบบสอบถามให้อาจารย์พลศึกษาและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ของโรงเรียนเป็นผู้ตอบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิจัย

กองการมัธยมศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าการทำวิจัยดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนวิชาพลศึกษา ที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้ดียิ่งขึ้น สมควรให้การสนับสนุนจึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายประวัติ นิลวัชรเมธี)

นักวิชาการศึกษา 7 รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา

โทร.2811392

โทรสาร 2824096

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

กุมภาพันธ์ 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน

ข้าพเจ้า นายจรินทร์ นพรัตน์ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความประสงค์จะทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูพลศึกษา และนักเรียนเกี่ยวกับกระบวนการสอนพลศึกษาที่มีผลต่อการส่งเสริมความมีคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร" เพื่อนำเสนอบัณฑิตวิทยาลัย ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการสอนพลศึกษาของท่าน ข้อมูลของท่านจะเก็บไว้เป็นความลับ และใช้ประโยชน์ในการวิจัยนี้เท่านั้น

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมาก โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ นพรัตน์)

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ท่านคิดว่าวิธีการปฏิบัติต่อไปนี้จะช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ทางด้านใดบ้าง
โปรดกาเครื่องหมาย / ในช่อง [] ที่ท่านคิดว่าช่วยส่งเสริม ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

"ให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน"

[] 1. ความมีระเบียบวินัย	[] 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
[] 2. การตรงต่อเวลา	[] 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
[] 3. ตรวจความเรียบร้อย	[] 13. รู้จักการเสียสละ
[] 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	[] 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
[] 5. มารยาทการแต่งกาย	[] 15. เป็นผู้มีเหตุผล
[] 6. ความรับผิดชอบ	[] 16. ให้มีความสามัคคี
[] 7. ให้มีความพร้อม	[] 17. ให้รู้จักการประหยัด
[] 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	[] 18. ให้มีความกตัญญูทดแทน
[] 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	[] 19. ให้มีความอดุสาหะ
[] 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	[] 20. ให้มีความเมตตากรุณา

[] ไม่ส่งเสริม

[] อื่น ๆ

"ใช้ชื่อก่อนเรียน"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การทรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้ความสามัคคี
☐ 7. ให้ความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้ความกตัญญูแก่ผู้ที่
☐ 9. ให้ความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้ความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้ความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ทำโทษถ้ามาสาย"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้ชี้ข้อผิดพลาดถึงสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิ์ผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้ไม่เหตุนอง
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูทดแทน
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ตรวจเครื่องแต่งกาย"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เด็กฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูต่อบุคคล
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตา กรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสำนึกดี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูทุกเวลาที่
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"เลือกหัวหน้าและรองหัวหน้ากลุ่ม"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูต่อบุคคล
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตา กรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ให้เด็กเรียนที่เก่งช่วยเหลือนักเรียนอ่อนฝึกทักษะ"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้ความสามัคคี
☐ 7. ให้ความร่วมมือ	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้ความกตัญญูแก่เวที
☐ 9. ให้ความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้ความอดสาหัส
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้ความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"จัดเวอร์ เบิก - เก็บ อุปกรณ์"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้ไม่เพ้อผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูทดแทน
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสหาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

“ให้แข่งขันกันระหว่างกลุ่ม”

☐ 1. ความถี่ระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้ไม่เหตุน้ำใจ
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูทุกเวลาที่
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ให้แต่ละกลุ่มคิดทำ ภายบริหารเอง"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้ไม่ทะเลาะ
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูทุกเวลาที่
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ตรวจและดูแลให้นักเรียนฝึกหัดตามจำนวนครั้งที่กำหนด"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การทรงตัวเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้ความสามัคคี
☐ 7. ให้ความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้ความกตัญญูแก่เวท
☐ 9. ให้ความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้ความอดุส่าหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้ความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ให้นักเรียนพยายามฝึกหัดด้วยตนเอง"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้ไม่เหลวผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูต่อบุคคล
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ปรบมือ 3 ครั้ง ก่อนเลิกแถว หลังการเรียน"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูทดแทน
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"มอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบเป็นกลุ่ม"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เข้าใจคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูแก่ผู้ที่
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตา กรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ให้เด็กเรียนรู้ปฏิบัติตามกฎ กติกาอย่างเคร่งครัด"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้ถือฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้ไม่เหี้ยมโหด
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูทุกเวลาที่
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตา กรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ยกย่องผู้ปฏิบัติตามกฎ กติกาและระเบียบ"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื้อพังกาส่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูแก่เวที
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดสาหัส
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตา กรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ศึกเตือนเมื่อพูดคำหยาบ"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้ไม่เพ้อผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูทุกเวลาที่
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ให้นักเรียนทำความสะอาดร่างกายก่อนเข้าเรียนวิชาต่อไป"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูทดแทน
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"หลังจากเลิกเรียนแล้วให้นักเรียนเดินแถวกลับชั้นเรียน"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้ไม่เหินห่าง
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูทดแทน
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดทน
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตา กรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิ์ผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูแก่เวที
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาพา
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตา กรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"ชมเชยนักเรียนที่ฝึกได้ดี"

☐ 1. ความมีระเบียบวินัย	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูแก่เวท
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุคสาหัส
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตา กรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

"คาหนักเรียนที่หาไม่ได้"

☐ 1. ความกระตือรือร้น	☐ 11. ให้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
☐ 2. การตรงต่อเวลา	☐ 12. ให้รู้จักความยุติธรรม
☐ 3. ตรวจสอบความเรียบร้อย	☐ 13. รู้จักการเสียสละ
☐ 4. มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น	☐ 14. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
☐ 5. มารยาทการแต่งกาย	☐ 15. เป็นผู้มีเหตุผล
☐ 6. ความรับผิดชอบ	☐ 16. ให้มีความสามัคคี
☐ 7. ให้มีความพร้อม	☐ 17. ให้รู้จักการประหยัด
☐ 8. ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น	☐ 18. ให้มีความกตัญญูต่อเวที
☐ 9. ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	☐ 19. ให้มีความอดุสาหะ
☐ 10. ให้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	☐ 20. ให้มีความเมตตากรุณา

☐ ไม่ส่งเสริม

☐ อื่น ๆ

ตาราง 28 แสดงขบวนการสอนของครูพลศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านต่าง ๆ จากแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

ขบวนการสอน	ช่วยส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม
1. ให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน	- ความมีระเบียบวินัย - การตรงต่อเวลา - ตรวจความเรียบร้อย - ความรับผิดชอบ - ให้ความพร้อม
2. เช้คชื่อก่อนเข้าเรียน	- ความมีระเบียบวินัย - การตรงต่อเวลา - ตรวจความเรียบร้อย - ความรับผิดชอบ - ให้ความพร้อม
3. ทำโทษถ้ามาสาย	- การตรงต่อเวลา - ความรับผิดชอบ - เป็นผู้มีเหตุผล
4. ตรวจเครื่องแต่งกาย	- ความมีระเบียบวินัย - มารยาทการแต่งกาย - ความรับผิดชอบ - ให้ความพร้อม - ตรวจความเรียบร้อย

5. ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม
 - มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น
 - ความรับผิดชอบ
 - ให้อักร่วมมือกับผู้อื่น
 - ให้อักรช่วยเหลือผู้อื่น
 - รู้จักการเสียสละ
 - ให้ความสามัคคี
6. เลือทัวหน้าและรองทัวหน้ากลุ่ม
 - ความรับผิดชอบ
 - ให้อักร่วมมือกับผู้อื่น
 - ให้ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - เป็นผู้รับผิดชอบ
7. ให้นักเรียนแก่งช่วยเหลือนักเรียนอ่อน
ฝักทักษะ
 - ให้อักร่วมมือกับผู้อื่น
 - ให้อักรช่วยเหลือผู้อื่น
 - รู้จักการเสียสละ
 - ให้ความเมตตากรุณา
8. จัดเวรเบิก - เก็บอุปกรณ์
 - ความมีระเบียบวินัย
 - ความรับผิดชอบ
 - ให้อักร่วมมือกับผู้อื่น
 - รู้จักการเสียสละ

9. ให้แข่งขันกันระหว่างกลุ่ม
 - ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น
 - ให้ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น
 - ให้รู้จักความยุติธรรม
 - รู้จักการเสียสละ
 - ให้ความสามัคคี
 - ให้ความซื่อสัตย์
10. ให้นักเรียนออกมาทําบริหารกาย
 - ความรับผิดชอบ
 - ความเชื่อมั่นในตนเอง
11. ให้แต่ละกลุ่มคิดทําบริหารกายเอง
 - ความรับผิดชอบ
 - ให้รู้จักร่วมมือกับผู้อื่น
 - ให้ความเชื่อมั่นในตนเอง
12. ตรวจและดูแลให้นักเรียนฝึกหัดตามจำนวนครั้ง
ที่กำหนด
 - ความรับผิดชอบ
 - ให้เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
13. ให้นักเรียนพยายามฝึกหัดด้วยตนเอง
 - ความรับผิดชอบ
 - ให้ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - ให้ความอดุสสาหะ
14. ประมือ 3 ครั้งก่อนเลิกแถว
หลังเลิกเรียน
 - ความมีระเบียบวินัย
 - ให้ความรับผิดชอบ

15. มอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบเป็นกลุ่ม
 - ความรับผิดชอบ
 - ใหู้้รู้จักร่วมมือกับคนอื่น
 - ใหู้้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น
 - ใหู้้มีความสามัคคี
16. ใ้ให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎ กติกา อย่างเคร่งครัด
 - ความมีระเบียบวินัย
 - ความรับผิดชอบ
 - ใหู้้รู้จักความยุติธรรม
 - เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
 - เป็นผู้ไม่เพิกผล
17. ยกย่องผู้ที่ปฏิบัติตามกฎ กติกา และระเบียบ
 - เป็นผู้ไม่เพิกผล
18. ตักเตือนเมื่อพูดคำพยาน
 - มารยาทการเคารพสิทธิผู้อื่น
19. ใ้ให้นักเรียนทำความสะอาดร่างกาย ก่อนเข้าเรียนวิชาต่อไป
 - ความมีระเบียบวินัย
 - ตรวจความเรียบร้อย
20. หลังจากเรียนแล้วใ้ให้นักเรียนเดินแถว กลับชั้นเรียน
 - ความมีระเบียบวินัย
 - ตรวจความเรียบร้อย
 - ความรับผิดชอบ
 - ใหู้้มีความพร้อม
21. ชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก
 - ใหู้้มีความเชื่อมั่นในตนเอง
 - เป็นผู้ไม่เพิกผล
 - ใหู้้มีความอดุ่ส่าหะ

22. ชมเชยนักเรียนที่ฝึกได้ดี

- ให้อธิบายความรู้สึก
- เป็นผลดี
- ให้ความรู้

23. ตำหนินักเรียนที่ทำไม่ได้

-

แบบสอบถาม (สำหรับครูพลศึกษา)

เรื่อง

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาและนักเรียนเกี่ยวกับขบวนการสอนพลศึกษาที่มีผลต่อการส่งเสริม

ความมีคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน กรุณาตอบทั้ง 2 ตอน
2. ในตอนที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่เป็นจริง
3. ในตอนที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมความมีคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 1

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ ชาย☐ หญิง

2. อายุ

☐ 20 - 29 ปี☐ 40 - 49 ปี☐ 30 - 39 ปี☐ 50 - 59 ปี

3. วุฒิทางการศึกษาของท่าน

☐ ปริญญาโท☐ ปริญญาตรี☐ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง☐ อื่น ๆ เช่น พ.อ., พ.ม., อนุปริญญา

4. ประสบการณ์การทำงานของท่าน

☐ 1 - 5 ปี☐ 6 - 10 ปี☐ 11 - 15 ปี☐ 16 - 20 ปี

ตอนที่ 2

ในชั่วโมงการสอนพลศึกษาท่านใช้วิธีใดบ้าง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ท่านได้ปฏิบัติ

วิธีทำ	ทำมาก	ทำปานกลาง	ทำน้อย	ไม่ทำ
1. ให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน				
2. ใช้ชื่อก่อนเรียน				
3. ทำโทษถ้ามาสาย				
4. ตรวจสอบเครื่องแต่งกาย				
5. ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม				
6. เลือกหัวหน้าและรองหัวหน้ากลุ่ม				
7. ให้นักเรียนเก่งช่วยเหลือนักเรียนเรียนอ่อน				
8. จัดเวรเบิก-เก็บอุปกรณ์				
9. ให้แข่งขันกันระหว่างกลุ่ม				
10. ให้นักเรียนออกมานับบริหารกาย				
11. ให้แต่ละกลุ่มคิดทำบริหารกายเอง				
12. ตรวจสอบและดูแลให้นักเรียนฝึกหัดตามจำนวนครั้งที่กำหนด				
13. ให้นักเรียนพยายามฝึกด้วยตนเอง				
14. ขยับมือ 3 ครั้งก่อนเลิกแถว				
15. มอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบเป็นกลุ่ม				
16. ให้ปฏิบัติตามกฎ กติกา อย่างเคร่งครัด ...				
17. ยกย่องผู้ปฏิบัติตามกฎ กติกา				
18. ตักเตือนเมื่อพูดคุหาบ				
19. ให้ความสำคัญสะอาดร่างกายก่อนเข้าเรียนวิชาอื่นต่อไป				

วิธีทำ	ทำมาก	ทำปานกลาง	ทำน้อย	ไม่ทำ
20. หลังจากเลิกเรียนแล้วให้เดินแถวกลับชั้น ..				
21. ชมเชยนักเรียนที่ตั้งใจฝึก				
22. ชมเชยนักเรียนที่ฝึกได้ดี				
23. คำหนักเรียนที่ทำได้				

แบบสอบถาม (สำหรับนักเรียน)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน กรุณาตอบทั้ง 2 ตอน ทั้ง 2 ตอนให้ทำในกระดาษคำตอบ
2. ในตอนที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่เป็นจริง
3. ในตอนที่ 2
 - 3.1 คำถามเป็นเรื่องสั้น ๆ ของบุคคลต่าง ๆ ให้ท่านอ่านซ้ำ ๆ และคิดถึงเหตุผลว่า ถ้าท่านเป็นบุคคลเหล่านั้น ท่านกระทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด
 - 3.2 เมื่อท่านได้เหตุผลแต่ละข้อแล้วจึงอ่านตัวเลือก สำหรับแต่ละเรื่อง ตัวเลือกใดตรงกับเหตุผลของท่านมากที่สุด ให้เขียน / ลงในช่องตัวเลือกนั้น เพียงตัวเลือกเดียว
 - 3.3 โปรดตอบคำถามให้ครบทุกข้อ เพื่อประโยชน์ในการทาวิจัย

ตอนที่ 1

1. เพศ

☐ ชาย☐ หญิง

2. เป็นนักเรียนระดับชั้น

☐ ม.1☐ ม.2☐ ม.3

3. อายุ

☐ 12 ปี☐ 13 ปี☐ 14 ปี☐ 15 ปี☐ 16 ปี

ตอนที่ 2

1. กมลขี้จักรยานยนต์เข้าไปธุระในเมือง ระหว่างทางพบชายคนหนึ่งกำลังจูงจักรยานยนต์เข้าสู่ตัวเมือง จึงได้หยุดรถสอบถามได้ความว่าเครื่องยนต์ชำรุด กมลแม้จะมีธุระด่วน แต่ก็ได้ช่วยซ่อมจักรยานยนต์ของชายคนนั้นจนสามารถขับขึ้นได้ ถ้าท่านเป็นกมลท่านมีเหตุผลอย่างไรที่ช่วยเหลือชายคนนั้น
 - ก. กลัวชายคนนั้นตำหนิว่าเป็นคนใจดำ
 - ข. ยึดหลักว่าคนในสังคมควรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - ค. โอกาสหน้าถ้าตกอยู่ในสภาพนี้คงมีผู้ช่วยเหลือบ้าง
 - ง. วิทยากรลูกเสือชาวบ้านนั้นอยู่เสมอว่าควรช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ
 - จ. แม้ว่าตนจะเสียเวลาบ้างแต่ก็ภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือคนที่ตกทุกข์ได้ยาก
 - ฉ. รู้สึกไม่สบายใจถ้าหากไม่ช่วยเหลือชายคนนั้น ทั้ง ๆ ที่สามารถช่วยได้
2. กมล และธิดากำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ทั้งคู่รักกันมักจะไปไหนด้วยกันเสมอ เมื่ออยู่กันตามลำพังแม้จะมีโอกาสและไม่มีใครรู้เห็นก็ตาม แต่ทั้งสองก็ไม่ได้ล่วงเกินกันเลย ถ้าท่านเป็นคนทั้งสอง ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงทำเช่นนั้น
 - ก. เพื่อต้องการให้คนอื่นชมว่าประพฤติดี
 - ข. กลัวคนอื่นจะรู้ว่ามียะไรกัน
 - ค. เพราะเห็นว่าคนดีเขาประพฤติกัน
 - ง. เห็นว่ายังไม่ถึงเวลาอันสมควร
 - จ. นักเรียนต้องไม่กระทำผิดระเบียบของโรงเรียนเรื่องชู้สาว
 - ฉ. เห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม เพราะเกิดการละอายใจ

3. สมถวิลเป็นกรรมการการตรวจสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนแห่งหนึ่ง จากการตรวจสอบพบว่าสมศรีผู้เป็นน้องของคนได้คะแนนน้อยกว่ากาจายอยู่ 2 คะแนน และกาจายสอบได้เป็นลำดับสุดท้าย ถ้าหากสมถวิลเพิ่มคะแนนให้แก่สมศรี 3 คะแนนในข้อสอบบางข้อ สมศรีก็จะเป็นผู้ที่สอบได้ แต่สมถวิลก็ไม่เพิ่มคะแนนให้แก่สมศรี ถ้าท่านเป็นสมถวิล ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงทำเช่นนั้น

- ก. กลัวผู้อำนวยการรู้ว่าทุจริตต่อหน้าที่จะต้องถูกลงโทษ
- ข. ความเป็นธรรมในสังคมควรรักษาไว้เหนือสิ่งอื่นใด
- ค. เพื่อนอาจารย์และนักเรียนต่างก็พอใจคนที่มีความยุติธรรม
- ง. กรรมการตรวจทานคะแนนคงชมเชยว่าเป็นผู้มีความเที่ยงตรงและยุติธรรม
- จ. สะอายใจตนเองถ้าหากไม่สามารถให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เข้าสอบทุกคน
- ฉ. กรรมการตรวจสอบต้องปฏิบัติตามหน้าที่ตามระเบียบโดยยึดหลักความเที่ยงธรรม

4. สมชายกับสมเดชเป็นเพื่อนรักกัน สมเดชชักชวนสมชายให้ลงทุนร่วมกันเพื่อเล่นปั่นเปะ เพราะเมื่อครั้งก่อน ๆ เคยเล่นได้กำไร จึงอยากให้เพื่อนได้เงินใช้บ้าง สมชายแสดงความสนใจแต่ก็มีได้ลงทุนไปทั้ง ๆ ที่มีโอกาสได้กำไรมากกว่าขาดทุน ถ้าท่านเป็นสมชาย ท่านมีเหตุผลอย่างไร

- ก. กลัวว่าถ้าอาจารย์รู้ตนเองจะถูกทำโทษ
- ข. เพราะอยากให้ผู้อื่นสมว่าไม่เล่นการพนัน
- ค. เพราะคนอื่น ๆ เห็นว่าการเล่นปั่นเปะนั้นเป็นสิ่งไม่ดี
- ง. เห็นว่าเป็นการกระทำผิดระเบียบวินัยของโรงเรียน
- จ. เห็นว่าควรฝึกตนเองให้ปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัย
- ฉ. เพราะเห็นว่าไม่ควรเมามัวกับการเล่นการพนัน ควรใช้เวลาเสริมสร้างความรู้ด้านการเรียนดีกว่า

5. ครูประธานได้รับรางวัลครูดีเด่นเป็นเงิน 1 แสนบาท แม้ว่าเขาจะมีฐานะยากจนและต้องการเก็บเงินไว้ใช้จ่ายสำหรับครอบครัว แต่เขาก็ได้สละเงินส่วนหนึ่งสร้างโรงเรียนเพื่อให้เด็กยากจนได้เล่าเรียน ถ้าท่านเป็นครูประธาน ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงสละเงินสร้างโรงเรียนในครั้งนี้

- ก. จะได้ชื่อว่าเป็นพ่อพระของคนยากจน
- ข. ถ้าเก็บเงินไว้มากกลัวถูกปล้นชิงทรัพย์
- ค. การเสียสละครั้งนี้อาจได้รับรางวัลดีเด่นอีกครั้ง
- ง. การเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้เป็นสิ่งที่พึงกระทำ
- จ. บุคคลผู้อุดมด้วยทรัพย์แต่กลับตระหนี่มิเคยช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากย่อมหาญคุณค่าแก่สังคมไม่
- ฉ. ได้ตั้งปณิธานไว้ว่าจะสละกำลังกาย กำลังสติปัญญา และกำลังทรัพย์เพื่อคนยากจน จนสุดความสามารถ

6. ในการสอบวัดผลประจำภาคเรียนที่ 1/35 วินัยทำข้อสอบวิชาภาษาอังกฤษไม่ได้ ชู้ศักดิ์เพื่อนร่วมชั้นมีความสงสารจึงแอบส่งกระดาษคำตอบให้ลอก แต่วินัยไม่ยอมรับและพยายามทำด้วยตนเอง ถ้าท่านเป็นวินัย ท่านมีเหตุผลอย่างไรที่ไม่ยอมรับกระดาษของชู้ศักดิ์

- ก. ต้องการให้เพื่อน ๆ ชมว่าเป็นคนที่ซื่อตรง
- ข. เพื่อนคนอื่นต่างก็ทำข้อสอบด้วยตนเองทั้งสิ้น
- ค. ต้องการรักษาระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้
- ง. ถ้าอาจารย์ผู้กำกับการสอบเห็นต้องถูกลงโทษฐานทุจริตในการสอบ
- จ. การลอกคำตอบของผู้อื่นเป็นการเสียศักดิ์ศรีหมดความภาคภูมิใจในตัวเอง
- ฉ. รู้สึกละอายใจถ้าหากได้คะแนนมาจากการลอกข้อสอบของผู้อื่น โดยมิใช้ความสามารถของตน

7. ในการแข่งขันเทนนิสรายการหนึ่ง ทั้ง ๆ ที่ประเสริฐได้ลงบนเส้นของสนามในแดนคู่ต่อสู้ แต่กรรมการชานว่า "ออก" ประเสริฐเตรียมที่จะคัดค้านแต่ก็เปลี่ยนใจยอมรับคำตัดสินนั้น ถ้าท่านเป็นประเสริฐ ท่านมีเหตุผลอย่างไรที่ท่าน ช่นนั้น
- เกรงจะถูกกล่าวหาว่าไม่เคารพกติกาและผู้ตัดสิน
 - ต้องการคำชมเชยว่าเป็นผู้ที่เคารพในคำตัดสินของผู้ตัดสิน
 - คนทั่วไปเห็นว่าเป็นการกระทำของผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา
 - นักกีฬาที่ดีควรยอมรับคำตัดสินของผู้ตัดสิน
 - ควรเชื่อฟังเพราะเป็นสิทธิและอำนาจของผู้ตัดสิน
 - เห็นว่าการแพ้-ชนะ ไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญของการกีฬา
8. ครูยอดชายกับเพื่อนนัดพบเพื่อสังสรรค์กัน ตอนท้ายตกลงกันว่าจะไปเที่ยวต่อ แต่ครูยอดชายเพียงคนเดียวที่ขอตัวไม่ไปเที่ยวต่อ ถ้าท่านเป็นครูยอดชายท่านมีเหตุผลอย่างไร
- โดยทั่ว ๆ ไป ครูไม่ควรเที่ยว เพราะผู้พบเห็นจะเสื่อมศรัทธา
 - เพื่อต้องการคำชมเชยว่าเป็นคนดีไม่เที่ยวเตร่
 - เกรงว่าจะพบกับลูกศิษย์ในสถานบริการนั้น ๆ
 - ครูคนอื่น ๆ มีความเห็นว่า "ครู" ไม่ควรปฏิบัติเช่นนั้น
 - เห็นว่าศักดิ์ศรีของความ เป็นครูไม่ควรลบหลู่ด้วยการประพฤตินั้น
 - สันนิษฐานเสมอว่าเป็นการปฏิบัติที่เสื่อมเสียต่ออาชีพครูผู้ เป็นแม่พิมพ์ของชาติ

9. ไก่หนึ่งรถเมล์กลับบ้าน ระหว่างทางมีหญิงชราคนหนึ่งขึ้นรถเมล์คันนั้น แต่ไม่มีที่นั่ง จึงต้องยืนเกาะรถเมล์ ไก่ลืมหอบกระเป๋าลงและอุ้มขึ้นให้ แต่ก็ได้ลุกขึ้นเพื่อให้ที่นั่งแก่หญิงชราคนนั้น ถ้าท่านเป็นไก่ ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงทำเช่นนั้น

- ก. ยอมสละความสุขส่วนตัวเพื่อช่วยผู้อื่นมากกว่า
- ข. ปฏิบัติตามข้อเตือนใจ "เอื้อเฟื้อผู้ทุกข์" เด็ก และคนชรา
- ค. กลัวจะถูกตำหนิว่าใจดำไม่สงสารคนชรา
- ง. รู้สึกละอายใจที่ปล่อยให้คนแก่ยืนทรมาณอยู่โดยไม่ช่วยเหลือ
- จ. การกระทำเช่นนั้นคนส่วนมากเห็นว่าเป็นการกระทำที่ดี
- ฉ. หวังไว้ในอนาคตคงได้รับความช่วยเหลือบ้าง

10. ในการชำระเงินค่าลงทะเบียนที่แผนกการเงินของโรงเรียน นักเรียนได้เข้าคิวเป็นแถวยาว คนขายซึ่งยืนอยู่ด้านหัวแถวได้เรียกให้نگลักษณะแทรกเข้าข้างหน้าคน แต่นงลักษณะไม่ยอมแทรก และได้เดินไปต่อท้ายแถว ถ้าท่านเป็นนงลักษณะ ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงทำเช่นนั้น

- ก. กลัวเพื่อน ๆ ที่อยู่ไนแถวจะตำหนิ
- ข. เพื่อน ๆ ที่เดินมาพร้อมกันต่างก็เดินไปต่อท้ายแถวทุกคน
- ค. ต้องการให้คนอื่น ๆ ที่อยู่ไนแถวยกย่องว่าเป็นผู้มีวินัยธรรม
- ง. จะไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นโดยยึดหลักมาก่อนได้ก่อนมาทีหลังได้ทีหลัง
- จ. การเข้าคิวเป็นวิธีการที่ค้ำอย่างหนึ่ง ซึ่งจะก่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม
- ฉ. การเข้าคิวตามลำดับก่อนหลัง เป็นการยาททางสังคมที่ทุกคนพึงปฏิบัติเคร่งครัด

11. ครูองอาจมีครอบครัวแล้ว แต่บางครั้งเพื่อน ๆ มารับเที่ยวไนท์คลับ เนื่องจากครูองอาจมีนิสัยเสียจึงมีพาร์ทเนอร์มาติดพันทั้ง ๆ ที่ภรรยาของครูองอาจจะไม่ยุ่งเกี่ยวเรื่องของสามีก็ตาม แต่ครูองอาจก็ไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับพาร์ทเนอร์คนนั้นเลย ถ้าท่านเป็นครูองอาจ ท่านมีเหตุผลอย่างไร

- ก. เป็นการเคารพในสิทธิและให้เกียรติภรรยาของตน
- ข. คนที่มีครอบครัวอยู่แล้วไม่ควรจะยุ่งเกี่ยวเพราะอาจนำโรคไปติดภรรยาได้
- ค. เพราะสังคมเห็นว่าควรจะเป็นบิดาเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ดีและเป็นพ่อที่ดีของลูก
- ง. มีความละเอียดใจที่มีความประพฤติน่าเชื่อถือภรรยา
- จ. เมื่อคนอื่นทราบจะได้ชมเชยว่าเป็นสามีที่ดี
- ฉ. เกรงว่าภรรยาจะจับได้ภายหลังว่าบั่นใจให้หญิงอื่น

12. ในการสอบครั้งหนึ่งอาจารย์พิมพ์ภาได้ตกลงกับนักเรียนว่าในการสอบครั้งนี้ จะปล่อยให้นักเรียนทำข้อสอบตามลำพังโดยอาจารย์จะไม่ให้เกียรติไม่ควบคุม แต่ละให้นักเรียนควบคุมตนเอง สมบูรณ์ทำข้อสอบข้อหนึ่งไม่ได้แต่ก็ไม่ยอมเปิดตำราหรือถามเพื่อนที่นั่งใกล้ ๆ ถ้าท่านเป็นสมบูรณ์ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงไม่ฉวยโอกาสลอกหรือถามเพื่อน

- ก. อาจารย์อาจลงโทษให้สอบตกถ้าทราบว่าทุจริต
- ข. ต้องการให้เพื่อน ๆ ชมว่าเป็นคนที่ไว้วางใจได้ทุกโอกาส
- ค. ต้องควบคุมตนเองตามที่ตกลงไว้กับอาจารย์ก่อนการสอบ
- ง. เพื่อน ๆ ต่างก็ทำข้อสอบด้วยความสามารถของตนเองด้วยกันทั้งนั้น
- จ. ยึดหลักการว่าผู้เข้าสอบต้องตอบข้อสอบโดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองเท่านั้น
- ฉ. แม้จะมีผู้กำกับสอบหรือไม่ก็ตามจะยึดมั่นในหลักการใช้ความรู้ความสามารถของตนเองตลอดไป

13. นิตยามีปัญหาทางบ้านจึงเกิดความกลุ้มใจ ทานอาหารไม่ได้ นอนก็ไม่ค่อยหลับ เพื่อน ๆ เห็นสงสารจึงช่วยกันหายากล่อมประสาทให้ทาน และแนะว่าถ้าทานเข้าไประยะหนึ่งจะทำให้สบายใจ นิตยารับเอาไว้ แต่เธอก็ไม่ได้ทานยานั้น ถ้าท่านเป็นนิตยาท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงไม่ทานยาแก้ประสาทที่เพื่อนให้มา

- ก. เพราะกลัวอาจารย์จับได้ว่าทานยาเสพติดให้โทษ
- ข. ต้องการให้เพื่อนยกย่องว่ามีใจเด็ดเดี่ยว
- ค. เพราะทุกคนทราบดีว่ายากล่อมประสาทเป็นยาเสพติดชนิดหนึ่ง
- ง. เพราะเป็นการกระทำที่ผิดระเบียบเรื่องยาเสพติดให้โทษ
- จ. กลุ้มใจที่ไม่หลงผิดเพราะอาจติดยาเสพติด
- ฉ. เพราะเห็นว่ามิใช่วิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง ควบคุมตนเองไม่ได้เพราะขาดการยั้งคิด

14. อาจารย์นารีได้มอบหมายให้สมเดกับเพื่อน ๆ ทำอุปกรณ์ในการเล่นเกมส์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดงานวันเด็ก เมื่อถึงกำหนดนัดทำงานปรากฏว่าเพื่อน ๆ ไม่มาตามที่นัดกันไว้ สมเดชจึงได้ทำอุปกรณ์การสอนเพียงคนเดียวจนสำเร็จเรียบร้อยทันตามเวลา ถ้าท่านเป็นสมเดช ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงยอมทำงานนี้เพียงคนเดียว

- ก. ต้องการคะแนนจากผลงานที่ตนทำสำเร็จ
- ข. งานใดที่ได้รับมอบหมายจะต้องทำให้สำเร็จทุกครั้ง
- ค. กลัวอาจารย์จะตัดคะแนนถ้าทำงานไม่สำเร็จตามกำหนด
- ง. อาจารย์และเพื่อน ๆ จะได้ยกย่องว่าเป็นคนที่ไว้วางใจได้ในเรื่องการทำงาน
- จ. ได้สัญญากับอาจารย์ไว้ว่าจะทำงานชิ้นนี้ให้สำเร็จไม่ว่าจะมีอุปสรรคใด ๆ ก็ตาม
- ฉ. หากทุกคนมุ่งมั่นกระทำหน้าที่ของตนให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี สังคมย่อมเจริญ

15. ยอดชายเป็นอาจารย์คนหนึ่งที่ไม่ว่างหรือ ไม่เต็มของมีนเมาทั้งหลาย แต่ก็เข้าสังคมได้อย่างไม่มีที่ติ ถ้าท่านเป็นอาจารย์ยอดชาย ท่านมีเหตุผลอย่างไร จึงปฏิบัติคนเช่นนั้น

- ก. เห็นแนวทางที่ทำให้ชีวิตประสบแต่ความสุข
- ข. เกรงจะถูกตำหนิว่าปฏิบัติตัวไม่เหมาะสม
- ค. เพราะต้องการฉายย่องว่าเป็นครูตัวอย่าง
- ง. เพราะคนทั้งหลายเห็นพ้องต้องกันว่าเป็นนายชุม
- จ. เห็นว่าทุกอย่างนั้นคนที่เป็นครูควรปฏิบัติ
- ฉ. เพราะผู้ที่ เป็นครูควรปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีลักษณะที่เหมาะสม เป็นตัวอย่างแก่ลูกศิษย์

สรุปแบบสอบถามโดยแยกคุณลักษณะตามหลักเบญจธรรม

1. ด้านเมตตากรุณา ข้อ 1, 5, 9
2. ด้านสมาธิวิเวก ข้อ 2, 8, 11
3. ด้านการสังวร ข้อ 3, 6, 12
4. ด้านสัจจะ ข้อ 4, 13, 15
5. ด้านสติสัมปยุตตะ ข้อ 7, 10, 14

เฉลยคะแนนของตัวเลือกแต่ละข้อ

ข้อที่	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ
1.	1	4	2	3	5	6
2.	2	1	3	5	4	6
3.	1	5	3	2	6	4
4.	1	2	3	4	5	6
5.	3	1	2	4	6	5
6.	2	3	4	1	5	6
7.	1	2	3	4	5	6
8.	4	2	1	3	5	6
9.	5	4	1	6	3	2
10.	1	3	2	5	4	6
11.	5	3	4	6	2	1
12.	1	2	5	3	4	6
13.	1	2	3	4	5	6
14.	2	4	1	3	5	6
15.	6	1	2	3	4	5

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายจรินทร์ ชื้อสกุล นพรัตน์

เกิดวันที่ 21 เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2498

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 46 หมู่ 2 แขวงคลองถนน เขตบางเขน
กรุงเทพฯ 10220

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม เขตลาดพร้าว
กรุงเทพฯ 10230

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2516 มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนอานวยศิลป์ พระนคร

พ.ศ. 2520 กศ.บ. จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา

พ.ศ. 2536 กศ.ม. จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความคิดเห็นของครูพลศึกษาและนักเรียนเกี่ยวกับกระบวนการสอนพลศึกษาที่มีผลต่อ
การส่งเสริมความมีคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

จรินทร์ นพรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา

มีนาคม 2537

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบขอบเขตการสอนพลศึกษาที่มีผลต่อการส่งเสริมความมีคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นครูพลศึกษา และนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่า ขบวนการสอนที่ครูพลศึกษาใช้มากที่สุดอันดับ 1 - 6 ได้แก่ ให้นักเรียนเข้าแถวก่อนเรียน จัดเวรเบิกเก็บอุปกรณ์ ยกย่องผู้ปฏิบัติตามกฎกติกาให้นักเรียน ประเมิน 3 ครั้งก่อนเลิกแถวหลังเลิกเรียน ให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎกติกาและชมเชยผู้ที่ตั้งใจฝึก จะส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมด้านต่าง ๆ คือ

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชายและหญิงมีจริยธรรมด้านเมตตากรุณาในระดับ 4, 5 และ 6 คือ มีลักษณะความเมตตากรุณา เสียสละ และช่วยเหลือผู้อื่น สงสารผู้อื่นคิดช่วย ใจให้กันทุกข

มีระดับจริยธรรมด้านกามสังวร ในระดับ 5, 6 และ 6 คือ มีลักษณะของการสำรวม รู้จักยับยั้งควบคุมอารมณ์

มีระดับจริยธรรมด้านสัจจะในระดับ 4, 5 และ 6 คือ การปฏิบัติที่ตรงต่อความเป็นจริง มีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง มีความซื่อตรง เป็นผู้มีเหตุผล

มีระดับจริยธรรมด้านสติสัมปชัญญะในระดับ 5, 6 และ 6 คือ รู้จักกระทำในสิ่งที่ควร กระทำ ไม่ประมาท มีระเบียบวินัย และมีความพร้อม

มีระดับจริยธรรมด้านสมาธิในระดับ 4, 5 และ 6 คือ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีความขยันหมั่นเพียร ตรงต่อเวลา และมีความอดุสาหะ

A STUDY ON PHYSICAL EDUCATION TEACHING TECHNIQUES TO PROMOTE
THE STUDENT'S MORAL IN THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION SECONDARY SCHOOLS AS EXPRESSED BY
THE TEACHERS AND STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

JARIN NOPHARATANA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University

March 1994

The purpose of this study was to investigate opinions of physical education teachers and students upon teaching processes to impart and promote moral and ethics towards the junior high school students. The subjects were physical education teachers and students from Bangkok Metropolis junior high schools.

After the data were statistically treated, it was found that the first six ranking orders in promoting moral and ethics from the teaching processes were lining-up activities before class-room time on duty for teaching aids and materials, admiration and rewarding for good behavior, three hand - clapping activities after class, regulations obeying, and rewarding those who actively trained.

Those processes promoted the following qualities.

1. The quality of caring and concerns at the levels of 4, 5 and 6 were caring, generosity, and helping others from despair.
2. The quality of self-control at the levels of 5, 6 and 6 were self-control, calmness, and emotional control.
3. The quality of honesty at the levels of 4, 6 and 6 were truthful behavior, justice, fairness, honesty, and reasonableness.
4. The quality of intellectuality at the levels of 4, 6 and 6 were appropriateness of actions, carefulness, discipline and preparation.
5. The quality of right occupations at the levels of 4, 5 and 6 were responsibility, diligence, punctuality, and effort.